

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ РИНКУ І ЕКОНОМІКО-
ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ»**

З В І Т

про наукову та науково – організаційну діяльність
Державної установи «Інститут ринку і економіко-екологічних
досліджень НАН України»
за 2024 рік

Одеса – 2024

УДК 001.818

ББК 72

З 43

Директор Інституту,
академік НАН України, д.е.н., професор
Буркинський Борис Володимирович
тел.: (048) 722-29-05

Заступник директора з наукової роботи,
д.е.н., проф. Лайко Олександр Іванович
тел.: (048) 724-60-00

Заступник директора з наукової роботи,
чл.-кор. НАН України, д.е.н., проф. Хумарова Ніна Іпполитівна
тел.: (048) 722-66-74

Вчений секретар Інституту,
д-р філос. (економ.) Голікова Ольга Сергіївна
тел.: (048) 722-66-74

Звіт затверджений та рекомендований до друку рішенням Вченої ради
Інституту (протокол № 27 від 30 грудня 2024 р.)

Звіт про наукову та науково – організаційну діяльність ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» за 2024 рік / НАН України, ДУ «Ін-т ринку і екон.-екол.дослідж.». – Одеса: ДУ «ІРЕЕД НАН України», 2025. – 165 с.

З 43

У виданні представлено інформацію про напрями та тематику фундаментальних та прикладних досліджень, наукові публікації та основні науково-практичні результати діяльності ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» у 2024 р.

Для економістів, науковців, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, а також всіх, хто цікавиться досягненнями науки України.

УДК 001.818
ББК 72

© Національна академія наук України, 2025
© Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», 2025

З М І С Т

ВСТУП	4
I. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЯГНЕНЬ У ГАЛУЗІ ПРИРОДНИЧИХ, СОЦІОГУМАНІТАРНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ НАУК.....	10
II. ДАНІ ПРО ТЕМАТИКУ ТА ОБСЯГИ НДР, ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ ПЕРЕД НАНУ	51
III. ДАНІ ПРО ВИКОНАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК ЗА ЗАМОВЛЕННЯМИ СТОРОННІХ ОРГАНІЗАЦІЙ (ЗА ДОГОВОРАМИ ТА КОНТРАКТАМИ, Т.Ч. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИМИ).....	52
IV. ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ У НАРОДНОМУ ГОСПОДАРСТВІ	54
V. КООРДИНАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	87
VI. КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, З'ЇЗДИ ТОЩО	100
VII. СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	107
VIII. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	111
IX. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.....	121
X. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	133
XI. РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	133
XII. ДІЯЛЬНІСТЬ ДОСЛІДНО-ВИРОБНИЧОЇ БАЗИ	133
XIII. КАДРИ	135
XIV. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	139
XV. СТАН ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНСТИТУТУ	140
XVI. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦЕНТРІВ КОЛЕКТИВНОГО КОРИСТУВАННЯ НАУКОВИМИ ПРИЛАДАМИ.....	140
XVII. РОБОТА З ПРОПАГАНДИ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ТА ВИСВІТЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗМІ	140
XVIII. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА.....	146
ДОДАТКИ.....	151

ВСТУП

Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» (ДУ «ІРЕЕД НАН України») (реорганізована згідно постанов Президентів Національної академії наук України №306 і №307 від 13.10.2021 з Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, створеного постановами Президентів Академії наук УРСР №127 від 8.05.1991 та №270 від 7.10.1991 на базі Одеського відділення Інституту економіки АН Української РСР, яке засновано Постановою Президентів АН УРСР №168 від 26.05.1970), входить до складу Відділення економіки НАН України та координує свою діяльність з Міжвідомчою координаційною радою Південного наукового центру НАН України і МОН України, а також входить до складу Південного координаційного наукового центру з питань штучного інтелекту (постанова Президентів НАН України від 21.02.2024 р. №58).

Наукова і науково-організаційна діяльність Державної установи визначена Статутом (ідентифікаційний код 01209765) (затверджено Розпорядженням НАН України №97 від 27.02.2023). У своїй роботі ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» (далі – Інститут) керується діючим законодавством України, Указами Президента України, Програмами та Постановами Верховної Ради і Кабінету Міністрів України, Постановами, Розпорядженнями Президентів Національної академії наук України, рішеннями Відділення економіки НАН України, а також Концепцією розвитку Національної академії наук України на 2021-2025 рр. та спрямовує свої дослідження на прирощення нових знань у сфері теоретико-методологічних засад формування стратегій і механізмів соціо-еколого-економічного розвитку національної економіки та розв'язання науково-прикладних питань щодо врівноваженого управління і економічного зростання приморських регіонів з урахуванням впливу та наслідків збройної російської агресії й передбаченням основних завдань повоєнного відновлення економіки України.

Протягом звітного року Інститут готував аналітичні матеріали і пропозиції з актуальних питань сталого, зокрема соціально-економічного розвитку секторів національної господарства та надсилав до Комітетів Верховної Ради, Центральних органів виконавчої влади, зокрема профільних міністерств та регіональних органів управління.

Згідно з тематичним планом НДР Інституту в 2024 р. проводились дослідження за дванадцятьма темами:

- двома відомчими фундаментальними темами;
- вісьмома відомчими прикладними темами;
- однією прикладною темою за бюджетної програми "Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень" (КПКВК 6541230);

- одним науковим проектом для молодих вчених;
- а також Інститут виконував одну госпрозрахункову тему та прийнято участь у двох міжнародних грантових проектах.

Фундаментальні дослідження Інституту у 2024 р. розвивають і поглиблюють наукові засади обґрунтування стратегічних напрямів управління природними активами на засадах блакитного зростання; та теоретико-методичне забезпечення адаптивного управління бізнес-процесами в умовах цифровізації економіки України. Виконання прикладних розробок науковців Інституту було спрямовано на поглиблення практичних питань: модернізації системи управління розвитком територіальних утворень Півдня України в умовах повоєнного відновлення; формування стратегії розвитку морського транспорту на основі прогнозно-аналітичних сценаріїв функціонування та динаміки воєнного впливу на економіку України; формування механізмів і заходів забезпечення згуртованості в регіональних економічних системах України; впровадження механізмів селективного імпортозаміщення на товарних ринках та концептуальні засади, чинники, цільові орієнтири та стратегічні напрями розбудови систем агропромислових ринків України в умовах повоєнного відновлення та євроінтеграції; розроблено інституціональні й організаційно-економічні механізми та інструменти структурної трансформації підприємницького сектору України; обґрунтування програмних заходів розвитку аквакультури Українського Причорномор'я та безпековий вимір розвитку його аквапродовольчої системи; аналіз стану, функціонування та розвитку освіти і науки Південного регіону України, а також виконано розробку методологічних положень посилення ролі молодих вчених у розвитку вищої освіти.

Головними напрямками діяльності Інституту відповідно до Постанови Президії НАН України №307 від 13.10.2021 р. є:

- інституціональні чинники розвитку ринкового середовища;
- інституціональні механізми екологізації ринків, економічних та господарських відносин;
- ринок послуг водного транспорту та його інфраструктури;
- інтеграційні процеси ринків Дунайсько-чорноморського регіону;
- соціально-економічне, науково-освітнє та інноваційне середовище південних регіонів України.

Відповідно до Наказів МОН України від 21.10.2024 №1485 та від 28.11.2024 №1675 Державною установою «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» підготовлено атестаційні документи для проходження атестації МОН України за науковим напрямом «Суспільний» за період 2019–2023 років.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 24.10.2022 року №1/12458-22 протягом року здійснювались заходи з упорядкування профілів у базах даних Google Scholar, Scopus та Web of Science, зокрема за результатами актуалізації облікових записів науковців станом на 31.12.2024р. Інститут посідає 20 місце у списку «Топ 50 наукових установ». За результатами узагальнення цитувань системою Web of Science журнал «Економіка. Екологія. Соціум», співзасновником якого є Інститут, входить до 4 квартиля (Q4).

У 2024 році Інститут згідно за бюджетної програми "Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень" (КПКВК 6541230) виконав НДР «Механізми структурної трансформації підприємницького сектору України на засадах резильєнтного розвитку економіки» (постанова Президії НАН України від 13.12.2023 №443). Також подано проектну заявку на конкурс наукових і науково-технічних (експериментальних) робіт за пріоритетним напрямом «Структурування у воєнно-повоєнній економіці України» на 2025-2026 рр. (КПКВК 6541230) за темою «Консолідація ресурсів і підвищення ефективності їх використання в контексті зміцнення обороноздатності та повоєнного економічного відновлення» (постанова Президії НАН України від 29.05.2024 №231).

У звітному році в Інституті завершено виконання наукового проекту молодих вчених «Методологічні засади посилення ролі молодих вчених у формуванні концепції розвитку вищої освіти України», керівник теми – к.г.н. Докус А.О. (розпорядження Президії НАН України від 26.01.2024 №71). Відповідно розпорядження Президії НАН України від 14.10.2024 №568 було подано проектну заявку на конкурс грантів НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки 2025-2026 рр. (КПКВК 6541230) на тему «Розробка програмних заходів підтримки економічної безпеки Українського Причорномор'я в контексті відновлення у воєнний та повоєнний періоди».

Інститут приймає участь у реалізації 2 міжнародних програм (Спільна операційна програма транскордонного співробітництва «Басейн Чорного моря 2014-2020рр.», EMFAF), в рамках яких у 2024 році виконував 2 міжнародні проекти. Проведено попереднє обговорення змісту та складових проекту «Збереження наших морів – зниження небезпеки боєприпасів, що скинуті в європейські моря» PPPA-2024-MUNITIONS за програмою «Horizon Europe», готується підписання грантового контракту (партнери: Нідерланди, Латвія, Болгарія, Україна). Загалом науковцями Інституту подано 2 заявки на міжнародні грантові проекти за міжнародними програмами Interreg NEXT Black Sea Basin 2022-2027 та Horizon Europe.

За результатами консультацій і перемовин Інститутом підготовлено заявку на приєднання до консорціуму Інтегрованої пан'європейської мультидисциплінарної дослідницької інфраструктури в галузі вивчення прибережних морських систем (JERICO-RI, Франція) на включення до Європейського стратегічного форуму з дослідницьких інфраструктур (The European Strategy Forum on Research Infrastructures, ESFRI), який є стратегічним інструментом для розвитку європейської наукової інтеграції та зміцнення її міжнародних відносин.

В процесі підготовки до підписання меморандум між Інститутом та Європейською багатопрофільною обсерваторією морського дна та водної товщі (European Multidisciplinary Seafloor and water-column Observatory, EMSO ERIC), діяльність якої охоплює різноманітних і численних наукових партнерів, інститути та дослідницькі центри, що працюють у ключових місцях європейських морів, від північного сходу до Атлантики, через Середземне море, до Чорного моря.

У 2024 році продовжується співробітництво із Мережею рішень зі сталого розвитку ООН (SDSN) та її груп SDSN Black Sea і SDSN Youth, зокрема розпочато прийом заявок на BLACK SEA YOUTH SOLUTIONS REPORT - міжнародна ініціатива, яка реалізується Радою молодих вчених ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» разом з Чорноморською молодіжною філією Мережі рішень зі сталого розвитку ООН, яка ставить за мету продемонструвати інноваційні рішення молоді, спрямовані на впровадження Цілей сталого розвитку у Чорноморському регіоні.

В звітному періоді співробітниками Інституту підготовлено **15** монографій, загальним обсягом 309,45 ум.друк.арк., **28** розділів у колективних монографіях (з них **2** – у зарубіжних виданнях), 1 збірник «Найбільш вагомні фундаментальні та прикладні досягнення науковців регіону» (Серія «Наука в Південному регіоні України»), обсягом 23,8 ум. друк. арк., 4 випуски збірника «Економічні інновації», 4 випуски журналу «Економіка харчової промисловості», 4 випуски електронного журналу «Економіка. Екологія. Соціум», 4 випуски наукового вісника Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент», 1 збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції та **106** статей в наукових журналах і збірниках (в т.ч. **95** – у наукових фахових виданнях України, **9** статей - у наукових журналах і збірниках, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science, 1 – у науковому зарубіжному виданні, 1 – у науково-популярному виданні). Загальний обсяг публікацій склав **530,74** ум.друк. арк., зокрема:

За бюджетною програмою **КПКВК 6541030** підготовлено **13** монографій, загальним обсягом 233,42 ум.друк.арк., **1** збірник «Найбільш вагомні

фундаментальні та прикладні досягнення науковців регіону» (Серія «Наука в Південному регіоні України»), обсягом 23,8 ум. друк. арк., **1** збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, **25** розділи у колективних монографіях (з них – **2** у зарубіжних виданнях), **95** стаття в наукових журналах і збірниках, з них **84** – у наукових фахових виданнях України, **1** стаття у закордонних наукових журналах і збірниках, **1** – у науково-популярному виданні, **9** статей, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science, **185** тез доповідей. Загальний обсяг публікацій склав **492,01** ум.друк.арк.

За бюджетною програмою **КПКВК 6541230**: **2** монографії, загальним обсягом 33,73 ум.друк.арк., **3** розділи до колективних монографій, **11** статей в наукових фахових виданнях України, **18** тез міжнародних науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій склав майже **38,73** ум.др.арк.

В Інституті працює аспірантура та докторантура, діє спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук **Д 41.177.02** за спеціальностями 08.00.03 – економіка та управління національним господарством та 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, яка провела протягом року 6 засідань. А також Наказом МОН України від 10.12.2024 №1721 було відкрито спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук **Д 41.177.01** за спеціальностями 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) та 08.00.06 - економіка природокористування і охорони навколишнього середовища. Згідно з Порядком присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ №44 від 12.01.2022) в Інституті було створено **1** разову спеціалізовану раду для захисту дисертаційної роботи на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «051-економіка» у галузі наук 05 – суспільні та гуманітарні науки: **ID 4717** (з захистом).

Наказом МОН України від 13.06.2024 № 838 створено Національний контактний пункт (НКП) Рамкової програми Європейського Союзу «Горизонт-Європа» за напрямом «Європейська інноваційна рада та європейські інноваційні екосистеми» при Інституті.

В Інституті діє Секція «Економічні проблеми сталого розвитку» Наукової ради НАН України з проблем навколишнього середовища і сталого розвитку (Постанова Президії НАН України від 13.12.2023 №435), в рамках якої співпрацюють науковці установ Відділення економіки НАН України за напрямками: інвестиції та інновації для сталого розвитку; відновлення інфраструктури в контексті сталого розвитку; економіка сталого розвитку в безпековому вимірі; сталий і збалансований розвиток регіональних

економічних систем; залучення природно-ресурсного потенціалу в економіки відновлення для сталого розвитку. Проведено 3 засідання.

На виконання розпорядження Президії НАН України №442 від 08.08.2024 «Про організацію проведення комплексного прогнозно-аналітичного дослідження з метою уточнення актуальних напрямів наукового пошуку» співробітники Інституту (член-кор. НАН України, д.е.н., проф. Хумарова Н.І., д.е.н., проф. Лайко О.І., д.е.н., проф. Єрмакова О.А.) прийняли участь у проєкті «Український науково-технологічний форсайт» та виступили експертами за напрямом «Розвиток людини, соціогуманітарні, економічні та суспільні трансформації, новітні суспільні відносини та їх правове забезпечення».

Провідні науковці Інституту (акад. НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В. та член-кор. НАН України, д.е.н., проф. Хумарова Н.І.) є членами трьох робочих (переговорних) груп із підготовки переговорних позицій України під час переговорів з ЄС щодо укладання Угоди про вступ України до ЄС з питань науки та досліджень, питань економічних критеріїв, з питань свободи підприємництва та надання послуг (доручення Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – Міністра юстиції України О.В. Стефанишиної від 09.11.2024 № 36698/01-24).

Науковців Інституту було включено до складу робочої групі «Наука» команди Міністерства освіти і науки України з розробки проєкту Стратегії розвитку науки і освіти до 2030 року (д.е.н., проф. Лайко О.І. та д.е.н., проф. Хумарова Н.І.).

Розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 14.10.2024 №971/А-2024 співробітники Інституту увійшли до складу обласної науково-технічної ради з питань охорони навколишнього природного середовища при Одеській обласній державній адміністрації (акад. НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В.).

Інститут є організатором проведення 3-х науково-практичних конференцій та 7 круглий столів, семінарів, лекцій тощо, зокрема найважливіші: І Міжнародна науково-практична конференція «Природні лікувальні активи, реабілітація та курорти» (спільно з Державною установою «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України» та за комунікаційної підтримки Чорноморської філії Мережі рішень зі сталого розвитку ООН та Чорноморської молодіжної філії Мережі рішень зі сталого розвитку ООН), 14-15 листопада 2024 р.; Міжнародна науково-практична конференція «Сталий розвиток та цифрові інновації: сьогодення і майбутнє» (спільно з Державним університетом інтелектуальних технологій і зв'язку), 17 травня 2024 р.; Науково-практична конференція «Штучний інтелект. Наука. Бізнес» (спільно з Інститутом кліматично орієнтованого

сільського господарства НААН України та Інститутом кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України), 22 жовтня 2024р.

Структура наукових підрозділів Інституту:

- Відділ ринкових механізмів та структур-зав. д.е.н., с.н.с. Нікішина О.В.
- Відділ ринку транспортних послуг – зав. д.е.н., проф. Шлафман Н.Л.
- Відділ розвитку регіональних економічних систем - зав. д.е.н., проф. Лайко О.І.
- Відділ економіко-екологічного розвитку приморських регіонів - зав. д.е.н., проф. Єрмакова О.А.
- Відділ економічного регулювання природокористування - зав. д.е.н., проф. Петрушенко М.М.
- Відділ інтеграції науки, освіти та бізнесу - зав. д.е.н., проф. Рубель О.Є.

У 2024 році академіка НАН України Буркинського Б.В. було акредитовано як Міжурядового радника Генерального секретаря Міжнародної комісії з прав людини (ИНС, м.Цюрих, Швейцарія), ДТ 0059.

Д.е.н., проф. Хумарова Н.І. була обрана членом-кореспондентом НАН України за спеціальністю «Регіональна економіка та рекреація» (Постанова Загальних зборів НАН України №2 від 25.04.2024).

I. Результати досягнень у галузі природничих, соціогуманітарних та технічних наук

Згідно з тематичним планом НДР Інституту в 2024 р. проводились дослідження за 12 держбюджетними темами, зокрема двома відомчими фундаментальними темами, вісім'ю прикладними темами, однією прикладною темою за бюджетної програми "Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень" (КПКВК 6541230), однією фундаментальною темою за конкурсною програмою НАН України «Науково-дослідні роботи молодих учених НАН України 2023-2024 рр.». В Інституті також реалізовувались 1 госпдоговірна тема та 3 міжнародних грантових проекти (в т.ч. 1 – щодо створення Національного контактного пункту «Горизонт Європа»).

Проведені протягом 2024 року дослідження дозволили отримати ряд важливих теоретичних та прикладних результатів:

За темою по програмі 6541230:

Вперше розроблено інституціональний базис структурної трансформації підприємницького сектору України (СТПСУ) у розрізі: системи імперативів забезпечення державного механізму регулювання розвитком переробної промисловості (конкуренція, демонополізація та справедливий розподіл ресурсів, захист інвесторів, деолігархізація, дієві та незалежні антимонопольні

органи, удосконалення процедур публічних закупівель); адаптації державної статистики України у сфері інновацій до вимог європейських стандартів, що передбачає ідентифікацію прогалін у національній статистичній методології, врахування вимог регламентів і рекомендацій ЄС; відновлення та примноження людського капіталу: сприяння зворотній міграції науковців та ІТ-спеціалістів, перегляд освітніх програм технічної та професійної освіти, стимулювання підприємств до підготовки кадрів шляхом звільнення від оподаткування частини прибутку підприємства, яка спрямовується на оплату навчання кадрів; методичного підходу до формування державної соціально-економічної політики, заснованого на нівелюванні негативного впливу чинників, що перешкоджають розширенню в Україні внутрішнього ринку (акад. НАН України Б.В. Буркинський, Н.Л. Шлафман).

Дістало подальшого розвитку: Система принципів формування організаційно-економічного механізму (ОЕМ) реалізації Стратегії СТПСУ, яка відрізняється введенням принципу контрольованості - як забезпечення умов для оцінки ефективності ОЕМ за ключовими критеріями: 1) зростанням частки високих і вищих технологічних переділів; 2) підвищенням доданої вартості виробництва, і технологічності (як орієнтація ОЕМ на цифрову трансформацію та підвищення сприйнятливості інновацій) та методичний підхід до формування ОЕМ, для Стратегії структурної трансформації підприємницького сектору України (акад. НАН України Б.В. Буркинський, Н.Л. Шлафман).

За основними науковими напрямками Інституту:

– вперше запропоновано методологічний інструментарій забезпечення адаптивного управління бізнес-процесами в умовах цифровізації, який включає організаційно-економічний механізм адаптивного управління ними, структурну модель оцінки мотивації працівника переробної промисловості до ефективного використання його компетентнісного потенціалу, методичні засади оцінки впливу зовнішнього ринкового мікросередовища на його бізнес-процеси та алгоритм розробки стратегічної карти їх адаптації відповідно до 10 цифрових бізнес-метрик та розроблено теоретико-методологічні засади до формування управлінської моделі цифрової платформи взаємодії та координації бізнес-процесів (Т.В.Уманець);

- розвинуто науково-прикладні положення селективного імпортозаміщення на агропродовольчих ринках України, відмінною рисою яких є система цільових завдань, принципів і заходів, що передбачають пріоритетну підтримку вітчизняних виробників імпортозамінних товарів шляхом диверсифікації програм для таких товарів з урахуванням індикаторів імпортозалежності, реалізацію політики економічного патріотизму в торгівлі (програма

Національний кешбек), модернізацію інституційного забезпечення (акад. НАН України Буркинський Б.В., Нікішина О.В.);

– розроблено проєкт концепції національної програми управління природними активами в Україні, що передбачає: визначення стану природних активів, інтегрування природних активів у комунальну інфраструктуру та процеси надання послуг, врахування ризику та критичності природних активів, управління життєвим циклом природних активів, а також фінансова стратегія управління ними, – з метою створення стійких інституційних умов для формування та реалізації можливостей місцевих органів влади щодо управління природними активами, зокрема блакитно-зеленою інфраструктурою приморських територій, а також для посилення процесів оцінювання екологічних збитків, спричинених російською війною (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, М.М. Петрушенко);

- на основі теоретичного узагальнення запропоновано кумулятивну модель розвитку ринкового потенціалу аквакультури, впровадження якої сприятиме насиченню внутрішнього ринку вітчизняною продукцією аквакультури, імпортозаміщенню, зростанню експорту, науково обґрунтовано шляхи та напрямки повоєнного відновлення та прискореного розвитку вітчизняного сектору аквакультури, надано пропозиції до проєкту регіональної Програми «Розвитку галузі рибного господарства Одеської області на 2024-2029 роки» (О.А.Єрмакова);

– удосконалено наукові підходи до класифікації та оцінки освітніх інновацій як елемента трансформаційних змін в системі забезпечення наукової діяльності, на основі балансу кількості та якості наукових результатів та оновлення методичних засад до оцінки рівня інноваційності освітньо-наукової діяльності в регіоні з урахуванням показників «відкритої науки» та інтегральної (дуальної) освіти, спрямованої на інноваційне відтворення (О.Є. Рубель, Д.С. Маслов, М.А. Кузнєцова);

– розроблено організаційно-економічний механізм реалізації державної регіональної політики в частині підвищення згуртованості суспільства, який полягає у застосуванні інструментів локального інвестування в регіональні проєкти відродження, розвитку мереж економічної кооперації, адміністративного, кредитного, інноваційно-орієнтованого податкового, інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації 5-ти імперативів національної політики згуртованості: стимулювання відтворення людського капіталу, соціального підприємництва, та зайнятості; планування повоєнної відбудови на основі локальної спеціалізації; активізація полюсів зростання і структурної модернізації економіки; зменшення диференціації показників бюджетів громад; забезпечення адаптації національної системи врядування до

положень Європейських норм Acquis communautaire (акад. НАН України Буркинський Б.В., О.І. Лайко).

За напрямом «Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку»:

– набули подальшого розвитку підходи до формування системи моніторингу блакитно-зеленої інфраструктури урбоєкосистеми як превентивного інструменту в системі управління нею; а також обґрунтовано підходи до визначення критеріїв та алгоритму проведення верифікації об'єктів водогосподарської інфраструктури (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, М.М. Петрушенко);

- наукові засади управління проектами сталого розвитку та співробітництва територіальних громад, на основі визначення раціональних варіантів реалізації проектів мікрорегіонального розвитку в сфері рекреаційно-господарської діяльності, реабілітації, розвитку енергетичної стійкості за критеріями наявних матеріальних, людських, природних ресурсів (на прикладі територіальних громад басейну Куяльницького лиману Одеської області) (акад. НАН України Б.В.Буркинський, О.І.Лайко).

АНОТОВАНІ ЗВІТИ ЗА БЮДЖЕТНОЮ ТЕМАТИКОЮ ІНСТИТУТУ ЗА 2024 Р.

Виконання відомчої фундаментальної тематики:

**НДР «УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ АКТИВАМИ НА ЗАСАДАХ
БЛАКИТНОГО ЗРОСТАННЯ» (наукові керівники: чл.-кор. НАН України,
д.е.н., проф.. Хумарова Н.І., д.е.н., проф. Петрушенко М.М., реєстраційний
№0122U000738, строк виконання 01.2022 - 12.2024)**

вперше:

–виявлено закономірності в сфері управління природними активами в межах переходу до сталої блакитної економіки на адміністративно-територіальному та територіально-галузевому рівнях, що опосередковані ендогенними чинниками формування та використання природних активів і екзогенними чинниками політики блакитного зростання та враховують багаторівневу інтегрованість діяльності щодо природних активів, інноваційні природоорієнтовані рішення щодо місцевих природних активів, забезпечення перманентної відновлюваності / регенерації природних активів приморських територій, ефективність управління блакитно-зеленою інфраструктурою приморської урбоєкосистеми (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, М.М. Петрушенко, Л.М. Черчик);

–розроблено розширену класифікацію природних активів морських / приморських територій, за такими критеріями як: взаємозв'язок із класичною ієрархією природних ресурсів (передусім із відновлювальними ресурсами, такими як водоносний горизонт чи берегова лінія); складові природного капіталу: *природно-ресурсні та екосистемні активи*; «чутливість» до управлінського впливу як об'єктів управління: континуум від *природних активів* до *блакитно-зеленої інфраструктури*; релевантність до прийняття управлінських рішень у сфері блакитного зростання: *зелена, блакитна та блакитно-зелена інфраструктура*, об'єкти якої поряд із цим запропоновано класифікувати за такими критеріями: багатоаспектність формування та поліфункціональність використання, територіальна визначеність та локалізація, наявність інвестиційної вартості тощо(чл.-кор. НАН України Н.І.Хумарова, М.М. Петрушенко, Л.М. Черчик);

– обґрунтовано методологічні підходи до інтегрування природної складової в систему управління активами в умовах переходу до сталої блакитної економіки, що ґрунтуються на концептуальних положеннях резильєнтного розвитку, теорії стейкхолдерів і теоретико-ігрових підходів, і є основою для прийняття рішень відповідно до фінансового планування та інших функцій управління природними активами та наданням послуг на їх основі на рівні територіальних громад; у межах таких процесів як: інвентаризація природних активів, визначення унікальних характеристик природних активів порівняно з активами сірої інфраструктури, підтримка місцевих органів влади, та підтримання управлінських рішень на трьох рівнях: загальноорганізаційному, споживчому та технічному; розроблено матрицю «мета послуги, що ґрунтується на природних активах / стратегія управління природними активами» для прийняття релевантних управлінських рішень на багатокритеріальній основі (М.М. Петрушенко);

–розроблено проєкт концепції національної програми управління природними активами в Україні, яку запропоновано реалізовувати на взаємоузгоджених рівнях місцевого самоврядування, регіональної та державної влади, з метою створення стійких інституційних умов для формування та реалізації можливостей місцевих органів влади щодо управління природними активами територіальних громад, а також для посилення процесів оцінювання екологічних збитків, спричинених російською війною. Відповідаючи положенням євроінтеграції, концепція включає такі завдання, як: визначення стану природних активів, їх інтегрування в комунальну інфраструктуру та процеси надання послуг, управління життєвим циклом і врахування ризику та критичності природних активів, а також фінансова стратегія управління природними активами (М.М. Петрушенко).

удосконалено:

– понятійно-категоріальний апарат управління природними активами на засадах блакитного зростання, а саме: *природні активи* як активна частина природного капіталу, в результаті залучення якої в господарську діяльність одержується вигода, як від їх прямого використання, так і від надання екосистемних послуг, із урахуванням релевантних екологічних, правових і соціальних чинників, – у широкому розумінні; та як об’єкт управління в межах блакитного зростання, а саме *блакитно-зеленої інфраструктури* як мережі природних і напівприродних територій приморського міста, керованої для широкого спектру екосистемних послуг, – у вузькому розумінні; *управління природними активами/ блакитно-зеленою інфраструктурою, урбоекосистема тощо* (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, М.М. Петрушенко, Л.М. Черчик, О.А. Воробйова, П.Г. Буланович, Н.В. Вернігорова);

– теоретико-методологічні положення щодо управління блакитно-зеленою інфраструктурою як природним активом приморських міст на основі інституційного підходу як сукупності принципів, методів, критеріїв, засобів, форм та інструментів забезпечення ефективної взаємодії елементів міського середовища та процесів, які в ньому відбуваються; на основі процесного підходу як комплексу організаційно-економічних, правових, екологічних та технічних заходів, спрямованих на планування, розвиток, функціонування і моніторинг природних та напівприродних елементів міського середовища в приморських регіонах з метою забезпечення блакитного зростання, адаптації до кліматичних змін, збереження екосистемних послуг і підвищення якості життя населення. Зокрема на територіально-галузевому рівні обґрунтовано: концепт організаційно-економічного механізму управління природно-лікувальними активами; методичний підхід до комплексного оцінювання збитків, завданих міським паркам унаслідок російської війни проти України (чл.-кор. НАН України Н.І.Хумарова, М.М. Петрушенко, Л.М. Черчик, В.О. Янковий, К.О. Костецька);

– науково-методичний підхід щодо формалізованого інтегрування природних активів у систему управління активами відповідно до стандартів ISO 55000, ISO 55001 і ISO 55002, в межах забезпечення релевантних управлінських рішень на рівні територіальних громад та / або організацій, а також розроблені рекомендації щодо покрокового інтегрування природних активів у систему управління активами на рівні територіальних громад в умовах переходу до сталої блакитної економіки, з урахуванням таких інфраструктурних викликів, як управління стійкістю узбережжя, річковими повеннями, дощовою водою та екстремальною спекою (М.М. Петрушенко);

–підходи до формування системи моніторингу блакитно-зеленої інфраструктури урбоєкосистеми як превентивного інструменту в системі управління нею на основі сучасного техніко-технологічного забезпечення та інтеграції чинних критеріїв і методів екологічного моніторингу, що забезпечує комплексний підхід до розвитку міських приморських територій; а також його змістовне наповнення щодо регулювання, організаційної координації, фінансування, підготовки фахівців і постійного вдосконалення методів, міжнародного досвіду. Обґрунтовано підходи до визначення критеріїв та алгоритму проведення *верифікації* об'єктів блакитно-зеленої, а саме водогосподарської інфраструктури на засадах економіко-екологічної ефективності та з урахуванням результатів релевантного законодавчого підґрунтя щодо проведення екологічного аудиту та верифікації (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, Л.М. Черчик, О.С. Голікова, Н.С. Магац);

–стратегічні напрями управління зеленою інфраструктурою як природним активом приморських міст і територій на засадах блакитного зростання, що полягають у: формуванні інституційного середовища, а також системи оцінювання, обліку та моніторингу функціонування та розвитку її об'єктів; впровадженні екологічних технологій в міському плануванні та будівництві; організації релевантної просвітницької діяльності та навчально-освітніх заходів; підтримці ініціатив місцевої спільноти та громадських організацій, спрямованих на створення та розвиток блакитно-зеленої інфраструктури. Запропоновано інтегрувати вказані напрями в чотири різновиди стратегій блакитного зростання, відповідно до змісту релевантних проєктів робочих груп Національної ради з відновлення України (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, Л.М. Черчик, М.М. Петрушенко, О.С. Голікова);

набуло подальшого розвитку:

–принципи управління природними активами в межах блакитного зростання, а саме: інтегрованості та природоорієнтованості рішень, резильєнтності та інваріантності, автономності та модульності, інноваційності та наступності, циклічності та безперервності, превентивності та проактивності, безумовного партнерства та інклюзивності, відповідальності та відкритості, – з урахуванням релевантного змісту класичних принципів екологічного управління, зокрема у взаємозв'язку з процесами сталого розвитку, визначених на основі екологічного підходу, а також принципів сталого океану, національної берегової політики та фінансування сталої блакитної економіки; а також взаємопов'язані економічні, екологічні, соціальні та правові *інституційні чинники*, за яких природні ресурси вважаються активами. Пріоритетним завданням інституційного забезпечення управління природними активами в сфері блакитного зростання визначено імплементацію релевантних

міжнародних правових норм, зокрема в межах Рамкової директиви про морську стратегію ЄС, Комюніке про блакитне зростання ЄС, Морської природоохоронної стратегії України, а також Фінансової ініціативи ЮНЕП щодо сталої блакитної економіки (М.М. Петрушенко);

–методологічні підходи до обліку та оцінювання об'єктів блакитно-зеленої інфраструктури приморських територій, які, на відміну від існуючих, передбачають впровадження кількісно-якісного облікуз метою їх відображення у переліках інвентаризації, реєстрах і паспортах, а також вартісних показників у балансі, незалежно від виду діяльності балансоутримувача та форми власності об'єктів блакитно-зеленої інфраструктури, що дозволить посилити контроль за виконанням обов'язків і раціонально використовувати муніципальні кошти на утримання цих об'єктів; та їх оцінювання в межах прийняття релевантних рішень, які, на відміну від існуючих, ґрунтуються на розумінні зростаючої ролі екологічного чинника в умовах блакитного зростання, необхідності та надійності даних для здійснення оцінки природних активів / блакитно-зеленої інфраструктури, із застосуванням методів оцінки екосистемних послуг, які надаються на основі природних активів, зокрема ринкової ціни, альтернативних витрат, уникнення збитків і виявлених або заявлених переваг (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, Л.М. Черчик, М.М. Петрушенко, К.О. Костецька, О.С. Голікова);

– теоретико-методичні положення щодо управління природними активами природно-заповідного фонду приморської території, що на основі порівняння функції планування в межах управління природними активами територіальної громади та управління об'єктом ПЗФ, та результатів аналізу стану та особливостей управління територіями та об'єктами ПЗФ Українського Причорномор'я, включають пріоритетні напрями прийняття релевантних рішень, зокрема щодо створення єдиного державного органу управління та усунення вад процедури створення та резервування територій та об'єктів ПЗФ; принципи, які на відміну від існуючих, виокремлюють поряд із першочерговістю збереження біорізноманіття та взаємозв'язків між різними компонентами екосистеми та культурною спадщиною також врахування потреб регіонального соціально-економічного розвитку; а також методичні положення щодо діагностування ефективності функціонування об'єктів ПЗФ за трьома групами показників природоохоронної та соціально-економічної діяльності (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова Н.І., О.А. Воробйова, П.Г. Буланович);

–комплексний підхід до визначення пріоритетів розвитку економіко-екологічних взаємозв'язків у межах управління природними активами та ініціювання блакитного зростання в повоєнній Україні, а саме: долучення до потужних міжнародних фінансових інструментів для забезпечення проєктів із

відновлення морських екосистем Українського Причорномор'я; стимулювання інвестицій у біорозмаїття морських екосистем; впровадження заходів щодо стійкості узбережжя на основі природоорієнтованих рішень; створення умов для сталого управління через поліпшення морського просторового планування; розробка стратегії управління активами – як систематичного бізнес-процесу для прийняття стратегічних і оперативних рішень щодо муніципальних активів протягом усього життєвого циклу, а не просто обслуговування активів; активізація розгляду ролі природних активів, таких як ділянки лісу, водоносний горизонт, струмки, водно-болотні угіддя та берегові зони, як еквівалентну ролі інженерних активів, таких як дороги та зливові колектори, з погляду надання населенню необхідних комунальних послуг (М.М. Петрушенко);

– функціональний підхід до визначення пріоритетів управління блакитно-зеленою інфраструктурою приморських територій за такими напрямками економіко-екологічних зв'язків: створення стійкого, багатофункціонального міського середовища; формування мікроклімату міського середовища та його естетизація; планування землекористування, ландшафтне планування; адаптація до змін та особливостей клімату; формування рекреаційних зон та резервів води; формуванню комплексної системи енергопостачання, водопостачання та утилізації відходів; підтримання сталості екосистем та екосистемних послуг; стаке управління водними ресурсами, зокрема в частині надання послуг із централізованого водопостачання та водовідведення шляхом доповнення традиційного технологічного процесу етапом впровадження реклеймінгу стічних вод як здатності отримання вторинних компонентів для їх подальшого рециклінгу, зокрема в енергетичному та інших секторах блакитної економіки (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, Л.М. Черчик, Н.С. Магац);

За результатами досліджень НДР в 2024 р. опубліковано 3 монографії, загальним обсягом 63,88 ум.др. арк., 3 розділи у колективних монографіях (5,63 ум.др. арк.), 1 збірник наукових праць (20,34 ум.др. арк.), 1 збірники тез наукових доповідей (11,57 ум.др. арк.) та 13 статей в наукових журналах і збірниках в т.ч. 3 статті у наукових журналах і збірниках, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus і WebofScience, прийнято участь у 28 конференціях, де опубліковано 24 тез доповідей. Загальний обсяг публікацій склав 121,55 ум.др.арк. За результатами досліджень в 2024 р. підготовлено 12 аналітичних та доповідних записок, наукових доповідей, методичних рекомендацій, пропозицій, з них 9 впроваджено в розробку державними, регіональними та місцевими органами влади.

НДР «АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ» (науковий керівник

д.е.н., проф. Уманець Т.В., реєстраційний № 0122U000801, строк виконання 01.2022–12.2024):

вперше:

- визначено і обґрунтовано методологічний інструментарій формування організаційно-економічного механізму адаптивного управління бізнес-процесами на засадах сучасних концепцій управління та використання можливостей цифрових технологій за такими складовими, як: інституціональна, інформаційно-комунікаційна, матеріально-ресурсна, мотиваційна, стратегічна (Т.В.Уманець, Н.Л.Шлафман, О.В.Бондаренко, В.В.Лукащук);

- розроблено теоретико-методологічні засади побудови структурної моделі оцінки мотивації працівника переробної промисловості до ефективного використання його компетентнісного потенціалу, основними елементами якої є: а) ідентифікатор компетентнісного потенціалу працівника; б) класифікатор мотивації підприємства до ефективного використання компетентнісного потенціалу живої праці в умовах цифровізації; в) структурна модель мотивації працівника до ефективного використання компетентнісного потенціалу; г) шкала оцінки впливу мотиваторів на рівень мотивації персоналу до ефективного використання компетентнісного потенціалу, яка нараховує чотири групи: оптимальний, високий, середній, низький (Л.С.Шаталова);

- запропоновано і обґрунтовано теоретико-методологічний інструментарій формування стратегій підприємства в умовах впливу цифрових технологій, який базується на принципах цифрової компліментарності, методах аналітики даних, процесної метрикації, алгоритмах ШІ, методичних засадах оцінки впливу зовнішнього ринкового мікросередовища (споживачів, постачальників, конкурентів, органів місцевої влади) на його бізнес-процеси та алгоритму розробки стратегічної карти їх адаптації відповідно до таких 10 цифрових бізнес-метрик, як: задоволеність, якість, надійність, вартість, комунікація, інноваційність, лояльність, репутація, ризики, соціальна відповідальність (Г.В. Карпінська);

- обґрунтовано теоретико-концептуальні засади та розроблено методологічний підхід до формування управлінської моделі цифрової платформи взаємодії та координації бізнес-процесів, який побудовано на основі визначення етапів моделювання систем та явищ, класифікації моделей управління за різними типами, властивостей розвитку системи, завдань побудови моделі, характеристики моделей управління, типів цільових моделей задля визначення основних складових (опцій) даної платформи (мета, опис, навички, сектор економіки (галузь, ніша), гарантії, пропозиції, функціональне призначення) (Т.В. Уманець, І.А. Топалова).

удосконалено:

- теорію управління бізнес-процесами підприємств реального сектору економіки шляхом методичного забезпечення процедури групування концепцій управління бізнес-процесами підприємств реального сектору економіки за такими ознаками, як: характер змін, ступінь ризику, залучення ресурсів, напрямок перетворень в межах трьох груп (Г.В. Карпінська);

- класифікацію важелів забезпечення ефективного використання уречевленої праці в контексті цифрової адаптації управління бізнес-процесами за двома групами: фінансові і нефінансові. Перша орієнтована на безперебійний фінансовий вплив на ефективність використання уречевленої праці, включаючи пряму державну та податкову підтримку, пільгове кредитування, ДПП, краунфандінг, інвестиційні платформи, а друга – стосуються того, як інвестиційні технології та управлінські практики можуть поліпшити ефективність використання уречевленої праці через нематеріальні ресурси (освітні, інфраструктурні, нормативно-правові, безпекові та мотиваційні) (Н.А. Клевцевич);

- теоретико-методичні засади розробки стратегій розвитку компетентнісного потенціалу персоналу промислових підприємств, які, на відміну від існуючих, ґрунтуються на узагальненні сучасних інструментів розвитку компетентнісного потенціалу персоналу підприємств, що створюють основу для прийняття ефективних управлінських рішень в частині розвитку компетентнісного потенціалу персоналу підприємств із застосуванням цифрових технологій (Л.С.Шаталова).

- обґрунтовано рекомендації щодо забезпечення якісних змін в управлінні бізнес-процесами підприємницького сектору в контексті цифрової трансформації економіки України за трьома блоками: інституціонального забезпечення, організаційного та економічного (Т.В. Уманець, Н.Л. Шлафман, О.В. Бондаренко, В.В. Лукашук);

- систематизовано та обґрунтовано рекомендації щодо вдосконалення інституційного забезпечення управлінської моделі цифрової платформи підготовки та прийняття стратегічних рішень в умовах рефлексивно-активного середовища взаємодії та координації бізнес-процесів, які сформовано за двома блоками: перший розкриває напрямки вдосконалення фінансових інструментів підтримки суб'єктів (учасників) цифрової платформи взаємодії і координації бізнес-процесів із зазначенням сфер застосування, слабких місць та шляхів їх усунення, другий – присвячено питанням нормативно-правової бази, шляхом внесення рекомендації до вже існуючих актів, а також запровадження основних положень Цифрового кодексу (І.А. Топалова).

За результатами досліджень НДР в 2024 році співробітниками відділу опубліковано: 2 колективні монографії; 1 одноосібну; 5 розділів в колективних

монографіях, 20 статей в наукових фахових виданнях України, 6 статей, що індексуються у Scopus/WoS (в т.ч. 3 в Scopus та 3 в WoS), 10 тез науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій склав понад 83,5 ум.др.арк. Взято участь в 28 наукових конференціях, засіданнях, вебінарах, форумах, тощо (з них – 6 іноземних). За результатами досліджень НДР в 2024р. підготовлено 8 наукових доповідей та 1 доповідна записка, на які отримано 9 позитивних відгуків. Отримано 3 свідоцтва про реєстрацію авторського права.

Виконання відомчої прикладної тематики:

НДР «ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА НА МОРСЬКОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ» (науковий керівник д.е.н., проф. Н.Л. Шлафман, реєстраційний №№ 0123U100206, строк виконання 07.2023 - 12.2025)

вперше:

- розроблено комплексний підхід до визначення економічного інструментарію управління ризиками стивідорної діяльності, заснований на встановленні взаємозв'язків між ресурсами стивідорної компанії, характерними для них ризиками та економічним інструментарієм їх нівелювання (Н.Л. Шлафман, Р.Є. Зотєєв, О.В. Бондаренко);

удосконалено:

- понятійно-категоріальний апарат теорії національної економіки в контексті морського транспорту шляхом визначення поняття бізнес-середовище морського транспорту, яке розуміється як сукупність зовнішньо-економічних та внутрішніх підприємницьких факторів, а також факторів конкурентного галузевого середовища, які прямо або опосередковано впливають на морську транспортно-логістичну діяльність, функціонування сервісних компаній, які обслуговують морський транспорт, а також виробничий потенціал галузей, які користуються послугами морського транспорту (у т.ч. у контексті мультимодальних перевезень) (Н.Л. Шлафман, В.І. Михайленко);

- аналітичний підхід до визначення тенденцій розвитку бізнес-середовища морського транспорту, який відрізняється комплексним урахуванням економічних, технологічних та екологічних факторів зовнішнього впливу на бізнес-середовище морського транспорту України (Н.Л. Шлафман, Г.С. Алексєєвська);

- методичний підхід до діагностики податкових режимів для судноплавних компаній, відмінністю якого є врахування головної ознаки - розміру показника кількості суден у володінні судновласників країн, що свідчить про їх вплив у глобальній судноплавній індустрії та важливість для міжнародної логістики. Це дозволило сформулювати рекомендації щодо

впровадження гібридної системи тоннажного податку в Україні, основу на принципі встановлення податку, як для національних суден і компаній, так і іноземних суден, що заходять до українських портів, яка характеризується простотою адміністрування, прозорістю, економією часу та зниженням кількості конфліктів, що дозволить Україні підвищити конкурентоспроможність своїх портів, забезпечити стабільний дохід для розвитку інфраструктури і залучити іноземні судноплавні компанії, а також одночасно підтримати сталий розвиток і посилити інтеграцію України в міжнародну економіку (Н.Л. Шлафман, Г.С. Алексеевська);

- набуло подальшого розвитку методичне забезпечення дослідження бізнес-середовища (БС) морського транспорту (МТ) з урахуванням динамічних зовнішніх та внутрішніх змін у галузі (завдання, принципи, концептуальна схема бізнес-середовища морського транспорту, алгоритм формування структури бізнес-середовища морського транспорту України, індикатори БС морського транспорту за рівнями, а також процедура побудови та оцінки БС МТ) (Н.Л. Шлафман, В.І. Михайленко).

За результатами досліджень НДР в 2024 р. опубліковано 3 розділи у колективних монографіях (у т.ч. 1 – у друці), (4,21 ум.др. арк.), 1 стаття в науковому виданні, що реферується у базі Scopus (Q3), 19 статей в наукових журналах і збірниках в (у т.ч. 5 – у друці), прийнято участь у 18 конференціях, де опубліковано 17 тез доповідей у т.ч. 5 – у друці). Загальний обсяг публікацій склав 35,73 ум.др.арк. За результатами досліджень в 2024 р. підготовлено 6 аналітичних та доповідних записок, з них 5 – впроваджено.

НДР «СЕЛЕКТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ТОВАРНИХ РИНКІВ» (наукові керівники: академік НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В., д.е.н., с.н.с. Нікішина О.В., реєстраційний № 0122U000825, строк виконання 01.2024–06.2024).

Удосконалено

–інституційно-економічний механізм селективного регулювання ринку винограду та плодово-ягідних культур у воєнний і перший повоєнний період, який передбачає диференціацію грантової підтримки вітчизняних суб'єктів у залежності від виду культур, характеру їх виробництва й переробки, умов працевлаштування найманих працівників, що стимулюватиме зростання зайнятості внутрішньо-переміщених осіб у садівництві відповідно до завдань проекту «Плодоовочева Україна» Плану відновлення, формування сприятливого інституційного середовища для розвитку садівництва (О.В. Нікішина, К.Ю. Соколюк);

–інформаційно-комунікаційний механізм взаємодії місцевих органів влади з особистими селянськими господарствами на молочному ринку шляхом формування в складі територіальних громад окремого структурного підрозділу, який виконуватиме такі функції: інформаційно-консультаційне забезпечення домогосподарств, збір даних про потенційних отримувачів допомоги за різними напрямками, залучення населення до використання інформаційно-комунікаційних технологій, що сприятиме удосконаленню комунікативних зв'язків та нівелюванню інформаційних «розривів» в ланцюгах взаємодії особистих селянських господарств і органів влади (О.В. Нікішина, К.Ю. Соколюк, М.Л. Тараканов).

дістало подальший розвиток:

–обґрунтування загроз функціонуванню агропродовольчих ринків України в мирний і воєнний час, до яких віднесено, зокрема, такі: регіональні дисбаланси між попитом і пропозицією певних товарів, порушення традиційних ланцюгів постачань, територіальні й митні обмеження експорту вітчизняної агропродукції, посилення імпортозалежності деяких ринків, руйнування виробничих та інфраструктурних потужностей підприємств, знищення врожаїв, забруднення сільськогосподарських угідь, дефіцит трудових ресурсів, прискорене зростання цін на енергоресурси та продукти харчування, зменшення економічної доступності продовольства (О.В. Нікішина, В.М. Лисюк);

–концептуальні положення селективного імпортозаміщення на агропродовольчих ринках України, відмінною рисою яких є система цільових завдань, принципів і заходів, що передбачають пріоритетну підтримку вітчизняних виробників імпортозамінних товарів шляхом диверсифікації умов програм для таких товарів з урахуванням індикаторів імпортозалежності, реалізацію політики економічного патріотизму в торгівлі, модернізацію інституційного забезпечення (академік НАН України Б.В.Буркинський, О.В.Нікішина);

–стратегічні напрями та механізми селективного імпортозаміщення на ринку овочевої продукції за результатами аналізу його імпортозалежності, що включають: (1) заходи пріоритетної державної підтримки розвитку тепличних господарств з цілорічним виробничим процесом; (2) механізм стимулювання виробництва сушених овочів у поєднанні з маркетинговою підтримкою суб'єктів для впровадження завдань проєкту «Плодоовочева Україна» Плану відновлення (О.В. Нікішина, М.Л. Тараканов).

За результатами досліджень НДР. опубліковано 1 монографію загальним обсягом 20,4 др. арк., 1 статтю у виданнях, що входить до міжнародних наукометричних баз Scopus і WebofScience, 12 статей у фахових наукових

журналах і збірниках, прийнято участь у 20 конференціях, де опубліковано 29 тез доповідей, отримано 3 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір. Загальний обсяг публікацій склав 41,55 ум.др.арк.

НДР «РОЗБУДОВА СИСТЕМ АГРОПРОМИСЛОВИХ РИНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ» (наукові керівники: академік НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В., д.е.н., с.н.с. Нікішина О.В., реєстраційний № 0124U003609, строк виконання 01.07.2024–31.12.2026).

вперше

– розроблено концептуальні засади розбудови систем агропромислових ринків України на основі безпекового й збалансованого підходів, в підґрунтя яких закладено: а) три групи пов'язаних принципів – стійкості до загроз, сталого та соціально відповідального розвитку; б) методологічний підхід, що передбачає впровадження комплексних механізмів розбудови систем ринків, орієнтованих, з одного боку, на пріоритетне відродження існуючих переробних секторів та створення нових суміжних ринків для організації глибокої переробки сировини в країні, з іншого, на входження вітчизняних ринків до міжнародних ланцюгів доданої вартості з урахуванням національних інтересів, для реалізації внутрішнього і зовнішнього потенціалу стійкості як агропродовольчих ринків, так і пов'язаних ринків ресурсного забезпечення (академік НАН України Б.В. Буркинський, О.В. Нікішина).

удосконалено:

–теоретичні положення функціонування систем агропромислових ринків на засадах загрозостійкості шляхом визначення їх сутнісних характеристик (взаємовплив суміжних і пов'язаних ринків, взаємодія ринкових систем різних типів, динамічність, адаптивність, гетерогенність), компонентів загального потенціалу стійкості («вбудований» і набутий), обґрунтування типології систем вертикально суміжних агропромислових ринків за низкою ознак, зокрема, достатністю суміжних ринків у системі, ступенем їх впливу на функціонування системи, домінуючим напрямом руху товарно-фінансових потоків, що дозволило встановити адаптивні тенденції ринків в умовах війни та перспективні напрями глибокої переробки сировини в розрізі систем різних типів, як наукове підґрунтя для відновлення економіки (академік НАН України Б.В. Буркинський, О.В. Нікішина);

– науково-прикладні засади розбудови ринку сокової продукції на основі комплексного PESTEL- та SWOT-аналізу ринку в умовах війни із визначенням специфіки зовнішніх і внутрішніх чинників, сильних і слабких сторін ринку, загроз і можливостей його розвитку, обґрунтуванням стратегічних напрямів та

заходів розбудови ринку, зокрема, в частині зниження податкового навантаження на виробництво натуральних продуктів, модернізації логістичної інфраструктури, впровадження інновацій, стимулювання раціонального споживання сокової продукції для зміцнення продовольчої безпеки в воєнний і повоєнний періоди (О.В. Нікішина, К.Ю. Соколюк);

–теоретичне обґрунтування стратегічних напрямів розбудови системи суміжних до овочевого ринків на засадах розвитку глибокої переробки сировини, до яких віднесено: а) пріоритетне нарощування у воєнний час виробництва сушених овочів сільськогосподарськими кооперативами в складі громад для задоволення локального й регіонального попиту; б) реконструкція існуючих та створення нових потужностей вітчизняних овочепереробних підприємств у повоєнний період, орієнтованих на задоволення масового споживчого попиту (О.В. Нікішина, М.Л. Тараканов);

–маркетингове забезпечення розбудови вітчизняного ринку сушених овочів, що передбачає включення маркетингової функції до складу завдань Агенцій місцевого розвитку та відображення результатів маркетингових досліджень в стратегіях соціально-економічного розвитку громад, а також посилення ролі збутової діяльності сільськогосподарських кооперативів у напрямі визначення цільових ринків збуту місцевої продукції та підвищення її конкурентоспроможності на внутрішньому й зовнішньому ринках (О.В. Нікішина, М.Л. Тараканов).

дістало подальший розвиток:

–понятійний апарат дослідження, зокрема, категорії «розбудова», «системи агропромислових ринків», «загрозостійкість систем ринків» на основі синтезу теорії вертикально суміжних ринків, орієнтованої на визначення особливостей процесів відтворення релевантного ринку, та інклюзивного підходу MSD (розвиток систем ринків) в аспекті взаємопов'язаності різних систем та взаємовпливу їх елементів, з урахуванням ключового принципу Плану відновлення України «Build Back Better» (відбудова кращого, ніж було) (академік НАН України Б.В. Буркинський, О.В. Нікішина);

–обґрунтування головних ризиків і загроз продовольчій безпеці Україні (економічних, інфраструктурних, технологічних, екологічних, соціальних, безпекових) та їх впливу на стан стратегічних агропромислових ринків в воєнний час із визначенням їх головних тенденцій функціонування, як аналітичне підґрунтя для механізмів розбудови ринкових систем у воєнно-повоєнний період (О.В. Нікішина, П.О. Антонюк);

–маркетингове забезпечення ринку сокової продукції шляхом розробки плану маркетингового дослідження, яке базується на проведенні анкетування з метою поглибленого аналізу поведінки споживачів, що дозволило виявити

значний попит на органічні продукти, а також сформулювати рекомендації щодо удосконалення експортної стратегії для посилення позицій українських виробників на міжнародних ринках, зокрема, через розвиток бренду «Made in Ukraine» (О.В. Нікішина, К.Ю. Соколук);

–теоретичне обґрунтування системних властивостей ринку молочних продуктів та їх ідентифікація у взаємодіях із нижньосуміжним ринком сировини та верхньосуміжним ринком реалізації товарів через продовольчі мережі крізь призму ринкових тенденцій воєнного часу, із визначенням напрямів забезпечення цілісності та інтегрованості релевантного ринку у воєнний і повоєнний періоди (О.В. Нікішина, Н.Й. Чеботарьова);

–інституційне забезпечення розвитку малих суб'єктів господарювання на вітчизняному ринку пива на основі аналізу світового досвіду та ситуації в Україні, з підготовкою пропозицій до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» та проєкту Закону України «Про внесення змін до ст. 215 Податкового кодексу України щодо встановлення знижених ставок акцизного податку на алкогольні напої (пиво) для малих виробників пива» (реєстр. № 5118 від 19.02.2021) (А.В. Щербак);

–методичний підхід до комплексного аналізу процесу товароруху на ринку мінеральних добрив, який полягає у визначенні його ланцюгової структури та взаємодій із суб'єктами суміжних ринків, врахуванні впливу внутрішніх і зовнішніх чинників в умовах війни, зокрема, характеру пошкоджених земельних угідь, скорочення внутрішнього попиту, зростання імпортозалежності, що дозволило обґрунтувати стратегічні напрями й заходи розбудови ринку для забезпечення його стійкості до викликів і загроз (В.М. Лисюк, Д.О. Бочкарьов).

За результатами досліджень НДР опубліковано 1 монографію в співавторстві загальним обсягом 6,44 др. арк., 3 розділи у колективних монографіях, у т.ч. іноземній (3,63 др.арк.), 16 статей у фахових наукових журналах і збірниках кат. «Б», 2 статті в інших виданнях, прийнято участь у 20 конференціях, де опубліковано 33 тез доповідей, отримано 3 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір. Загальний обсяг публікацій склав 36,1 ум.др.арк

НДР «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗГУРТОВАНОСТІ ТА СТАБІЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ» (науковий керівник д.е.н., проф. Лайко О.І., реєстраційний № 0122U002378, строк виконання 01.2022–06.2024):

вперше

- розроблено організаційно-економічний механізм підвищення рівня згуртованості в територіально-господарських системах, який полягає у застосуванні інструментів залучення ресурсів європейських структурних фондів та ДФРР для ініціюючого інвестування регіональних проєктів відновлення, сталого розвитку та добробуту громад, адміністративного, кредитного, інноваційно-орієнтованого податкового, інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації 5-ти сформульованих в дослідженні імперативів національної політики згуртованості, які включають: стимулювання соціального підприємництва, зайнятості та відтворення людського капіталу; планування повоєнного відновлення на основі мереж економічного співробітництва; активізацію полюсів зростання і структурної модернізації економіки; зменшення диференціації показників бюджетів громад; компліментарність національної системи врядування з положенням Європейської політики згуртованості, що сприяє науково-обґрунтованому виконанню Програм 2, 5, 10 Плану відновлення України, цілі №1 Державної стратегії регіонального розвитку та Плану реформування місцевого самоврядування в Україні на період до 2027 року (академік НАН України Б.В. Буркинський, О.І. Лайко);

- сформовано методологію оцінювання рівня згуртованості на рівні областей і громад, що базується на принципах субсидіарності, конвергенції, мережевої взаємодії і полягає у визначенні 7 груп індикаторів: міжмуніципального економічного співробітництва, транскордонної співпраці громад, суспільної результативності точок економічного зростання, збалансованості фінансово-бюджетних систем адміністративно-територіальних одиниць, інституціональної узгодженості повноважень і функцій місцевих адміністрацій, результативності інвестиційно-інноваційної діяльності, консолідації підприємницького сектору громад (О.І. Лайко).

удосконалено:

- визначення сутності категорії згуртованості регіональних економічних систем як стану взаємопов'язаності та взаємодії спільнот адміністративних, територіально-господарських одиниць, стосовно участі в процесі суспільного виробництва економічних благ, що характеризується властивостями збалансованості, спроможності, стремління до самозбереження, саморозвитку, самовідновлення, скоординованості управлінських рішень та стійкої ідентичності стейкхолдерів стосовно приналежності до територіально-господарської системи локального, районного, обласного рівнів, яке запропоновано до включення в 1-й розділ Державної стратегії регіонального

розвитку 2021-2027(академік НАН України Б.В. Буркинський, О.І. Лайко, В.Ф. Горячук);

- концептуально-методичне забезпечення процесів прийняття рішень з питань розвитку регіональних економічних систем, яке полягає у впровадженні і законодавчому закріпленні принципів консенсусу в нормативних актах з питань стратегування і форсайту програм сталого розвитку громад і регіонів, проведенні громадських обговорень та слухань документів з питань державного планування, розподілу фінансово-бюджетних ресурсів громад, на базі запропонованого цифрового застосунку «Дія-ЄСпівпраця» з обґрунтуванням його інтеграції з Європейськими моніторингово-звітними системами програм співробітництва (О.І. Лайко, М.Б. Єжов);

- організаційно-економічне забезпечення муніципального планування і оптимізації витрат бюджетів територіальних громад в умовах воєнного часу та мотивації територіальних громад до фінансової підтримки потреб оборони і повоєнного відновлення шляхом визначення чинників здійснення відповідних трансфертів з місцевих бюджетів на основі обґрунтувань інвестиційних проєктів оборонних стартапів, складених регіональними радами громад із залученням експертів з академічних наукових установ та груп «Прозорість і підзвітність», що покладено в основу пропозицій до Постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» № 590 від 09.06.2021(В.М. Осипов, В.А. Фадеєв, М.С. Кукош);

- механізми посилення економічної мотивації до згуртованості регіонів, які полягають в делегуванні районним адміністраціям функцій координації, гарантування, інформаційно-дозвільного забезпечення проєктів кооперації громад; обґрунтуванні засобів цифрового адміністрування міжмуніципальної співпраці, які передбачають інтеграцію з національним електронним реєстром договорів співробітництва модулів систем менеджменту програм транскордонного співробітництва країн Дунайсько-Чорноморського регіону як перспективного джерела фінансового забезпечення реалізації інвестиційних проєктів відновлення України (О.І. Лайко, М.Б. Єжов);

- методичний підхід щодо оцінювання інноваційної складової політики згуртованості регіонів України в контексті забезпечення інтеграції до Європейського дослідницького простору, який полягає в ідентифікації чинників співробітництва інноваційних екосистем України, в порівнянні з країнами світу та ЄС, а також передбачає визначення інтегрального індексу інноваційної згуртованості регіонів України, на підставі яких визначається індивідуальний профіль стану інноваційного розвитку і співробітництва в регіоні, та формується набір інструментів політики щодо активізації участі інституцій

регіону у міжмуніципальному, міжрегіональному, міжнародному інноваційному обміні (О.І. Лайко, О.Ю. Білоус);

- концептуально-методичні засади визначення раціонального (суспільно-необтяжливого) діапазону горизонтального вирівнювання спроможності бюджетів громад на основі обчислення показника співвідношення змін доходів бюджетів громад з позитивним, нульовим та від'ємним рівнями дотаційності в залежності від зміни відсотку реверсної дотації, яка не вилучатиметься із бюджетів спроможних громад, а погашатиметься сумою інвестиційних трансфертів, здійснених на користь дотаційних громад за договорами міжмуніципальної співпраці (О.І. Лайко, О.Ю. Білоус).

дістало подальший розвиток:

- інституціональні механізми розвитку індустріальних парків як точок економічного зростання і забезпечення згуртованості, які базуються на принципах субсидіарності, інклюзивності та мережевої взаємодії та включають інструменти залучення громад до управління розвитком індустріальних парків, інвестиційні вимоги та гарантії щодо ведення парками соціально відповідального бізнесу, податкові стимули налагодження промислового симбіозу і розвитку ланцюгів доданої вартості на засадах адаптивної імплементації методик ЮНІДО (О.І. Лайко, К.О. Шатненко);

- інформаційно-методичне забезпечення моніторингу стану згуртованості на рівні областей, районів, громад, яке включає індикатори територіального розвитку в розрізі 5 характеристик: економічної, соціальної, просторової, управлінської, екологічної, що відображають рівень дивергенції рівнів розвитку територіальних одиниць, пріоритетні сфери співробітництва територіальних громад, інвестиційні можливості та перспективні проєктні локації, супроводжують процеси прийняття рішень з питань територіального розвитку на рівні регіонів та громад України (О.І. Лайко, І.А. Циналевська);

- методичні засади стратегування сталого розвитку громад базового рівня, які полягають у застосуванні принципів і показників ефективності використання ресурсного потенціалу та індикаторів згуртованості в громадах на засадах відповідності критеріям програм 1-10 Плану відновлення; індикаторів відповідності положенням Державної стратегії регіонального розвитку та її головній цілі – згуртованості, апробацію яких здійснено в рамках актуалізації Стратегії розвитку Визирської сільської територіальної громади до 2030 р. (академік НАН України Б. В. Буркинський, О.І. Лайко, В.М. Осипов, В.А. Фадєєв);

- організаційно-методичне забезпечення стратегування просторового розвитку регіональних економічних систем, яке передбачає інституціональне обґрунтування обов'язкової актуалізації обласних, районних та локальних

стратегій сталого розвитку на предмет відповідності цілям згуртованості, конкурентоспроможності та раціонального врядування, встановленим Державною стратегією регіонального розвитку до 2027 року, із залученням профільних фахівців Національної академії наук України (О.І. Лайко, І.А. Циналєвська);

- організаційно-економічні інструменти застосування регіональної угоди між областями та Урядом, які включають засоби податкового, організаційно-економічного, фінансово-бюджетного стимулювання залучення інвестицій в пріоритетні види діяльності, підвищення рівня зайнятості, розвиток підприємницької ініціативи, людського, соціального капіталу для повоєнного відновлення та забезпечення сталого розвитку депресивних територій, на прикладі мікрорегіону Українського Придунав'я Одеської області як функціональної території з особливими умовами розвитку, але значним потенціалом щодо реалізації вектору євроінтеграції та національних стратегічних інтересів, генерації фінансово-матеріальних ресурсів для повоєнного відновлення країни (В.Ф. Горячук);

- проєктні пропозиції щодо забезпечення сталого розвитку природно-господарських екосистем на засадах консолідації і співробітництва громад, на прикладі розробки проєкту збереження і розвитку басейнів Куяльницького та Хаджибейського лиманів на основі реалізації сценаріїв екологічнобезпечного усунення антропогенного впливу на природні ресурси і формування системи управління його сталим розвитком, стимулювання залучення інвестицій та створення умов для комплексного рекреаційно-господарського розвитку територій, об'єднаних необхідністю і перспективою укладання договорів про співпрацю Одеської, Красносільської, Усатівської, Іванівської громад.(академік НАН України Б.В. Буркинський, О.І. Лайко, В.К. Богусевич, О.Ю. Воронін)

Опубліковано 2 монографії, загальним обсягом 63,47 др. арк., та 5 наукових статей у фахових виданнях, прийнято участь у 4 конференціях, де опубліковано 5 тез доповідей. Загальний обсяг публікацій склав 64,47 ум.др.арк. Підготовлено 7 аналітичних та доповідних записок, наукових доповідей, методичних рекомендацій, пропозицій, з них 5 впроваджено в практику діяльності органів державної влади на центральному, обласному, районному, місцевому рівнях та оцінено позитивно. Отримано 10 позитивних відгуків.

НДР 3.1.8.89/Б «МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ ПІВДНЯ УКРАЇНИ»
(науковий керівник: д.е.н., проф. Лайко О.І., реєстраційний

№0124U003641, термін виконання 01.07.2024-31.12.2026)

вперше

- розроблено концептуально-методичний базис розбудови системи управління розвитком регіональних економічних систем в умовах повоєнного відродження та євроінтеграції, який базується на принципах відновлення, стійкості та модернізації, включає: загальні та спеціальні функції управління розвитком територіальних утворень в комбінованому просторово-секторальному вимірі, 7 груп пріоритетів розвитку регіональних економічних систем, щодо національної безпеки, людського розвитку, економічної спроможності до саморозвитку громад, формування полюсів зростання та локальних інноваційних екосистем, конвергенції з європейськими Aquis, розвитку цифрового капіталу громад, які реалізуються за допомогою інструментарію локального інвестиційно-орієнтованого оподаткування, заходів інформаційно-методичного, фінансово-бюджетного, організаційно-економічного забезпечення територіального розвитку (академік НАН України Б.В. Буркинський, О.І. Лайко).

удосконалено:

- інституціональні засади формування системи державного контролю за дотриманням органами місцевого самоврядування вимог Конституції, законів України, національних, безпекових інтересів держави в сфері економічного розвитку регіональних систем шляхом обґрунтування цілі, задач, функцій та повноважень наглядового органу префектурного типу в контексті забезпечення реалізації Україною програми реформ Ukraine Facility, відповідності кращим практикам Європейського регіоналізму, забезпечення збалансованості функцій управління економічним розвитком територіальних утворень, цілей повоєнного відродження та Плану дій щодо продовження реформи децентралізації на період до 2027 року (В.Ф. Горячук)

- організаційно-економічний механізм реалізації принципу людиноцентричності в складі державної регіональної політики, який полягає у застосуванні: цільових податкових знижок з єдиного податку для діяльності з реалізації підприємницької ініціативи відновлювального, безпекового та соціально-відповідального типів; інструментарію непрямого стимулювання підприємців щодо створення нових робочих місць з високим рівнем оплати праці за допомогою компенсаторних пільг з місцевих податків на майно, які запропоновано до застосування департаментам економічного розвитку територіальних громад з рекомендацією щодо науково-методичного супроводу науковими установами процесів розвитку локального оподаткування в громадах з врахуванням кращих європейських практик (академік НАН України Б.В. Буркинський, О.І. Лайко, М.Б. Єжов)

- інституціонально-методичний механізм управління розподілом бюджетних ресурсів територіальних громад шляхом обґрунтування інструментарію часткової заміни старого порядку вилучення реверсних дотацій з бюджетів заможних громад і передачі фінансово неспроможним територіальним утворенням, новим регулятором збалансованості місцевих бюджетів, який полягає у використанні договорів інвестиційного співробітництва економічно розвинених громад з територіями, що потребують допомоги у забезпеченні відновлення та економічного розвитку, в порядку, передбаченому Бюджетною декларацією на 2025-2027 роки. При цьому вилученню з бюджету економічно розвиненої громади, в порядку горизонтального бюджетного вирівнювання, підлягатиме лише та частина реверсної дотації, яка не буде покрита сумами інвестиційних трансфертів в рамках договору про економічну співпрацю з громадами, що потребують допомоги (О.І. Лайко, В.М. Осипов, М.С. Кукош, В.А. Фадєєв).

- інструментарій стимулювання реалізації проєктів економічного співробітництва в територіальних утвореннях на міжмуніципальному та міжрегіональному, мікро- та макро-регіональному рівнях, який полягає в обґрунтуванні обсягів виділення співфінансування з Державного фонду регіонального розвитку в залежності від рівня фінансово-бюджетної спроможності учасників співробітництва, а саме:

- 90 % вартості проєкту покриватиметься з фонду на виконання проєктів «дотаційних» громад та «змішаних» проєктів (в форматі 1-2 розвинені громади і прилеглі слабкі громади);

- 50 % співфінансування – для громад з нульовим вирівнюванням,

- 30 % співфінансування – для спроможних громад, які виконуватимуть проєкт без співпраці з менш розвиненими прилеглими громадами (академік НАН України Б.В. Буркинський, О.І. Лайко).

дістало подальшого розвитку:

- науково-організаційне забезпечення управління процесами економічного співробітництва територіальних громад базового шляхом обґрунтування створення на рівні адміністративних районів державних установ сприяння співробітництву, організаційна структура яких включає громадську раду з числа депутатів громад та виконавчий комітет, які виконують функції планування та забезпечення реалізації проєктів сталого розвитку на субрегіональному рівні, відповідно до кращих європейських практик самоорганізації активістів громад з питань розвитку спільних міжмуніципальних осередків співробітництва (В.Ф. Горячук);

- концептуально-методичний підхід до управління економічним розвитком територій, який, на відміну від традиційного, що полягав у

централізованому плануванні в режимі «зверху-вниз», базується на інноваційних принципах: залучення до управління регіональних стейкхолдерів на основі динамічного процесу підприємницьких відкриттів, який спирається на колективний інтелект компаній, державних органів та інших територіальних суб'єктів; запровадження багаторівневого управління за рахунок встановлення постійного діалогу між різними рівнями влади та розширення підходів партнерства національних, місцевих та регіональних органів влади, зацікавлених сторін і громадянського суспільства; запровадження багаторівневої структури управління, яка об'єднує національні директиви з регіональною та субрегіональною автономією; забезпечення економічної, соціальної, екологічної та управлінської ефективності (О.Ю. Білоус);

- науково-методичні основи стратегування соціально-економічного розвитку територіально-господарських систем України, в контексті двох доміант їх розвитку – європейської інтеграції України та викликів воєнного часу шляхом врахування парадигми «нового регіоналізму», врахування безпекових специфік функціональних типів територій, застосування інструментарію договорів державно-приватного партнерства, як альтернативи державного/локального бюджетного фінансування в рамках традиційних інструментів державної регіональної політики, що є особливо актуальним в умовах обмеженості державного/регіонального/локального бюджетів (І.А. Циналєвська);

- наукові засади управління проектами сталого розвитку та співробітництва територіальних громад, які полягають у визначенні раціональних варіантів реалізації проектів мікрорегіонального розвитку в сфері рекреаційно-господарської діяльності, реабілітації, розвитку енергетичної стійкості за критеріями наявних матеріальних, людських, природних ресурсів, а також доступності фінансових джерел міжнародних, європейських програмних фондів для вирішення питань збереження та відновлення еко-систем, розвитку об'єктів критичної інфраструктури та створення сприятливого бізнес-клімату, сприяння розвитку соціально-відповідального підприємництва в територіальних громадах басейну Куяльницького лиману Одеської області (академік НАН України Б.В. Буркинський, О.І. Лайко, В.К. Богусевич).

Опубліковано 11 наукових статей у фахових виданнях, крім того подано 2 статі (у друці), 1 стаття у друці у виданні, що індексується в Scopus, WebofScience, прийнято участь у 8 конференціях, де опубліковано 5 тез доповідей. Загальний обсяг публікацій склав 14,32 ум.др.арк. Підготовлено 9 аналітичних та доповідних записок, наукових доповідей, методичних

рекомендацій, пропозицій, з них 4 впроваджено в практику діяльності органів державної влади на центральному, обласному, районному, місцевому рівнях та оцінено позитивно. Отримано 6 позитивних відгуків.

НДР «ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ РИНКУ АКВАКУЛЬТУРИ (на прикладі Українського Причорномор'я)» (наукові керівники: д.е.н., проф. Єрмакова О.А., реєстраційний № 0122U002395, строк виконання 01.01.2022–30.06.2024):

вперше

- на основі аналізу країн світу виявлено протиріччя українського ринку аквакультури, що створює загрози національним економічним інтересам: Україна належить до групи країн із доходом нижче середнього, має потенціал та можливості для розвитку власного виробництва аквакультури, але при цьому знаходиться в групі топ-імпортерів риби в світі; розкрито сценарії розвитку ринкового потенціалу українського сектору аквакультури на засадах концепції глокалізації, яка передбачає поєднання глобальних (зовнішня торгівля) та локальних (вітчизняне виробництво) джерел розвитку, та ефективну інтеграцію локальних ринків до глобального економічного простору для реалізації економічних інтересів регіону / держави: 1) незадоволений попит на внутрішньому ринку, 2) імпортозалежність, 3) розвиток вітчизняного виробництва для потреб внутрішнього ринку, 4) експортоорієнтованість; визначено, що пріоритетними для України є сценарії 3 та 4 (О.А.Єрмакова);

- здійснено оцінку регуляторного впливу законодавчих ініціатив Уряду України під час війни на розвиток рибної галузі, та надано пропозиції законодавчого регулювання виявлених вад, зокрема, забезпечення цільового використання згенерованих сектором коштів, інвестиційне та фінансово-кредитне забезпечення виробників галузі (Л.Є. Купінець, О.М. Шершун).

удосконалено

- інституціональні підходи щодо ресурсної, управлінської та адміністративної забезпеченості запровадження системи простежуваності водних біоресурсів та продукції, виробленої з них, в існуючому економіко-правовому середовищі та із урахуванням міжнародних рекомендацій ФАО (Л.Є. Купінець, О.М. Шершун).

дістало подальшого розвитку

- кумулятивна модель розвитку ринкового потенціалу аквакультури, логіка якої є такою: розвиток вітчизняного виробництва аквакультури – задоволення внутрішнього попиту на рибу та рибну продукцію, збільшення експорту – отримання ресурсів для розширеного відтворення в секторі, залучення іноземних інвестицій–підвищення продуктивності, рентабельності,

конкурентоспроможності виробників аквакультури – подальший розвиток вітчизняного виробництва аквакультури. Впровадження даної моделі сприятиме насиченню внутрішнього ринку вітчизняною продукцією аквакультури, зростанню її експорту, імпортозаміщенню (О.А. Єрмакова);

- на основі аналізу детермінант конкурентної переваги для розвитку ринкового потенціалу вітчизняного сектору аквакультури, проведеного за моделлю конкурентного ромба М. Портера, виявлено, що український сектор аквакультури базується на перевагах «першої природи», які є успадкованими, тобто на сприятливих природно-кліматичних умовах для аквакультурної діяльності. В той же час, для довгострокової конкурентоспроможності вітчизняного сектору аквакультури необхідно створювати конкурентні переваги на основі інновацій, що має стати орієнтиром для розвитку ринкового потенціалу аквакультури в Україні (О.А.Єрмакова);

- шляхи та напрямки повоєнного відновлення та прискореного розвитку вітчизняного сектору аквакультури як нової системи інноваційної перебудови рибогосподарського комплексу країни, а також невідкладна необхідність запровадження програмно-цільового підходу до розвитку аквакультури на державному рівні, орієнтованого на комплексне використання багатого ресурсного потенціалу Українського Причорномор'я, який розглядається як стратегічний ресурс розвитку економіки та забезпечення національної продовольчої безпеки України на етапі виживання (В.М Степанов).

В звітному році опубліковано 1 монографію, загальним обсягом 18 др.арк., та 11 тез конференцій (2,12 д.а.). Загальний обсяг публікацій склав 20,12 др. арк. За результатами проведених досліджень підготовлено 4 доповідних записок та наукових доповідей, з яких: доповідних записок – 1, наукових доповідей – 2, пропозицій до органів влади – 1 (до проекту регіональної Програми «Розвиток галузі рибного господарства Одеської області 2024-2029»).

НДР «ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК АКВАПРОДОВОЛЬЧОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ»(науковий керівник д.е.н., проф. Єрмакова О.А., реєстраційний № 0124U003642, строк виконання 01.07.2024–31.12.2026)

вперше

- розроблено методичний підхід оцінки аквапродовольчої системи в контексті сталого розвитку, новизна якого полягає у визначенні показників, що охоплюють економічну, соціальну та екологічну складові, що дозволяє здійснювати їх комплексну оцінку в динаміці та їх вплив на сталий розвиток

системи (О.А.Єрмакова);

- на основі аналізу відповідності національної законодавчої та регуляторної бази управління рибною галуззю європейським стандартам та нормам Спільної рибальської політики Європейського Союзу визначено ключові напрямки сталого функціонування та управління рибними ресурсами, підтримки аквакультурного виробництва та рибальства (Л.Є. Купінець);

- узагальнено кращі світові практики реалізації стратегій блакитно/морської економіки та зроблено оцінку їх ефективності (в розрахунку на 1 км берегової лінії) в контексті формування аквапродовольчих систем, доведено що стабільне економічне зростання в морських галузях зумовлене впливом національного законодавства про блакитну економіку, що обумовлює необхідність створення вітчизняної правової бази для розвитку секторів блакитної економіки, стимулювання інвестиції та інновації, розробки регіональних програм (О.М.Шершун, А.О.Маковецька);

- удосконалено підходи до розкриття сутності аквапродовольчої системи через взаємозв'язки між екологічними, економічними, соціальними та технологічними складовими, забезпечивши глибше розуміння ролі цих систем у глобальній продовольчій безпеці з урахуванням змін клімату та соціально-економічної нерівності (Г.О. Тютюнник).

дістало подальшого розвитку

- концептуальні засади формування та розвитку аквапродовольчої системи, які, на відміну від існуючого секторального підходу, запроваджують принципи системності та комплексності через подолання існуючих розривів у виробничо-збутовому ланцюзі, налагодження ефективної взаємодії між його учасниками; збільшення глибини переробки харчової продукції з водних біоресурсів, джерелом яких є рибальство та аквакультура; підвищення виробничого потенціалу сектора, забезпечуючи створення більшої валової доданої вартості у розрізі прибутку для підприємств, податкових надходжень для держави та оплати праці для робітників; забезпечення комплексності інвестиційного процесу у секторі; розвиток супутніх секторів - постачальників факторів виробництва, фінансових та нефінансових послуг; узгодженість етапів створення вартості у секторі та вхідних компонентів на основі ресурсно-процесної матричної моделі (О.А. Єрмакова);

- оцінка аквапродовольчої системи України в контексті продовольчої безпеки, яка виявила ключові загрози: незбалансованість харчування – низька частка продуктів тваринного походження у добовому раціоні, споживання риби та рибопродуктів нижче раціональної норми, висока диференціація споживання риби та рибопродуктів серед різних соціальних груп населення, задоволення споживчих потреб населення України в рибі та рибопродуктах переважно за

рахунок імпорту, що стримує розвиток вітчизняного виробництва; також близька до граничного критерію економічна доступність продуктів через загальний низький рівень доходів населення (О.А.Єрмакова);

- інституційний базис для «блакитної» трансформації аквапродовольчої системи України з позиції інтегрованого підходу, що включає впровадження понять «блакитна економіка» і «пескатуризм»; інтеграцію регіонального аспекту у просторове планування аквавиробництва; створення державного фонду рибогосподарської діяльності; програми відновлення якості вод у рибогосподарських водоймах; запровадження ступеня локалізації водних біоресурсів і продукції з них; розроблення цільових планів розвитку рибного господарства (О.М.Шершун);

- інтерпретація процесу «блакитної» трансформації аквапродовольчих систем, що, на відміну від існуючих, розкриває структурні зміни на рівнях фірм і домогосподарств, внутрішньосекторних та міжсекторних переходів, а також національної економіки, з акцентом на підвищення доданої вартості, екологічну стійкість та конкурентоспроможність у глобальних ланцюгах поставок (О.М. Шершун);

- концепція інтегрованого виробництва аквакультури та сільського господарства з урахуванням наявних продуктивних сил в Одеській області, що обґрунтовує економічну доцільність синергії рибоводних і птахівницьких ферм як інструменту підвищення продуктивності, стійкості господарств та раціонального використання природних і виробничих ресурсів (К.С.Тимченко);

- теоретичні аспекти розкриття актуальних проблем сталості соціально-економічних систем в умовах високої невизначеності, спричиненої, зокрема, військовою агресією, на основі чого запропоновано підходи до створення ефективної національної аквапродовольчої системи задля забезпечення імпортозаміщення та підвищення конкурентоспроможності приморських регіонів України, спираючись на вітчизняний та іноземний досвід, а також застосування сучасної парадигми світ-системного аналізу до проблем конфліктів і компромісів (В.М.Степанов).

В звітному періоді співробітниками відділу підготовлено до друку 1 монографію (7,3 д.а.), опубліковано 2 монографії (14,7 д.а.), 3 розділи у колективних монографіях, 2 статті Scopus та WebofScience, 4 статті у наукових журналах і збірниках, 16 тез конференцій, 1 публікація в науково-популярних виданнях. Загальний обсяг публікацій склав більш ніж 31,7 ум. др. арк. За результатами проведених досліджень підготовлено 7 доповідних і аналітичних записок та наукових доповідей, з яких: доповідних записок – 2, аналітичних записок – 2, наукових доповідей – 3. Представлено доповідь на Науково-технічній раді Держрибагентства щодо забезпечення простежуваності водних

біоресурсів в контексті сучасних інституціональних змін та отримано схвальний відгук.

НДР «ІННОВАТИЗАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ВИРОБНИЦТВА (НА ПРИКЛАДІ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ)» (науковий керівник д.е.н., проф. Рубель О.Є., реєстраційний № 0123U104920, строк виконання 01.01.2024–31.12.2024):

вперше

–обґрунтовані пропозиції стосовно визнання дуальної форми навчання у якості інноваційного механізму, впровадження якого сприятиме формуванню міст, що навчаються, та, в цілому, реалізації цілей сталого розвитку; запропоновано, з метою сприяння вирішенню проблеми посилення кадрового потенціалу науки України, у якості одного із шляхів залучення обдарованої молоді до наукової діяльності поширення дуальної форми здобуття вищої освіти із встановленням партнерських відносин між ЗВО і науковими Установами НАН України та науковими Уставами галузевого підпорядкування (М.А.Кузнецова).

удосконалено

- методологічні підходи до дослідження категорій «інноваційної екосистеми» та «регіональної інноваційної екосистеми» на основі розробки засад моделей кросс-фертилізації, створення, трансферу та дифузії інновацій, їх інституційного впровадження та відтворення синергії взаємодії «освіта-наука-бізнес» як динамічних компонентів комплексної інноваційної системи (О.Є.Рубель, Т.В.Небога, О.Б.Лабунська, А.О.Докус);

- наукові підходи до класифікації та оцінки освітніх інновацій як елемента трансформаційних змін в системі забезпечення наукової діяльності, на основі балансу кількості та якості наукових результатів та оновлення методичних засад до оцінки рівня інноваційності освітньо-наукової діяльності в регіоні урахуванням показників «відкритої науки» та інтегральної (дуальної) освіти, спрямованої на інноваційне відтворення (О.Є.Рубель, М.А.Кузнецова, Д.С.Маслов, Лозова Т.П.);

- проведено моніторинг стану розвитку наукової діяльності, інноваційно-дослідницької інфраструктури, елементів інформаційного забезпечення розвитку відкритої науки ЗВО та науковими установами та кадрового потенціалу в установах Південного регіону із застосуванням кількісних характеристик основних показників складових організаційно-ресурсного забезпечення інноваційної діяльності (О.Є.Рубель, О.Б.Лабунська);

- класифікацію освітніх інновацій та проаналізовано трансформаційні зміни в системі вищої освіти України, на основі яких проведено порівняльну

характеристику відмінностей освітнього процесу минулого та сьогодення; методичні засади оцінки рівня інноваційності закладів вищої освіти Південного регіону України за допомогою інтегральних індексів, що дозволило розробити методiku інтегральної оцінки рівня інноваційності ЗВО. Запропоновано ідентифікацію отриманих результатів, щодо рівня інноваційності ЗВО розглядати за шкалою інноваційності, яка нараховує чотири класи (Т.П. Лозова, О.Б.Лабунська);

- теоретичне визначення дефініції «дуальна форма здобуття освіти», її сутнісні ознаки як сучасної інноваційної форми навчання (М.А. Кузнєцова) та категоріальний апарат теорії продуктивності шляхом уточнення категорії «продуктивність», яка визначається, на відміну від існуючих визначень, як кількість якісно однорідного випуску виробничої системи, що припадає на одиницю вхідного ресурсу (Д.С. Маслов).

дістало подальший розвиток:

- дослідження контексту визначення категорій «інноваційна екосистема» та «регіональна інноваційна екосистема»; теоретичні засади формування регіональної інноваційної екосистеми як синергії взаємодії «освіта-наука-бізнес»; розробка рекомендацій щодо вдосконалення інституціонально-правового базису з метою підтримки та стимулювання інноваційних процесів, сприяння науковому прогресу та економічному розвитку країни (Т.В.Небога);

- понятійно-категоріальний апарат інноваційної діяльності в частині надання визначення таких понять, як: «інноваційність» та «освітні інновації» (Т.П. Лозова, О.Б. Лабунська);

- позитивні результати для усіх стейкхолдерів освітнього процесу від впровадження системи дуальної освіти як такої, що є адекватною сучасному етапу формування економіки знань в світі, які базуються на наявних її перевагах (М.А.Кузнєцова);

- запропоновані зміни на адаптацію до законодавства ЄС і міжнародної практики Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» до сучасних світових тенденцій розвитку відкритої науки; запропоновано зміни до «Положення про Національну електронну науково-інформаційну систему» (М.А. Кузнєцова);

- визначення передумов становлення регіональної інноваційної екосистеми «освіта-наука-виробництво» на основі дослідження інституційних форм взаємодії науки, освіти та бізнесу в Південному регіоні України (А.О. Докус);

- підхід до оцінки наукової діяльності, за яким визначено принцип дилеми кількості та якості наукових результатів (Д.С. Маслов).

За результатами досліджень НДР в 2024 році опубліковано: 1 наукове видання, 1 навчальний посібник, 4 розділи до колективних монографій, 4 статті

у наукових журналах категорії А (Scopus), 1 стаття у зарубіжних виданнях, 4 статті у наукових виданнях України категорії Б, 2 статті у наукових виданнях України категорії Б у друці, 1 тези міжнародних науково-практичних конференцій, що відбувались закордоном, 31 теза науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій склав понад 50,553 ум.др.арк. За результатами досліджень в 2024 р. співробітниками відділу підготовлено та надіслано в органи влади, установи та організації 1 наукова, 5 аналітичних та 1 доповідна записки, загалом отримано 3 акти впровадження наукових результатів.

***Виконання конкурсної прикладної тематики
за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних
напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230)***

**НДР «МЕХАНІЗМИ СТРУКТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ
РЕЗІЛЬЄНТНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ» (наукові керівники: академік
НАН України, д.е.н., проф., директор Буркинський Б.В., д.е.н., проф.
Шлафман Н.Л., реєстраційний № 0123U100206, строк виконання 01.01.2024–
31.12.2024 рр.):**

Вперше:

- розроблено інституціональний базис структурної трансформації підприємницького сектору України (СТПСУ) у розрізі: системи імперативів забезпечення державного механізму регулювання розвитком переробної промисловості (конкуренція, демонополізація та справедливий розподіл ресурсів, захист інвесторів, деолігархізація, дієві та незалежні антимонопольні органи, удосконалення процедур публічних закупівель); адаптації державної статистики України у сфері інновацій до вимог європейських стандартів, що передбачає ідентифікацію прогалін у національній статистичній методології, врахування вимог регламентів і рекомендацій ЄС; відновлення та примноження людського капіталу: сприяння зворотній міграції науковців та ІТ-спеціалістів, перегляд освітніх програм технічної та професійної освіти, стимулювання підприємств до підготовки кадрів шляхом звільнення від оподаткування частини прибутку підприємства, яка спрямовується на оплату навчання кадрів; методичного підходу до формування державної соціально-економічної політики, заснованого на нівелюванні негативного впливу чинників, що перешкоджають розширенню в Україні внутрішнього ринку (акад. НАН України Б.В. Буркинський, Н.Л. Шлафман, В.Ф. Горячук, В.І. Ляшенко, І.Ю. Підоричева, О.І. Лайко);

- розроблено комплексний підхід до подолання структурних

диспропорцій у підприємницькому секторі аграрного комплексу України (переважно монокультурну сировинну орієнтацію та низький рівень виробництва продукції з доданою вартістю), який базується на інтеграції світового досвіду та стратегічних завдань розвитку аграрного сектору через запровадження нової аграрної політики, в основу якої будуть покладені принципи інноваційності, державного регулювання, інвестування в пріоритетні напрямки розвитку, технологічності, підтримки товаровиробників, розвиток кооперації (Л.Є. Купінець, О.М. Шершун);

- *обґрунтовано* методичний підхід до розрахунку загального індексу розвитку сфери курортної економіки, як інтегрованого показника, який відображає комплекс ресурсів курортної економіки (фінансових, природних, людських та інфраструктурних) за напрямками їх використання, в першу чергу, для потреб реабілітації, а в подальшому - для оздоровлення та туризму у взаємозалежності із податковими зобов'язаннями підприємств за видами КВЕД (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, К.О. Костецька, О.С. Голікова);

- *обґрунтовано* визначення категорії «курортна економіка» як системи економічних процесів і господарських діяльностей, зосереджених на територіях із природними лікувальними ресурсами, що використовуються для реабілітації військовослужбовців та оздоровлення населення, яка сприяє не лише економічному розвитку регіонів, але й виконує важливу соціальну функцію, забезпечуючи підвищення рівня здоров'я та інклюзивне забезпечення потреб і бажань населення завдяки раціональному використанню природних лікувальних ресурсів (чл.-кор. НАН України Н.І. Хумарова, К.О. Костецька, О.С. Голікова);

Удосконалено:

- *концепцію* механізму державного регулювання розвитком переробної промисловості, яка на відміну від існуючих, дає його комплексне уявлення як сукупність 6 складових: цільова складова – мета (сукупність цілей), на досягнення яких спрямована діяльність механізму; суб'єктна складова – сукупність органів регулювання, діяльність яких спрямована на досягнення мети; функціональна складова – функції органів регулювання, які спрямовані на досягнення мети; інструментальна складова – сукупність інструментів, необхідних для реалізації функцій механізму, засоби директивного та регулятивного впливу на об'єкт регулювання; нормативна складова - сукупність принципів, законодавчо-нормативних актів, норм та правил, згідно яких здійснюються функції та діяльність органів регулювання; ресурсна складова – сукупність фізичних, людських, фінансових, природних та нематеріальних активів, за допомогою яких здійснюється виробничий процес та регулятивна діяльність (акад. НАН України Б.В.Буркинський, Н.Л.Шлафман, В.Ф.Горячук,

С.І.Князєв, О.І.Лайко);

- *систему* інструментів реалізації спеціальних функцій механізму регулювання розвитку переробної промисловості, а саме: обмеження експорту сировини та розвиток існуючих і створення нових ланцюжків доданої вартості (експортне мито на насіння соняшнику та на металобрухт; повна або часткова відміна відшкодування ПДВ при експорті зернових та соняшникових культур; мораторій на експорт круглих лісоматеріалів); залучення інвестицій (страхування та гарантії для інвестицій; бюджетна програма «Забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проєктів із значними інвестиціями»); створення індустриальних парків; компенсація роботодавцям єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування; заміна податку на прибуток на податок на виведений капітал); дерегуляції (підтримка місцевих органів влади; компенсація за приєднання до інженерних мереж; спрощення зміни цільового призначення землі; впровадження акредитивної форми розрахунків між малими та великими підприємствами); стимулювання державних закупівель та локалізація промислового виробництва (державні закупівлі; часткова компенсація вартості сільгосптехніки українського виробництва; бюджетна програма «Підтримка внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги»; підтримка переробки сільськогосподарської продукції; програма «Шкільний автобус»; державна програма іпотечного кредитування житла «ЄОселя»; залучення міжнародних організацій до закупівлі українських товарів; кешбек на споживчі товари); розвитку високотехнологічного сектору (державна підтримка науково-технічної та інноваційної діяльності; створення фондів інноваційного розвитку); імпортозаміщення та локалізації виробництва транснаціональних компаній (захисне мито на імпорт; локалізація виробництва транснаціональних компаній); стимулювання несировинного експорту (зняття або зменшення тарифних і нетарифних обмежень на експорт української готової продукції; активізація роботи національного експортно-кредитного агентства; реалізація Експортної стратегії для сектору інформаційних технологій 2019-2023); фінансові інструменти (державна програма "5-7-9"; державна програма «Доступний факторинг») (акад. НАН України Б.В.Буркинський, В.Ф.Горячук, Н.Л.Шлафман, О.І.Лайко);

- *науково-методичні* засади оцінювання ступеня екологізації підприємницької діяльності у сфері водокористування що, на відміну від існуючих, застосовує комплексний підхід, а саме урахування економічних, технічних, соціальних та екологічних показників у визначенні ефективності операційних та стратегічних заходів, які спрямовані на збереження водних ресурсів і забезпечення раціонального використання водних активів, зокрема

впровадження водозберігаючих технологій та превентивних заходів з відновлення й охорони водних екосистем (акад. НАН України Б.В.Буркинський, Н.І.Хумарова, Н.С.Магац);

- *методичний підхід* до розробки критеріїв визначення підприємництва екологічним (на базі дослідження існуючого теоретичного підґрунтя), який відрізняється від існуючих вимогою, що в результаті діяльності підприємства має бути екологічний ефект на основі впровадження інноваційних технологій (акад. НАН України Б.В.Буркинський, О.А. Воробйова);

- *понятійно-категоріальний апарат* теорії підприємництва шляхом визначення змісту поняття «екологічне підприємство» як вид підприємницької діяльності з виробництва та реалізації продукції, виконання робіт і надання послуг, яка здійснюється з метою отримання прибутку та задоволення потреб ринку, з обов'язковим досягненням екологічного ефекту та впровадженням інновацій (акад. НАН України Б.В.Буркинський, О.А. Воробйова);

- *теоретичне підґрунтя* розвитку екологічного підприємництва на природно-заповідних (та суміжних) територіях, в контексті стратегії повоєнної «зеленої» відбудови України, яке базується на тісній інтеграції природно-заповідних територій (ПЗТ) та економічних систем регіонів (акад. НАН України Б.В.Буркинський, О.А. Воробйова);

- *предметні площини* щодо оптимізації організаційно-економічних інструментів і механізмів стимулювання розвитку підприємницького сектору, враховуючи національний, регіональний та локальний рівні. Основним і першочерговим завданням у даному контексті має стати подальше вирішення системних проблем розвитку підприємницького середовища завдяки: налагодженню ефективного функціонування судової та правоохоронної систем; формування спрощеної регуляторної бази від національного до локального рівня; розширення доступу до фінансування та нарощення обсягів кредитування за ключовими державними фінансовими програмами; розвиток інновацій; стимулювання цифрової трансформації; підвищення рівня захисту майнових прав, в т.ч. прав інтелектуальної власності; мінімізація рівня корупції та тінізації; вдосконалення системи оподаткування та лібералізація податкового адміністрування; оптимізація та вдосконалення державної дозвільної системи; забезпечення реалізації програм грантової підтримки бізнесу, в т.ч. забезпечення доступу українських МСБ до європейських програм фінансування, програм Східного партнерства та ресурсів Ukraine Facility; страхування інвестиційних ризиків у розмірі 5% від обсягу інвестованих коштів у секторах, що постраждали в період бойових дій тощо (І.З.Сторонянська, М.І.Мельник);

- *комплекс пропозицій* щодо запровадження інституціональних механізмів кластеризації української економіки шляхом аргументації доцільності розроблення та визначення основних положень базового Закону України «Про розвиток і підтримку кластерів в Україні»; обґрунтування необхідності ініціювання, структури та організаційних засад реалізації національної кластерної програми; доопрацювання базового закону про індустриальні парки у частині визначення видів і умов надання державних субсидій, запровадження державних гарантій щодо стабільності та надійності умов ведення господарської діяльності на території індустриальних парків. Визначено роль та місце кластерів у розширенні можливостей зайнятості, поверненні українських мігрантів та реінтеграції ветеранів війни в суспільство та ринок праці. Практична реалізація наведених пропозицій дозволить підвищити якість інституціонального середовища розвитку кластерів та індустриальних парків, збільшити їх внесок у відновлення та забезпечення резильєнтності економіки України та її підприємницького сектору (В.І.Ляшенко, І.Ю.Підоричева);

- *систему принципів* формування організаційно-економічного механізму (ОЕМ) реалізації Стратегії структурної трансформації підприємницького сектору України, яка відрізняється введенням принципу контрольованості - як забезпечення умов для оцінки ефективності ОЕМ за ключовими критеріями: 1) зростанням частки високих і вищих технологічних переділів; 2) підвищенням доданої вартості виробництва, і технологічності (як орієнтація ОЕМ на цифрову трансформацію та підвищення сприйнятливості інновацій) (акад. НАН України Б.В.Буркинський, В.Ф.Горячук, Н.Л.Шлафман, О.І.Лайко, С.І.Князєв);

Дістало подальшого розвитку:

- *систематизація* інструментів фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємницьких структур із урахуванням принципів комплексності, нелінійності, системності, стратегічності, диверсифікованості, адаптивності, інноваційного партнерства та закономірностей кумулятивної моделі підвищення ефективності інноваційної діяльності підприємницьких структур в національній економіці: а) «Розробка інновацій» - інструменти прямого фінансування НДДКР та інноваційних проєктів за участю підприємницьких структур; б) «Впровадження інновацій на вітчизняних підприємствах» та «Підвищення продуктивності вітчизняних галузей на інноваційному базисі» - інструменти прямого та опосередкованого фінансового стимулювання інноваційної діяльності підприємницьких структур та інноваційної інфраструктури; в) «Збільшення фінансових ресурсів для розширеного відтворення інноваційного потенціалу» - податкові стимули опосередкованої дії (О.А.Єрмакова);

- *методичний підхід* до аналізу особливостей екологічного

підприємництва на природно-заповідних територіях, який полягає в комплексному врахуванні переваг та загроз, які супроводжують розвиток екологічного підприємництва на природно-заповідних територіях, за п'ятьма напрямками (збереження біорізноманіття, обмеження використання природних ресурсів, розвиток інновацій в галузі екосистемного бізнесу, налагодження партнерства з владою та громадою, впровадження освітніх та наукових програм) (акад. НАН України Б.В.Буркинський, О.А. Воробйова);

- *систематизація* механізмів та інструментів структурної трансформації сфери екологічного підприємництва шляхом: побудови матриці використання інструментів розвитку екологічного підприємництва, з урахуванням їх перехресного впливу задля підсилення ефективності заходів у сфері сталого розвитку; створення сприятливих умов для збалансованої взаємодії між економічними і екологічними інтересами суб'єктів підприємництва; виокремлення чотирьох основних механізмів (механізм стимулювання екологічних інвестицій, механізм стимулювання інновацій у сфері екології, механізм підтримки малих та середніх екологічних підприємств, механізм підвищення екологічної свідомості) трансформації екологічного підприємництва в контексті природно-заповідних та суміжних територій (акад. НАН України Б.В.Буркинський, О.А. Воробйова);

- *науковий підхід* до визначення розбіжностей національної агрополітики зі стандартами оновленої САП ЄС за критеріями законодавчої процедури, усунення яких наблизить інтеграцію України до спільного ринку ЄС (Л.Є.Купінець, О.М.Шершун);

- *науково-практичні рекомендації* щодо підвищення ефективності фіскальних механізмів регулювання економічної діяльності в контексті забезпечення стійкості територіальних громад. Зокрема, обґрунтовано доцільність зарахування ПДФО до місцевих бюджетів за місцем проживання, а не за місцем праці фізичних осіб-платників, та методичний підхід до справляння ПДФО у разі зміни порядку його зарахування до місцевих бюджетів; сформовано пропозиції щодо розширення бази оподаткування місцевим податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а також включення органів місцевого самоврядування в процес адміністрування цього податку (І.З.Сторонянська, М.І.Мельник);

- *групування* нормативно-законодавчих актів, регулюючих інноваційну діяльність в Україні, за ознакою створення умов для стимулювання інновацій, зокрема: норми, що визначають основи державної інноваційної політики; спеціальні закони, які розглядають правові, організаційні та фінансові засади активізації інноваційної діяльності; правові норми, що розглядають окремі аспекти стимулювання інновацій як інструменту вирішення соціальних і

економічних проблем та завдань країни на шляху до інноваційного розвитку, що надає можливість систематизувати існуюче інституціональне середовище інноваційно-виробничого підприємництва (акад. НАН України Б.В.Буркинський, Н.Л.Шлафман, Г.В.Карпінська);

- *функціональне бачення* механізму державного регулювання розвитку переробної промисловості України як сукупності загальних функцій, які не пов'язані зі специфікою об'єкта управління й є однаковими для всіх механізмів регулювання (аналіз, прогнозування, планування, організація (реалізація), контроль та ін.), та спеціальних функцій, які залежать від специфіки сфери, в якій діє механізм. У випадку переробної промисловості це: протекціонізм; залучення інвестицій; підтримка вітчизняних виробників; розвиток високо і середньо високотехнологічних галузей; імпортозаміщення та локалізація виробництва; розвиток несировинного експорту та інші (акад. НАН України Б.В.Буркинський, В.Ф.Горячук, Н.Л.Шлафман, О.І.Лайко, С.І.Князєв);

- *визначення* проблем розвитку переробної промисловості, а саме: наявність дисбалансу між попитом на робочу силу та її пропозицією у професійному та кваліфікаційному розрізі; незбалансованість діяльності та цілей системи професійної освіти та підприємницького сектору; диспропорції кадрового складу підприємств внаслідок війни, руйнування, втрати від переміщення; диспропорції між надмірною кількістю фахівців з вищою освітою та недостатністю фахівців з середньо-технічною освітою і за робітничими професіями (акад. НАН України Б.В.Буркинський, В.Ф.Горячук, Н.Л.Шлафман, О.І.Лайко, С.І.Князєв);

- *визначення* негативних наслідків деіндустріалізації, коли рух у напрямку сировинних виробництв позбавляє інженерний і конструкторський персонал та висококваліфікованих спеціалістів робочих місць, а суспільство – можливостей стійкого технологічного розвитку. Внаслідок цього відбувається зростання міграційних процесів, яке має односторонній характер. Трудова еміграція з країни стала найбільш потужним каналом втрати її людського капіталу. Відновлення та примноження людського капіталу буде одним з ключових чинників розвитку та трансформації переробної промисловості України (акад. НАН України Б.В.Буркинський, В.Ф.Горячук, Н.Л.Шлафман, О.І.Лайко, С.І.Князєв);

- *методичний підхід* до формування OEM, в частині розробки алгоритму визначення ефективності та коригування OEM, який забезпечує, в процесі моніторингу, пошук і вирішення проблем, як самого організаційно-економічного механізму, так і Стратегії структурної трансформації підприємницького сектору України (акад. НАН України Б.В.Буркинський, В.Ф.Горячук, Н.Л.Шлафман, О.І.Лайко, С.І.Князєв).

За результатами досліджень НДР в 2024 році творчим колективом опубліковано: 2 монографії, 3 розділи до колективних монографій, 8 статей в наукових фахових виданнях України, 3 статті у наукових фахових виданнях України у друці, 3 статті подані та знаходяться на рецензуванні у наукові виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science, 18 тез науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій склав понад 50 ум.др.арк. Підготовлено 18 аналітичних та доповідних записок, наукових доповідей, методичних рекомендацій, пропозицій, з них 22 акт впровадження, які дозволили використати їх в діяльності органів державного управління, установ та організацій: вищого рівня (14 актів впровадження), регіонального рівня (8 актів впровадження).

Виконання конкурсної тематики НАН України

«Науково-дослідні роботи молодих учених НАН України 2023-2024 рр.»:

(Розпорядження Президії НАН України від 26.01.2024 № 71)

НДР «РОЗРОБКА МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПОЛОЖЕНЬ ПОСИЛЕННЯ РОЛІ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ У РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ» (керівник: к.геогр.н. Докус А.О., реєстраційний № 0123U103033, строк виконання II етапу: з 01.01.2024 – 31.12.2024)

- розроблено інтерактивну та динамічну модель інтегрального балансу академічної мобільності та академічної герметичності, яка враховує специфіку підвищення рівня науково-педагогічної кваліфікації в умовах повоєнного відновлення економіки України(А.О. Докус, І.Ю. Лабунець);

- у дослідженні виявлено та детально проаналізовано комплекс причин, які стримують самореалізацію, професійний розвиток молодих учених та посилення їхньої ролі у системі вищої освіти України. Основними з них є: недосконала нормативно-правова база, розподіл фінансування наукової діяльності, недостатній рівень розвитку дослідницької інфраструктури, слабе впровадження принципів відкритої науки, а також недостатня інтеграція у європейський науковий простір. Встановлено, що існуючі бар'єри впливають на мотивацію молодих науковців, обмежують їхню участь у міжнародних дослідницьких проєктах та знижують ефективність використання наукового потенціалу. Разом з тим, інтеграційні процеси в освітній сфері відкривають нові можливості для молодих вчених. Гармонізація стандартів вищої освіти, розвиток академічної мобільності, участь у програмах спільних досліджень та адаптація до вимог європейської наукової спільноти сприяють підвищенню їхньої конкурентоспроможності та професійного зростання. Висунута авторами гіпотеза про те, що кількість учасників програм академічної мобільності в Україні залежить від двох головних факторів – фінансування та обізнаності про

наявні програми, були підтверджена, зокрема вирішення зазначених проблем можливе через удосконалення законодавчої бази, забезпечення стабільного фінансування, модернізацію наукової інфраструктури та посилення інтеграції у міжнародний дослідницький простір є ключовим для створення сприятливих умов для самореалізації молодих учених та їх активної участі у розвитку національної науки й освіти (А.О. Докус, І.Ю. Лабунець);

- розроблено стратегію посилення ролі молодих вчених щодо формування концепції розвитку вищої освіти України на 2023-2032 роки, яка базується на глибокому аналізі нормативно-правової бази, стану фінансування, а також дослідницької інфраструктури, яка має забезпечити умови для всебічної самореалізації молодих науковців, стимулювати їхню професійну діяльність і сприяти кар'єрному розвитку. Стратегія сприятиме не лише зміцненню та розвитку наукової діяльності молодих вчених, але й формуванню конкурентоспроможної системи вищої освіти, яка відповідатиме сучасним викликам та інтегруватиметься в європейський і світовий науково-освітній простір (А.О. Докус, І.Ю. Лабунець).

За результатами досліджень НДР в 2024 р. опубліковано 1 наукову статтю у фаховому виданні, 1 розділ узакордонній монографії, 1 стаття подана та знаходиться на рецензуванні у науковому виданні, що входить до міжнародних науко-метричних баз Scopus і Web of Science та 6 тез науково-практичних конференцій, 1 матеріал круглого столу. Отримано 2 акти впровадження: Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації – 1 та ГО «Освіта. Наука. Розвиток» – 1.

ДОГОВІРНА ТЕМАТИКА:

НДР «КОНСУЛЬТАЦІЙНІ ПОСЛУГИ ПО ПРАКТИЧНИМ РЕКОМЕНДАЦІЯМ ВИКОНАННЯ ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ВИЗИРСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2030 РОКУ» (строк виконання: 08.04.24 – 31.12.2024; договір про надання консультаційних послуг № 25 від 08.04.2024 р.):

- надано пропозиції до Комплексного плану просторового розвитку Визирської сільської територіальної громади, пропозиції щодо актуалізації стратегії розвитку Визирської територіальної громади до 2030 року, а також розроблено проєкт Концепції формування індустріального парку на території Визирської громади. Консультування Визирської ТГ Одеського району Одеської області щодо впровадження стратегій соціально-економічного розвитку з врахуванням сучасних вимог повоєнного відновлення та формування економічного базису для допомоги у відбудові найбільш

постраждалих від бойових дій регіонів України. Врахування підсумків та розробка подальших перспектив процесу децентралізації управління економічним розвитком та забезпечення конкурентних та ефективних умов для територіальних громад (В.М.Осипов, О.І.Лайко, І.А.Циналевська, В.А.Фадєєв, М.С.Кукош, О.С.Ковалевська).

ВИКОНАННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРОЄКТІВ

1. «BUILDING RESPONSE FRAMEWORKS UNDER EXISTING AND NEW MARINE POLLUTION CHALLENGES IN THE BLACK SEA» - RESPONSE («ФОРМУВАННЯ СПРОМОЖНОСТІ ЩОДО РЕАГУВАННЯ НА ІСНЮЮЧІ ТА НОВІ ВИКЛИКИ МОРСЬКОГО ЗАБРУДНЕННЯ В ЧОРНОМУ МОРІ») EMFAF-2023-PIA-FLAGSHIP-2-BLACK, керівник О.І. Лайко, програма European Maritime, Fisheries And Aquaculture Fund (EMFAF), в рамках проєкту

- прийнято участь більш ніж в 10-ти воркшопах по проєкту;
- організовано 5 онлайн зустрічей (засобами зв'язку Zoom);
- складено таблицю із переліком організацій-стейкхолдерів, спроможних реагувати на виклики морського забруднення і проводити тренінгову діяльність щодо формування освітніх навичок і компетентностей щодо готовності та обізнаності в сфері швидкого реагування на морське засмічення;
- розроблено анкету опитування для стейкхолдерів щодо визначення характеристик інклюзивності, практичної корисності, тривалості та інших параметрів освітніх програм;
- проведено інтерв'ю зі стратегічними стейкхолдерами по проєкту, зокрема: Державною екологічною інспекцією, Асоціацією морських портів України, Департаментом екології Одеської обласної державної (військової) адміністрації, науковими установами, закладами вищої освіти;
- визначені пріоритетні питання щодо висвітлення в освітніх програмах з формування готовності до реагування на засмічення і забруднення, в тому числі спричинені мілітаристським шляхом, на морське середовище;
- на основі досліджень соціо-економіко-екологічних наслідків мілітаристських забруднень та засмічень на морські екосистеми, розроблено пропозиції щодо швидкого реагування та ліквідації негативного впливу воєнних дій, які мають стати науково-практичним дороговказом для екологічних регуляторних служб як в Україні так в і дружніх країнах Чорноморського регіону (Румунії, Болгарії, Грузії, Греції).

2. «NETWORK FOR THE PRESERVATION OF STURGEON AND FOR THE SUSTAINABILITY OF THE BLACK SEA BASIN ECOSYSTEM» («МЕРЕЖА ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ОСЕТРОВИХ ТА СТІЙКОСТІ ЕКОСИСТЕМИ БАСЕЙНУ ЧОРНОГО МОРЯ»)– SturNet BSB00172, MDLPA176757/27.8.2024 (керівник проєкту – академік НАН України Б.В. Буркинський, менеджер проєкту О.О. Карпенко, строк виконання 30.08.2024 – 27.02.2027):

- підготовлено аналітичну записку щодо збереження осетрових у басейні Чорного моря

3. НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНТАКТНИЙ ПУНКТ (НКП) «ЄВРОПЕЙСЬКА ІННОВАЦІЙНА РАДА ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ІННОВАЦІЙНІ ЕКОСИСТЕМИ» за Рамковою програмою Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» та Програми з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021-2025), комплементарної до програми «Горизонт Європа» (Договір № НКП/ 110-2024 від 30.08.2024 р.), керівник – О.Є. Рубель.

В 2024 р. робота НКП «Європейська інноваційна рада та європейські інноваційні екосистеми», що працює на базі ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України», була зосереджена на формуванні організаційної бази (створений офіс, колектив з 5 наукових працівників).

Проведено 4 спільних інформаційних заходи, зокрема, спільно з Офісом Програми ЄС «Горизонт-Європа», Правові та фінансові аспекти», Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України.

Проведено 12 консультацій з представниками цільової групи НКП. Прийнято участь у навчальних заходах для НКП та в інформаційних та брокерських заходах.

Забезпечено близько 4000 переглядів інформаційних матеріалів НКП на створених сторінках Фейсбук, Інстаграм, сайтах Президії НАН України, ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України».

ФОРМА П

Дані про тематику та обсяги НДР, що виконувались ДУ «ІРЕЕД НАН України»

Вид тематики наукових досліджень	Кількість наукових і науково-технічних робіт, що виконувались у звітному році			
	Всього		в т.ч. завершених у звітному році	
	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд
1	2	3	4	5
2. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	2	х	2	х
2.1. Тематика, що виконувалась в рамках конкурсу за напрямом «Підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок» бюджетної програми 6541230:				
фундаментальні дослідження;	0	х	0	х
прикладні дослідження.	1	х	1	х
2.5. Науково-дослідні роботи молодих учених НАН України (фундаментальні дослідження).	1	х	1	х
3. Відомча тематика	10	х	5	х
3.1. Тематика фундаментальних досліджень, що фінансувалась за бюджетною програмою 6541030 .	2	х	2	х
3.2. Тематика прикладних досліджень, що фінансувалась за бюджетною програмою 6541030 .	8	х	3	х
5. Договірна тематика	х	3	х	2
5.1. Тематика, що фінансувалась в рамках договорів та контрактів із вітчизняними та іноземними замовниками (фундаментальні дослідження).	х	2	х	2
5.2. Тематика, що фінансувалась в рамках договорів та контрактів із вітчизняними та іноземними замовниками (прикладні дослідження).	х	0	х	0
5.3. Тематика, що виконувалась за рахунок грантів міжнародних та закордонних організацій:				
фундаментальні дослідження;	х	1	х	0
прикладні дослідження.	х	0	х	0
Загалом	12	3	7	2

III. Дані про виконання досліджень і розробок за замовленнями сторонніх організацій (за договорами та контрактами, в т.ч. зовнішньоекономічними)

Кількість госпдоговорів та контрактів, що виконувались установами НАН України (без включення грантів), од.				Обсяги фінансування, тис.грн. (без включення грантів)		Частка в загальному обсязі фінансування, %	Кількість впроваджених розробок, од.
Усього	У т.ч. на замовлення організацій			Усього	У т.ч. контрактів з іноземними замовниками		
	м.Києва	України	Зарубіжжя				
2	1	1	-	366,9	-	1,284	0

III-2. Науково-експертна діяльність в інтересах та на замовлення органів державної влади

Протягом звітного року на замовлення органів державної влади співробітниками Інституту підготовлено 38 науково-експертних матеріалів, зокрема найбільш вагомі:

- Зауваження і пропозиції щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року. Міністерство економіки України (№3904-05/52422-07 від 22.07.2024);

- Пропозиції щодо проекту Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Міністерство розвитку громад та територій України (№ 14094/35/14-24 від 15.11.2024);

- Пропозиції щодо актуалізації Концепції та Плану заходів з виконання Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року. Міністерство економіки України (№3904-05/52422-07 від 22.07.2024);

- Пропозиції до проекту Закону України «Про виноград та продукти виноградарства» щодо залучення представників мікровиноробства до участі в економічному співробітництві з виробництва вторинних продуктів виноробства. Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (№5/212 від 22.05.2024);

- Пропозиції до проекту регіональної Програми «Розвитку галузі рибного господарства Одеської області на 2024-2029 роки». Департамент аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської обласної державної адміністрації (№ 55/01-28/2-24/4139 від 17.01.2024);

- Пропозиції до проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів із протидії загрозам продовольчій безпеці України, які виникли внаслідок руйнування греблі Каховської ГЕС», розробленого

Міністерством аграрної політики та продовольства України. Міністерство аграрної політики та продовольства України (№ 21-1220-08/9398 від 03.04.2024);

- Зауваження та експертні пропозиції щодо проєкту переліку показників для проведення моніторингу земель і ґрунтів, та удосконалення державної системи моніторингу земель і ґрунтів. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (№ 4/254 від 27.06.2024);

- Матеріал для звіту Кабінету Міністрів України щодо виконання Плану заходів з виконання Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 липня 2020 року №853 (Вид заходів: Заохочення суб'єктів господарської діяльності до реалізації відкритої політики щодо розкриття інформації. Підвищення рівня знань працівників з питань соціальної відповідальності, пункти 15 та 16). Міністерство економіки України (№ 3904-05/52422-07 від 22.07.2024);

- Пропозиції щодо заходів з реалізації рекомендацій Екологічного договору для України. Зелене майбутнє: рекомендації щодо відповідальності та відновлення. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (№ 3/263 від 02.07.2024);

- Пропозиції щодо визначення окремих категорій несировинних товарів для подальшого їх просування на зовнішніх ринках в рамках програми «Зроблено в Україні». Український союз промисловців і підприємців (№02-2-328 від 28.08.2024);

- Пропозиції з вирішення та відновлення доброго екологічного стану Хаджибейського лиману. Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (№ 4804/06/06-12/2-24/10932 від 08.11.2024);

- Експертиза 4 робіт молодих вчених на отримання іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук у 2024 році (27.06.2024) та експертиза 3 робіт молодих вчених на здобуття Премії Верховної Ради України молодим ученим за 2023 рік (28.10.2024);

- Петрушенко М.М. «Blue Summit: стратегічне відновлення Миколаєва через сталий розвиток та блакитну економіку» за підтримки UNDP. Режим доступу: <https://maritimeukraine.com/blue-summit/> 14.05.2024 р.

- Петрушенко М.М. «Mykolaiv Blue & Green Economy» за підтримки UNDP. Режим доступу: <https://blueplatform.info/events> 17.06.2024 р.

IV. Використання результатів досліджень у галузях економіки

Таблиця IV-1.

Дані про створену та впроваджену в 2024 році наукову і науково-технічну продукцію НАН України

Класифікація наукової (науково-технічної) продукції	Створено продукції				Впроваджено продукції			
	Фундаментальні дослідження		Прикладні дослідження		Фундаментальні дослідження		Прикладні дослідження	
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд
За бюджетною програмою 654 1030								
11. Аналітичні матеріали	18	-	51	-	25	-	50	-
12. Інше:	19	-	72	-	16	-	46	-
12.1. Заключні чи проміжні звіти	3	-	8	-	3	-	8	-
12.2. Монографії (або їх глави)	8	-	20	-	8	-	14	-
12.6. Експертні (науково-експертні) висновки	8	-	44	-	5	-	24	-
Всього:	37	-	123	-	41	-	96	-
За бюджетною програмою 654 1230								
11. Аналітичні матеріали	-	-	19	-	-	-	21	-
12. Інше:	-	-	5	-	-	-	5	-
12.1. Заключні чи проміжні звіти	-	-	1	-	-	-	1	-
12.2. Монографії (або їх глави)	-	-	4	-	-	-	4	-
Всього:	-	-	24	-	-	-	26	-

Впровадження результатів наукових напрацювань у практику діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та господарську діяльність займає важливе місце в діяльності Інституту.

Найбільш значні та важливі результати досліджень щодо вирішення актуальних практичних проблем вітчизняної економіки з бюджетної тематики узагальнені в наукових доповідях, доповідних, аналітичних записках, експертних висновках та проектах нормативних актів, що були направлені до Верховної Ради України та її Комітетів, Міністерств та відомств, обласних та місцевих державних адміністрацій, підприємств та установ.

За результатами досліджень в 2024 р. підготовлено та надіслано в органи влади, установи та організації **88** аналітичних та доповідних записок, наукових доповідей, 38 експертних висновків та рекомендацій, загалом отримано **96** актів впровадження наукових результатів. До вищих державних органів влади (Верховна Рада України та Комітети Верховної Ради України, Рада національної безпеки і оборони України, профільних міністерств та відомств) надіслано **37** розробок, отримано **30** актів впровадження.

За результатами прикладних розробок отримані позитивні відгуки та інформацію про впровадження, зокрема від:

за КПКВК 6541030

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування позитивно оцінив аналітичну записку «Інструментарій забезпечення територіальної згуртованості: досвід ЄС та імплементація в Україні» та доповідній записці «Пропозиції щодо удосконалення інструментарію забезпечення територіальної згуртованості в Україні» (вих. №04-23/13-2024/140407 від 25.06.2024р.) та зазначив, що матеріали будуть використані в подальшій депутатській діяльності та законопроектній роботі формуванні державної регіональної політики у сфері розвитку державної регіональної політики.

Національний банк України позитивно оцінив доповідну записку «Перспективи і пропозиції щодо впровадження е-гривні в контексті адаптації бізнес-процесів під впливом кіберфізичних систем» (вих. 57-0008/15162 від 27.02.2024р.) та відзначає, що пропозиції викладені у записці будуть враховані при обговоренні доцільності широкомасштабного випуску е-гривні та визначенні потенційного впливу від її запровадження на фінансову систему держави.

Пропозиції, що були викладені в доповідній записці «Інноваційна складова політики згуртування регіонів України в контексті смарт-спеціалізації» будуть використані: **Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України** при розробці документів стратегічного планування, зокрема для оновлення положень Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027рр. (№ 1113/35/10-24 від 18.01.2024); **Міністерством освіти і науки України** при розробці документів стратегічного планування, зокрема що стосуються приєднання до Європейської платформи розумної спеціалізації (S3 Platform) (№25/22-24 від 20.03.2024).

Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України було позитивно оцінено пропозиції, що були викладені в доповідній записці «Шляхи розбудови системи управління адміністративно-територіальними утвореннями в Україні в контексті досвіду Європейського союзу» (вих. №21814/3310-24 від 21.11.2024р.) та зазначено, що вони будуть використані при формуванні державної регіональної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою.

Пропозиції щодо раціоналізації бюджетного процесу в територіальних громадах в особливих умовах будуть використані **Комітетом Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування** (вих. № 04-23/15-2024/240305 від 31.10.2024р.), **Міністерством розвитку громад та територій України** (вих. № 20644/33/10-24 від 06.11.2024р.); **Департаментом економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації** (вих. № 3863/01-25/2-24/14610 від 07.11.2024р.).

Міністерство аграрної політики та продовольства України позитивно оцінило:

– аналітичну записку «Інституціональне забезпечення стійкості функціонування локальних ринків молока та молочних продуктів у воєнний та повоєнний період» (вих. № 21-1321-09/9932 від 09.04.2024), в якій зазначається, що матеріали будуть долучені до обговорення та підготовки Концепції Державної цільової економічної програми розвитку тваринництва на період до 2033 року;

– аналітичну записку «Інституціональне забезпечення стійкості функціонування ринку комбікормової продукції у воєнний і повоєнний періоди» (вих. № 21-3030-09/10736 від 16.04.2024), зокрема зазначається, що доповідь буде долучена до матеріалів для обговорення та підготовки Концепції Державної цільової економічної програми розвитку тваринництва на період до 2033 року;

– аналітичну записку «Тенденції, пріоритетні напрями та механізми селективного регулювання вітчизняного ринку винограду і плодово-ягідних культур у воєнний і повоєнний періоди» У листі (вх. № 21-1312-09/15806 від 11.06.2024р.) зазначається, що подані пропозиції будуть враховані при подальшій розробці програмних і стратегічних документів щодо регулювання розвитку виноградарської галузі та плодово-ягідних культур у воєнний і перший повоєнний періоди;

– доповідну записку «Заходи та інструменти селективного імпортозаміщення на українському ринку овочів та продуктів їх переробки у воєнний та повоєнний періоди» (вих. № 21-1314-09/27261 від 24.10.2024р.), зокрема зазначається, що подані пропозиції будуть враховані при подальшій розробці програмних і стратегічних документів щодо регулювання розвитку ринку овочів і продуктів їх переробки у воєнний і перший повоєнний періоди.

Міністерство економіки України позитивно оцінило:

– наукову доповідь «Методичний підхід та рекомендації до комплексного оцінювання функціонування й регулювання розвитку товарних ринків на засадах стійкості (резильєнтності) в умовах нестабільності». У листі щодо впровадження прикладних результатів наукових досліджень (вих. №3822-05/181 від 05.03.2024р.) зазначається, що прикладні положення доповіді будуть використані відділом в ході аналізу стану й тенденцій соціально-економічного розвитку ринків реального сектору економіки, оцінювання стійкості їх функціонування в умовах нестабільності, проведення аналізу ефективності зовнішньої торгівлі промисловою продукцією, що формує аналітичне підґрунтя для реалізації державної цінової політики у воєнний і повоєнний періоди;

– аналітичну доповідь «Інституціональне забезпечення стійкості функціонування ринку комбікормової продукції у воєнний і повоєнний періоди». У листі щодо впровадження прикладних результатів наукових досліджень (вих. №3822-05/240 від 22.03.2024р.) зазначається, що положення доповіді будуть використані відділом в ході аналізу стану й тенденцій розвитку ринків реального сектору економіки, ефективності зовнішньої торгівлі з урахуванням кон'юнктурних змін на світовому ринку;

- наукову доповідь «Методологічні основи оцінки залежності рефлексивно-активного середовища взаємодії та координації бізнес-процесів від їх компетентнісного потенціалу управління» (вих. № 3031-08/33728-07 від 07.05. 2024 р.) і зазначено, що представлені в доповіді методологічні основи доведені профільним структурним підрозділам Мінекономіки для використання під час розроблення стратегічних документів і управлінських рішень з питань, охоплених даним дослідженням;

- доповідну записку «Науковий концепт розвитку ринкового потенціалу аквакультури» (вих. №3012-05/31466-07 від 30.04.2024р.), зокрема відмічається, що представлені результати є корисними і актуальними та стануть у нагоді у поточній роботі Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування;

- доповідну записку «Концептуальні засади формування та розвитку аквапродовольчої системи в аспекті продовольчої та екологічної безпеки» (вих. №3021-06/92461-07 від 23.12.2024р.), зокрема відмічається, що представлені матеріали будуть використані у поточній роботі департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування, зокрема при опрацюванні проєктів нормативно-правових актів та інших документів і рішень, спрямованих на забезпечення продовольчої та екологічної безпеки;

- доповідну записку «Пропозиції щодо врегулювання проблем формування фрахтових стратегій судноплавних компаній в контексті розвитку морського транспорту України у воєнний та повоєнний період» (вих. № 3811-06/90971-072 від 18.12.2024 р.), зокрема пропозиції та розробки наукового дослідження будуть використані у роботі Міністерства під час опрацювання проєктів нормативно-правових актів щодо забезпечення розвитку морського транспорту України.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України позитивно оцінило:

- наукову доповідь «Методологія інтегрування природних активів у систему управління активами, в умовах переходу до сталої блакитної економіки» (вих. № 23/22-01/236-24 від 08.02.2024 р.), зокрема методологічні підходи якої щодо інтегрування природних активів у систему управління активами в умовах переходу до сталої блакитної економіки будуть використані у повсякденній роботі;

- доповідну записку «Обґрунтування та розробка пропозицій щодо стратегічного управління природними активами об'єктів ПЗФ (на прикладі ландшафтного заказника «Тарутинський степ» (вих. № 25/611/15613-24 від 27.11.2024 р.), зокрема пропозиції щодо створення єдиного органу управління природно-заповідною справою в Україні будуть враховані у ході формування та реалізації державної політики у сфері організації, охорони та ефективного використання природно-заповідного фонду України;

- наукову доповідь «Обґрунтування та розробка концепції національної програми управління природними активами» (вих. № 22/22-01/1295-24 від 06.09.2024 р.), в якій запропонований проєкт Концепції, що буде використано при реалізації пріоритетних завдань відповідно до Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року, Стратегії формування та

реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та Екологічного договору для України.

Державне агентство розвитку туризму України (вих. № 710//2.2-24 від 15.05.2024 р.) позитивно оцінило доповідну записку «Інституційне забезпечення розвитку курортології в межах інклюзивної економіки у природокористуванні» пропозиції якої щодо подолання протиріч між стратегічними пріоритетами розвитку територій курортів державного рівня та їх підтримки на регіональному будуть використані у діяльності Держагентства при розробці стратегічних документів із розвитку туризму.

Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів розглянуто та позитивно оцінено аналітичну записку «Забезпечення простежуваності водних біоресурсів в контексті сучасних інституціональних змін» (вих.№11.1.2-5/13362 від 26.06.2024р.), зокрема відмічається, що аналітична записка може бути рекомендована до використання операторами ринку, що працюють у сфері водних біоресурсів.

Департамент екології та природних ресурсів ОДА позитивно оцінив

- наукову доповідь «Стратегічні напрями розвитку зеленої інфраструктури урбоєкосистем» (вих. № 3811/06/06-12/2-24/2176 від 18.06.2024 р.), методичні положення якої будуть використанні при розробці програмних документів державного та регіонального розвитку;

- доповідну записку «Обґрунтування та розробка економічного інструментарію використання природних активів міських парків у межах блакитного зростання» (вих. № 4661/06/06-12/2-24/3770 від 23.10.2024 р.), пропозиції якої будуть враховані в роботі Департаменту при формуванні регіональних та місцевих програм екологічної спрямованості.

Департамент аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської ОДА позитивно оцінив:

– аналітичну записку «Тенденції, пріоритетні напрями та механізми селективного регулювання вітчизняного ринку винограду і плодово-ягідних культур у воєнний і повоєнний періоди» (вих. № 76/АПК від 30.05.2024 р.) і зазначено, що прикладні положення записки використані Департаментом в ході підготовки програмних і стратегічних документів щодо регулювання розвитку ринку винограду та плодово-ягідних культур у воєнний і перший повоєнний періоди;

– аналітичну записку «Тенденції розвитку та пріоритетні напрями селективного імпортозаміщення на вітчизняному ринку вина у воєнний та повоєнний період». У листі (вих. № 75/АПК від 30.05.2024 р.) і зазначається, що прикладні положення записки використані Департаментом в ході підготовки

програмних документів щодо вдосконалення державної підтримки агропромислового комплексу на регіональному рівні;

– аналітичну записку «Інституціональне забезпечення функціонування ринку м'яса та м'ясних продуктів у воєнний та повоєнний періоди». У листі (вих. № 77/АПК від 30.05.2024 р.) і зазначено, що прикладні положення записки використані Департаментом в ході підготовки стратегічних документів щодо забезпечення продовольчої безпеки регіону в воєнний і повоєнний періоди, розробки програм розвитку стратегічних аграрних і продовольчих ринків регіону;

– доповідну записку «Заходи та інструменти селективного імпортозаміщення на українському ринку овочів та продуктів їх переробки у воєнний та повоєнний періоди» (вх. № 145/АПК від 10.10.2024), і зазначається, що прикладні положення записки використані Департаментом в ході підготовки програмних і стратегічних документів щодо розбудови ринку овочів і продуктів його переробки на регіональному та місцевому рівнях, обґрунтування механізмів реалізації державної аграрної політики у воєнний і повоєнний періоди;

– аналітичну записку «Тенденції та стратегічні напрями розбудови системи ринків сокової продукції України з урахуванням впливу внутрішніх і зовнішніх чинників у воєнний і повоєнний періоди» (вх. №184/АПК від 18.12.2024), де зазначається, що прикладні положення записки використані Департаментом під час підготовки програмних документів щодо відновлення та розвитку стратегічних агропродовольчих ринків в умовах воєнного часу та повоєнного відродження;

– аналітичну записку «Організаційно-економічні механізми розбудови вітчизняних ринків м'яса (свинини та яловичини) у контексті забезпечення продовольчої безпеки у воєнний та повоєнний періоди» (вх. №185/АПК від 18.12.2024), де зазначається, що прикладні положення записки були використані Департаментом в ході підготовки стратегічних документів щодо забезпечення продовольчої безпеки регіону в воєнний і повоєнний періоди, розробки програм розвитку стратегічних аграрних і продовольчих ринків регіону.

Департамент економічного розвитку ОМР (вих. № 2037/01-41/05 від 25.10.2024 р.). позитивно оцінив доповідну записку «Обґрунтування та розробка економічного інструментарію використання природних активів міських парків у межах блакитного зростання» пропозиції якої будуть враховані при розробці Програми економічного і соціального розвитку міста Одеси на 2025 рік.

Департамент екології та розвитку рекреаційних зон ОМР (вих. №2475/0114/1 від 28.11.2024 р.) позитивно оцінив доповідну записку «Обґрунтування та розробка пропозицій щодо стратегічного управління природними активами об'єктів ПЗФ (на прикладі ландшафтного заказника «Тарутинський степ», наукові положення якої знайдуть відображення при розробці стратегій розвитку та управління територіями та активами природно-заповідного фонду України.

Луцька міська рада (вих. № 24-16/100/2024 від 16.07.2024 р.) позитивно оцінила наукову доповідь «Стратегічні напрями розвитку зеленої інфраструктури урбоєкосистем», науково-методологічні пропозиції якої будуть використанні для прийняття збалансованих рішень щодо розвитку міста.

за КПКВК 6541230

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України позитивно оцінило:

- доповідні записки «Механізми та інструменти структурної трансформації екологічного підприємництва на природно-заповідних територіях України» та «Пропозиції щодо вдосконалення нормативно-законодавчої бази для стимулювання екологічного підприємництва на природно-заповідних територіях України» (вих. №16153/35/10-24 від 30.08.2024р.) та зазначило, що матеріали будуть використані міністерством під час формування та реалізації державної регіональної політики, зокрема під час розробки Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027рр.

- аналітичну записку «Економіко-правове забезпечення розвитку підприємництва в курортній економіці» та доповідну записку «Інструментарій структурної трансформації підприємницького сектору в курортній економіці» (вих. №17246/43/10-24 від 19.09.2024 р.) і зазначило, що матеріали будуть враховані у подальшій роботі міністерства.

Міністерство економіки України позитивно оцінило:

- аналітичну записку «Науково-методичне забезпечення впровадження екологічних принципів підприємницької діяльності у сфері водокористування» та доповідну записку «Методичні положення щодо забезпечення оцінювання ступеня екологізації підприємницької діяльності у сфері водокористування» (вих. №3832-06/72604-07 від 07.10.2024р.) і повідомило, що зазначена у записках інформація буде використана у поточній роботі Міністерства.

- науково-довідну записку «Інституціональний базис гармонізації державної статистики у сфері інновацій з вимогами європейських стандартів як умова забезпечення резильєнтності економіки України» (вих. № 3021-06/33873-07 від 08.05.2024 р.) і зазначило, що представлені матеріали будуть використані

у поточній роботі Міністерства, зокрема у рамках участі в опрацюванні проєктів нормативно-правових актів у сфері статистики та інновацій, у т.ч. розроблених з урахуванням результатів роз'яснювальної зустрічі ЄК та України щодо офіційного скринінгу в рамках переговорного розділу 18 «Статистика».

- науково-аналітичну записку «Зауваження та пропозиції до проєкту документу «Стратегія відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого та середнього підприємництва на період до 2027 року». (вих. № 2303-05/22538-07 від 27.03.2024 р.) та зазначено,

- що подані пропозиції стануть у нагоді у подальшій роботі під час опрацювання Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого та середнього підприємництва на період до 2027р.;

- доповідну записку «Пропозиції щодо удосконалення інституціонального забезпечення відновлення підприємницького сектору економіки України (на прикладі кластерів та індустріальних парків)» (вих. № 2901-07/44574-07 від 20.06.2024 р.) та зазначає, що матеріали досліджень будуть враховані у ході розробки та доопрацювання проєктів законодавчих актів, які регулюють питання державного стимулювання створення та функціонування індустріальних парків;

- науково-аналітичні доповіді «Інституціональне та організаційно-економічне забезпечення нівелювання негативних структурних диспропорцій в агропідприємницькому секторі України» та «Шляхи та заходи подолання структурних диспропорцій у підприємницькому секторі аграрного комплексу України в контексті стратегічних завдань та світового досвіду» (вих. № 3813-06/74544-07 від 16.10.2024р.) та зазначено, що надані матеріали будуть корисним при опрацюванні програмних рішень з питань відновлення аграрного сектору економіки;

- доповідні записки «Інструменти інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємницьких структур» та «Законодавчі пропозиції щодо покращення інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємницьких структур в Україні» (вих. №3012-05/70192-07 від 23.09.2024 р.) та зазначає, що представлені результати стануть у нагоді при підготовці інформаційно-аналітичних, прогнозних матеріалів та програмних документів, вироблення рішень економічної політики.

Приклади розробок, впроваджених у галузях економіки в 2024 році

№ п/п	Назва розробки (автори)	Призначення	Вид тематики	Загальне фінансування за всі роки створення розробки (млн. грн.)	Показники результативності, значення для галузей економіки, економічна ефективність	Місце впровадження	Дата впровадження	Перспективи подальшого використання
	2	3	4	5	6	7	8	9
КПКВК 6541030								
1	Доповідна записка: “Економічне обґрунтування профілю конкурентних стратегій внутрішнього водного транспорту” (С.В.Ільченко ; В.Ф.Грищенко ; І.В.Грищенко)	Для науковців, фахівців у сфері економіки та управління водним транспортом, представників органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	III. Відомча тематика	0,000	Наукова робота присвячена побудові, аналізу та економічному обґрунтуванню профілю конкурентної стратегії внутрішнього водного транспорту України.	Міністерство інфраструктури України	24.05.2024	Результати дослідження можуть сприяти розробленню системи стратегічних рекомендацій щодо формування конкурентної стратегії, яка дозволить позиціонувати внутрішній водний транспорт України на Європейському ринку транспортних послуг в умовах Євроінтеграції.

2	Інституціональне забезпечення стійкості функціонування локальних ринків молока та молочних продуктів у воєнний та повоєнний період (О.В.Нікішина ; М.Л.Тараканов)	Для державних та регіональних органів влади, відомчих структур та інших зацікавлених органів	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Пропозиції щодо створення подовжених ланцюгів виробництва та збуту молочних продуктів з доданою вартістю, інструменти інституційної підтримки "благодійного" каналу постачань молочної продукції малозабезпеченим групам населення на місцевому рівні	Міністерство аграрної політики та продовольства України	09.04.2024	Аналітична записка буде долучена до матеріалів для обговорення та підготовки Концепції Державної цільової економічної програми розвитку тваринництва на період до 2033 року
3	Методичний підхід та рекомендації до комплексного оцінювання функціонування й регулювання розвитку товарних ринків на засадах стійкості (резильєнтності) в умовах нестабільності (О.В.Нікішина ; О.О.Зеркіна ; акад. НАН України Б.В.Буркинський)	Для державних і регіональних органів влади, профільних інституцій ринку, суб'єктів господарювання, інших стейкхолдерів	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Система індикаторів для оцінювання економічної складової збалансованого розвитку товарних ринків, зокрема, динаміки цінових співвідношень. Коефіцієнт дискримінаційності експортних цін товарів у динаміці відображає ціновий аспект зовнішньоекономічної діяльності.	Всеукраїнська громадська Міністерство економіки України Міністерство аграрної політики та продовольства України	04.03.2024 16.04.2024	Прикладні положення доповіді будуть використані в ході аналізу стану й тенденцій соціально-економічного розвитку ринків реального сектору економіки, оцінювання стійкості їх функціонування в умовах нестабільності, проведення аналізу ефективності зовнішньої торгівлі промисловою продукцією, що формує аналітичне підґрунтя для реалізації державної цінової

								політики у воєнний і повоєнний періоди.
4	Доповідна записка: «Рекомендації виконавчим органам влади щодо організації регіонального ринку риби» та Аналітична записка «Організаційне та інфраструктурне забезпечення ринку водних біоресурсів» (Л.С.Купінець ; О.М.Шершун)	Для Управління Державного агентства меліорації та рибного господарства у Одеській області	III. Відомча тематика	0,000	У наукових розробках здійснено об'єктивне визначення стану національного рибного ринку, оцінка факторів впливу на його стан, розвиток, структуру та масштаб, визначення учасників ринку та організації збуту з точки зору запровадження процесів цифровізації. Для Управління Державного агентства меліорації та рибного господарства у Одеській області особливий інтерес представляють запропоновані рекомендації щодо організації регіонального ринку риби, продуктів її переробки та інших водних ресурсів.	Управління Державного агентства меліорації та рибного господарства у Одеській області	14.02.2024	Управління Державного агентства меліорації та рибного господарства у Одеській області висловлює вдячність за надіслані наукові розробки ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» і буде використовувати в роботі та напрацюванні нормативно-правових актів.
5	Інституціональне забезпечення стійкості функціонування ринку комбікормової продукції в умовах нестабільності (О.В.Нікішина ; О.З.Зеркіна ; О.О.Зеркіна ; акад. НАН України	Для державних, регіональних органів влади, профільних інституцій ринку, відомчих структур та інших зацікавлених органів	III. Відомча тематика	0,000	Аналіз цінових тенденцій ринку комбікормової продукції, динаміки експортних і імпорتنних цін, їх співвідношення.	Міністерство економіки України	20.03.2024	Прикладні положення доповіді будуть використані в ході аналізу стану й тенденцій розвитку ринків реального сектору економіки, ефективності

	Б.В.Буркинський)							зовнішньої торгівлі з урахуванням кон'юнктурних змін на світовому ринку
6	Методологія інтегрування природних активів у систему управління активами, в умовах переходу до сталої блакитної економіки (М.М.Петрушенко)	Розроблено методологічні підходи до інтегрування природних активів у систему управління активами в умовах переходу до сталої блакитної економіки	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Визначено напрями переходу до блакитної економіки як шляху блакитного зростання країни	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	08.02.2024	Пропозиції та розробки наукового дослідження будуть використані у повсякденній роботі Міністерства
7	Аналітична записка «Інноваційна складова політики згуртування регіонів України в контексті смарт-спеціалізації» (О.І.Лайко ; О.Ю.Білоус)	міністерства та відомства України, обласні державні адміністрації, наукові осередки	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Посилення інноваційної складової регіонального розвитку	Міністерство інфраструктури України Міністерство освіти і науки України	19.01.2024 22.03.2024	Внесення змін до Стратегії інноваційної діяльності України
8	Вдосконалення нормативно-правового забезпечення механізмів саморегулювання в Україні на основі світового досвіду (О.В.Нікішина ; А.В.Щербак)	Для державних і регіональних органів влади, профільних інституцій ринків	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Аналіз стану механізмів саморегулювання в Україні та пропозиції щодо вдосконалення їх інституційного забезпечення у повоєнний період	Об'єднання організацій роботодавців Одеської області	09.04.2024	Прикладні результати використані для розвитку саморегулювання господарської діяльності на ринках Одеської області
9	Доповідна записка "Науковий концепт розвитку ринкового потенціалу аквакультури" (О.А.Єрмакова)	Для Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства	ІІІ. Відомча тематика	0,000	В доповідній записці досліджено перспективи розвитку вітчизняного сектору аквакультури, ринкової потенціал	Міністерство економіки України		Представлені результати є корисними і актуальними та стануть у нагоді у поточній роботі

		економіки України, Одеської обласної державної адміністрації, Департаменту економічного розвитку та регіональної політики Миколаївської обласної державної адміністрації			України та визначено головні економічні інтереси на ринку аквакультури в умовах орієнтації світового рибальства та рибництва на запровадження глобальної стратегії "блакитної" трансформації. Запропоновано кумулятивну модель розвитку ринкового потенціалу аквакультури.		30.04.2024	Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування. Висловлено вдячність та прохання надсилати інформаційно-аналітичні матеріали, які стосуються актуальних проблем економічного і соціального розвитку України.
10	Наукова доповідь "Забезпечення простежуваності водних біоресурсів в контексті сучасних інституціональних змін" (Л.Є.Купінець ; О.М.Шершун)	Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм	III. Відомча тематика	0,000	Роботу присвячено аналізу системи простежуваності водних біоресурсів та/або продукції, виробленої з водних біоресурсів, яка наразі формується в Україні на вимогу адаптації національного законодавчого базису до законодавства ЄС.	Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	26.06.2024	Держпродспоживслужба може рекомендувати використовувати аналітичні матеріали операторам ринку, що працюють у сфері водних біоресурсів.
11	Аналітична записка «Тенденції, пріоритетні напрями та механізми селективного регулювання вітчизняного ринку винограду і плодово-ягідних культур у	Для державних і регіональних органів влади, профільних інституцій ринків	III. Відомча тематика	0,000	Пропозиції щодо удосконалення інституційно-економічних механізмів селективного регулювання виноградарської галузі	Департамент аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської	30.05.2024	Пропозиції будуть враховані при подальшій розробці програмних і стратегічних документів щодо регулювання

	воєнний і повоєнний періоди» (О.В.Нікішина ; К.Ю.Соколюк)				та плодово-ягідних культур України у воєнний і перший повоєнний періоди за рахунок диференціації грантової підтримки індивідуальних господарств у залежності від виду культур, характеру їх виробництва й переробки, умов працевлаштування найманих працівників	обласної державної адміністрації Міністерство аграрної політики та продовольства України	11.06.2024	розвитку виноградарської галузі та плодово-ягідних культур у воєнний і перший повоєнний періоди
12	Аналітична записка «Тенденції розвитку та пріоритетні напрями селективного імпортозаміщення на вітчизняному ринку вина у воєнний та повоєнний період» (О.В.Нікішина ; А.В.Щербак)	Для державних і регіональних органів влади, профільних інституцій ринків	III. Відомча тематика	0,000	Заходи щодо розвитку імпортозамінних виробництв на вітчизняному ринку вина та пропозиції до проекту Закону України «Про виноград та продукти виноградарства» № 9139 від 22.03.2023	Департамент аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської обласної державної адміністрації	30.05.2024	Прикладні положення записки використані Департаментом в ході підготовки програмних документів щодо вдосконалення державної підтримки агропромислового комплексу на регіональному рівні
13	Аналітична записка «Інституціональне забезпечення функціонування ринку м'яса та м'ясних продуктів у воєнний та повоєнний періоди» (П.О.Антонюк)	Для державних і регіональних органів влади, профільних інституцій ринків	III. Відомча тематика	0,000	Заходи запровадження контрактної та кооперативної моделей вирощування свиней, а також державної грантової підтримки та пільгового оподаткування особистих селянських господарств	Департамент аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської обласної державної адміністрації	30.05.2024	Прикладні положення записки використані Департаментом в ході підготовки стратегічних документів щодо забезпечення продовольчої безпеки регіону в воєнний і

								повоєнний періоди, розробки програм розвитку стратегічних аграрних і продовольчих ринків регіону
14	Пропозиції щодо удосконалення інструментарію забезпечення територіальної згуртованості в Україні (О.І.Лайко ; І.А.Циналєвська)	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури, обласні державні адміністрації	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Удосконалення законодавчого регулювання регіонального розвитку	Одеська обласна державна адміністрація Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування	12.06.2024 26.06.2024	Врахування у подальшій депутатській діяльності та законопроектній роботі
1	Доповідна записка: “Економічне обґрунтування профілю конкурентних стратегій внутрішнього водного транспорту” (С.В.Ільченко ; В.Ф.Грищенко ; І.В.Грищенко)	Для науковців, фахівців у сфері економіки та управління водним транспортом, представників органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Наукова робота присвячена побудові, аналізу та економічному обґрунтуванню профілю конкурентної стратегії внутрішнього водного транспорту України.	Міністерство інфраструктури України 24.05.2024	24.05.2024	Результати дослідження можуть сприяти розробленню системи стратегічних рекомендацій щодо формування конкурентної стратегії, яка дозволить позиціонувати внутрішній водний транспорт України на Європейському ринку транспортних послуг в умовах Євроінтеграції.

15	Перспективи залучення коштів місцевих бюджетів територіальних громад (на прикладі Одеської області) до фінансування потреб оборони в особливий період в контексті реалізації політики згуртованості (О.І.Лайко ; В.Ф.Фадеев ; В.М.Осипов)	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури, обласні державні адміністрації, обласні ради	III. Відомча тематика	0,000	Вдосконалення механізмів використання коштів місцевих бюджетів щодо фінансування потреб оборони в особливий період в контексті реалізації політики згуртованості	Одеська обласна державна адміністрація	06.05.2024	Використання в роботі Департаменту економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації при розробці стратегічних та планових документів
16	Проектне управління розвитком субрегіональних економічних систем в контексті повоєнного відновлення та реалізації політики згуртованості (О.І.Лайко ; М.С.Кукош ; В.М.Осипов ; З.В.Чехович)	обласні державні адміністрації, агентства регіонального та місцевого розвитку, науковці та фахівці в сфері економіки та державного управління	III. Відомча тематика	0,000	Покращення інвестиційного клімату в Одеській області	КОВАЛІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА МИКОЛАЇВСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ОДЕСЬКЕ РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ЦЕНТРУ РОЗВИТКУ І РЕКОНСТРУКЦІЇ ЕКОНОМІКИ ПРИ КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ	05.01.2024 19.01.2024	Запропоновано створення окремої цільової структури (консультаційного центру) для обробки та підготовки проектів інвестиційної привабливості
17	Доповідна записка "Пропозиції щодо активізації економічного співробітництва в регіональних економічних системах в контексті реалізації	Обласні державні адміністрації, районні державні адміністрації	III. Відомча тематика	0,000	Розвиток аграрного сектору району по вирощуванню зернових, бобових, олійних та технічних культур	ПОДІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	04.07.2024	Розвиток аграрного сектору району по вирощуванню зернових, бобових, олійних та технічних культур

	цілей відновлення та євроінтеграції" (О.І.Лайко ; М.Б.Єжов)					Подільська районна державна адміністрація Одеської області	24.06.2024	
18	Доповідна записка "Заходи та інструменти селективного імпортозаміщення на українському ринку овочів і продуктів їх переробки у воєнний і повоєнний періоди". Одеса: ДУ «ІРЕЕД НАН України», 2024. 22 с. (О.В.Нікішина ; М.Л.Тараканов ; .І.Носова)	Для органів влади різних рівнів, профільних інституцій ринків, суб'єктів господарювання та їх об'єднань	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Пропозиції щодо перерозподілу грантового покриття на користь теплиць з цілорічним виробничим процесом та оптимізації чисельності їх працівників. Маркетингова підтримка виробників сушених овочів	ТОВ «Колумбус Інтернешл» Департамент аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської обласної державної адміністрації Міністерство аграрної політики та продовольства України	09.10.2024 10.10.2024 24.10.2024	Прикладні положення записки використано в ході обґрунтування маркетингової стратегії підприємства в умовах війни, диверсифікації каналів товарних поставок, формування подовжених ланцюгів товароруку на внутрішньому ринку
19	Пропозиції щодо заходів з виконання Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 р. (О.В.Нікішина ; В.М.Лисюк)	Для Міністерства економіки України Лист Мінекономіки України № 3904-05/52422-07 від 22.07.2024	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Надано пропозиції щодо заходів з виконання Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 р.	Міністерство економіки України	05.08.2024	Обговорення пропозицій в Мінекономіки України
20	Обґрунтування та розробка концепції національної програми	Концепція національної програми	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Проект Концепції національної програми управління	Міністерство захисту довкілля	06.09.2024	Надані пропозиції будуть використані

	управління природними активами (М.М.Петрушенко)	управління природними активами			природними активами	та природних ресурсів України		Міністерством у повсякденній роботі
21	Обґрунтування та розробка економічного інструментарію використання природних активів міських парків у межах блакитного зростання (Н.В.Вернігорова ; В.О.Янковий ; М.М.Петрушенко)	Визначено економічний інструментарій використання природних активів міських парків	III. Відомча тематика	0,000	Підходи щодо збереження навколишнього природного середовища міських парків	Департамент економічного розвитку Одеської міської ради Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	25.10.2024 23.10.2024 ;	Пропозиції будуть враховані в роботі Департаменту при формуванні регіональних та місцевих програм екологічної спрямованості
22	Стратегічні напрями розвитку зеленої інфраструктури урбоєкосистем (член-кор. НАН України Н.І.Хумарова ; Л.М.Черчик ; О.С.Голікова)	Обґрунтовано стратегічні напрями розвитку зеленої інфраструктури урбоєкосистем	III. Відомча тематика	0,000	Стратегічні напрями розвитку зеленої інфраструктури урбоєкосистем	Луцька міська рада Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	16.07.2024 ; 18.06.2024	Стратегічні напрями будуть використані в програмних рішеннях
23	Обґрунтування та розробка пропозицій щодо стратегічного управління природними активами об'єктів ПЗФ (на прикладі ландшафтного заказника «Тарутинський степ») (О.А.Воробйова ; П.Г.Буланович ; член-кор. НАН України Н.І.Хумарова)	Пропозицій щодо стратегічного управління природними активами ландшафтного заказника «Тарутинський степ»	III. Відомча тематика	0,000	Обґрунтовано та розроблено пропозиції щодо стратегічного управління природними активами об'єктів ПЗФ	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України Департамент екології та розвитку рекреаційних зон Одеської міської ради ; Постійна комісія	27.11.2024 28.11.2024	Пропозиції будуть враховані у ході формування та реалізації державної політики у сфері організації, охорони та ефективного використання природно-заповідного фонду України

						ситуаціям і ліквідації їх наслідків та оборонної роботи Одеської обласної ради ; Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	06.12.2024	
25	Інституційне забезпечення розвитку курортології в межах інклюзивної економіки у природокористуванні (член-кор. НАН України Н.І.Хумарова ; К.О.Костецька ; О.С.Голікова)	Напрями подолання протиріч між стратегічними пріоритетами розвитку територій курортів державного рівня та їх підтримки на регіональному	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Визначено пріоритетні напрями соціально-економічної політики держави щодо функціонування курортного комплексу	Державне агентство розвитку туризму України (ДАРТ)	15.05.2024	Комплексний підхід до формування сучасного ринку лікувально-оздоровчого туризму буде використано ДАРТ при формуванні програм розвитку туризму
26	Покращення якості вод Хаджибейського лиману (П.Г.Буланович)	Пропозиції з вирішення та відновлення доброго екологічного стану Хаджибейського лиману	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Реалізація заходів щодо відновлення живлення лиману	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	08.11.2024	Буде використано в ході розробки Програми з охорони та оздоровлення басейну Хаджибейського лиману
27	Наукова доповідь «Концептуальні засади формування та розвитку аквапродовольчої системи в аспекті продовольчої та	Для Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства	ІІІ. Відомча тематика	0,000	В науковій доповіді визначено ключові засади концепції аквапродовольчої системи та перспективи в	Міністерство економіки України		Представлені матеріали будуть використані у поточній роботі департаменту стратегічного

	екологічної безпеки» (О.А.Єрмакова)	економіки України та Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм			контексті її блакитної трансформації на принципах, визначених ФАО. Здійснено оцінку аквапродовольчої системи України в контексті продовольчої безпеки та виявлено ключові загрози. Запропоновано методичний підхід до оцінки сталого розвитку аквапродовольчої системи, зроблено відповідні розрахунки для України, визначено загрози екологічній безпеці.		23.12.2024	планування та макроекономічного прогнозування, зокрема при опрацюванні проектів нормативно-правових актів та інших документів і рішень, спрямованих на забезпечення продовольчої та екологічної безпеки.
28	Тенденції та стратегічні напрями розбудови системи ринків сокової продукції України з урахуванням впливу внутрішніх і зовнішніх чинників у воєнний і повоєнний періоди: аналітична записка (О.В.Нікішина ; К.Ю.Соколюк)	Для державних і регіональних органів влади, профільних інституцій ринків	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Для Департаменту особливий інтерес представляють запропоновані інституційні механізми, орієнтовані на гармонізацію нормативно-правових положень з європейськими стандартами, грантову підтримку фермерів, впровадження інноваційних технологій та стимулювання виробництва органічних сокових продуктів на місцевому рівні	Департамент аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської обласної державної адміністрації	18.12.2024	Прикладні положення використані Департаментом під час підготовки програмних документів щодо відновлення та розвитку стратегічних агропродовольчих ринків в умовах воєнного часу та повоєнного відродження.
29	Концептуальні засади розбудови систем	Для державних і регіональних	ІІІ. Відомча тематика	0,000	Пріоритетні напрями сталої розбудови	ТОВ «Колумбус		Прикладні положення

	агропромислових ринків в умовах безпекових загроз воєнно-повоєнної економіки України: наукова доповідь (акад. НАН України Б.В.Буркинський ; О.О.Зеркіна ; О.В.Нікішина)	органів влади, профільних інституцій ринків			систем агропромислових ринків різних типів з акцентом на розвиток секторів глибокої переробки аграрної сировини у контексті реалізації завдань Плану відновлення України за напрямом «Нова аграрна політика»	Інтернешл»	16.12.2024	доповіді використані в ході розроблення адаптивної стратегії для освоєння суміжних ринків глибокої переробки сировини та диверсифікації товарних поставок з урахуванням викликів і загроз воєнного періоду
30	Пропозиції щодо врегулювання проблем формування фрахтових стратегій судноплавних компаній в контексті розвитку морського транспорту України у воєнний та повоєнний період. (Н.Л.Шлафман ; С.О.Крамський ; Д.А.Левін ; Р.Є.Зотєєв)	Для представників органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів, фахівців у сфері економіки та управління водним транспортом.	III. Відомча тематика	0,000	Спрямована на вирішення питань локалізації ринкових процесів відновлення транспортного сектора, зокрема в частині забезпечення сталого функціонування судноплавних компаній шляхом вибору оптимальних фрахтових стратегій, а також розвитку вітчизняного флоту як основи післявоєнної відбудови економіки країни та містить пропозиції з означеної проблематики.	Міністерство економіки України	18.12.2024	Матеріали використовуватимуться у роботі департаменту під час опрацювання відповідно до регламентних вимог проектів нормативноправових актів щодо забезпечення розвитку морського транспорту України
31	Рекомендації щодо усунення основних проблем бізнес-середовища на морському транспорті України з урахуванням	Для науковців, фахівців у сфері економіки та управління водним транспортом, представників	III. Відомча тематика	0,000	Рекомендації щодо усунення основних проблем бізнес-середовища морського транспорту України та пропозиції щодо	ТОВ "Українська національна стивідорна компанія"	11.12.2024	Рекомендації актуальні і можуть бути корисними для подальшої діяльності нашого підприємства.

	воєнного періоду (Н.Л.Шлафман ; В.І.Михайленко ; Р.Є.Зотєєв)	органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів			управління ризиками стивідорних компаній у воєнний період.	UNITED TRANSPORT@L OGISTICS AGENCY SRL	12.12.2024	
32	Доповідна записка "Пропозиції щодо раціоналізації бюджетного процесу в територіальних громадах в особливих умовах" (акад. НАН України Б.В.Буркинський ; О.І.Лайко ; В.М.Осипов ; В.Ф.Горячук ; М.С.Кукош)	Міністерство розвитку громад та територій України, Одеська обласна державна адміністрація, Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування	III. Відомча тематика	0,000	Раціоналізація бюджетного процесу в територіальних громадах в особливих умовах	Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування; Міністерство розвитку громад та територій України; Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації	01.11.2024 07.11.2024 07.11.2024	Раціоналізація бюджетного процесу в територіальних громадах в особливих умовах
33	Доповідна записка "Шляхи розбудови системи управління адміністративно- територіальними утвореннями в Україні в контексті досвіду Європейського союзу" (акад. НАН України Б.В.Буркинський ; Г.М.Мурзановський ; В.С.Левіт ;	Міністерства розвитку громад та територій України, Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування ,	III. Відомча тематика	0,000	Підвищення ефективності системи управління адміністративно- територіальними утвореннями в Україні	Міністерство розвитку громад та територій України	21.11.2024	Пропозиції будуть опрацьовані на предмет врахування під час формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування

	В.Ф.Горячук ; О.І.Лайко ; В.М.Осипов ; З.В.Чехович)	обласні державні адміністрації						
34	Практичні рекомендації щодо посилення ролі молодих вчених у формуванні концепції розвитку вищої освіти України на 2023-2032 роки» (А.О.Докус ; І.Ю.Лабунець)	Для представників сфери вищої освіти, молодих науковців	II. Програмно- цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Дослідження ролі молодих вчених у системі вищої освіти України, їх самореалізації та особистого розвитку	ГО «Освіта. Наука. Розвиток»	18.12.2024	Розробка стратегії посилення ролі молодих вчених щодо формування концепції розвитку вищої освіти України на 2023-2032 роки
35	Наукова доповідь: «Мотиваційна політика використання можливостей цифрових технологій в управлінні бізнес-процесами підприємств реального сектору економіки» (Н.А.Клевцевич)	Для науковців, економістів, студентів, аспірантів та підприємців, органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	III. Відомча тематика	0,000	Запропоновано та обґрунтовано теоретичні засади регуляторного забезпечення мотиваційної політики використання можливостей цифрових технологій в управлінні бізнес- процесами підприємств реального сектору економіки	Український союз промисловців і підприємців	22.07.2024	При розробці та обґрунтуванні програмних заходів повоєнного відновлення і модернізації підприємництва та при підготовці стратегічних напрямків розвитку галузей економіки України
36	Наукова доповідь: «Методичний підхід до визначення стратегії управління бізнес- процесами підприємств реального сектору економіки в умовах сучасних концепцій управління та цифрових технологій» (Г.В.Карпінська)	Для науковців, економістів, студентів, аспірантів та підприємців, органів державно Відомча тематика і влади та місцевого самоврядування різних рівнів	III. Відомча тематика	0,000	Запропоновано та обґрунтовано методичний підхід до визначення стратегії управління бізнес- процесами підприємств реального сектору економіки в умовах сучасних концепцій управління та цифрових технологій	Одеська обласна державна адміністрація	01.07.2024	При адаптації та підвищенні ефективності бізнес-процесів підприємств в умовах цифровізації економіки України. При підготовці стратегічних напрямків розвитку підприємств реального сектору

								економіки України.
37	Наукова доповідь: «Методичний підхід до визначення стратегій розвитку компетентнісного потенціалу персоналу промислового підприємства в контексті застосування цифрових технологій» (Л.С.Шаталова)	Для науковців, економістів, студентів, аспірантів та підприємців, органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	III. Відомча тематика	0,000	Запропоновано та обгрунтовано теоретико-методичні засади розробки стратегій розвитку компетентнісного потенціалу персоналу промислового підприємства	Об'єднання організацій роботодавців та підприємців Одеської області; Одеська обласна державна адміністрація	20.11.2024 25.12.2024	При прийнятті ефективних управлінських рішень з використання трудових ресурсів та в процесі розроблення планів та стратегій розвитку Одеської області в умовах повоєнного відновлення економіки України
38	Наукова доповідь: «Формування стратегій управління бізнес-процесами промислових підприємств з використанням інформаційно-комунікаційних технологій» (Г.В.Карпінська)	Для науковців, економістів, студентів, аспірантів та підприємців, органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	III. Відомча тематика	0,000	Запропоновано та обгрунтовано інтегровану систему критеріїв та показників оцінки впливу зовнішнього ринкового макросередовища (споживачів, постачальників, конкурентів, органів місцевої влади) на бізнес-процеси промислового підприємства відповідно до яких здійснюється формування його адаптаційних стратегій управління	Об'єднання організацій роботодавців Одеської області; Одеська обласна державна адміністрація	20.11.2024 19.12.2024	При розробленні планів та стратегій відновлення національної економіки
39	Наукова доповідь: «Методологічні основи оцінки залежності рефлексивно-активного середовища взаємодії та координації бізнес-	Для науковців, економістів, студентів, аспірантів та підприємців, органів державної	III. Відомча тематика	0,000	Розроблено теоретико-методологічні засади трьох моделей оцінювання впливу доміант рефлексивно-активного середовища	Міністерство економіки України; Український	07.05.2024	При розробленні стратегічних документів і управлінських рішень з питань щодо взаємодії та

	процесів від їх компетентнісного потенціалу управління» (В.В.Лукашук ; Л.С.Шаталова ; Т.В.Уманець)	влади та місцевого самоврядування різних рівнів			підприємництва в умовах цифрових трансформацій на результативність діяльності як на мікро-, так і на мезорівнях, а саме: обсягу продукції (робіт і послуг), фондівдачі та продуктивності праці, які побудовано на основі використання виробничої функції Кобба-Дугласа у модифікованому вигляді.	союз промисловців і підприємців; АТ "МОТОР СІЧ"	25.06.2024 27.06.2024	координації компетентнісних потенціалів живої та уречевленої праці в контексті повоєнного відновлення і модернізації підприємництва та розвитку галузей економіки України відповідно до пропозицій цифровізації
КПКВК 6541230								
1	Доповідна записка "Механізми та інструменти структурної трансформації екологічного підприємництва на природно-заповідних територіях України" (акад. НАН України Б.В.Буркинський ; член-кор. НАН України Н.І.Хумарова ; О.А.Воробйова)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Розроблено перелік можливих для використання в процесі структурної трансформації сфери екологічного підприємництва інструментів.	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України	30.08.2024	Матеріали використані під час формування та реалізації державної регіональної політики, зокрема під час розробки Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки
2	Доповідна записка: "Пропозиції щодо вдосконалення нормативно-законодавчої бази для стимулювання екологічного підприємництва на	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Висунуто пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання сфери екологічного підприємництва в Україні	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України	30.08.2024	Матеріали використані під час формування та реалізації державної регіональної політики, зокрема під час розробки

	природно-заповідних територіях України" (акад. НАН України Б.В.Буркинський ; член-кор. НАН України Н.І.Хумарова ; О.А.Воробйова)							Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки
3	Доповідна записка "Економіко-правове забезпечення розвитку підприємництва в курортній економіці" (член-кор. НАН України Н.І.Хумарова ; К.О.Костецька ; О.С.Голікова)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Визначено ресурсну складову забезпечення сфери курортної економіки та розраховано загальний індекс її розвитку за роками	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України	19.09.2024	Буде використано в роботі міністерства при прийнятті рішень щодо розвитку курортної інфраструктури
4	Доповідна записка: "Інструментарій структурної трансформації підприємницького сектору в курортній економіці" (член-кор. НАН України Н.І.Хумарова ; К.О.Костецька ; О.С.Голікова)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Можуть бути використані державними та профільними інституціями, як наукове підґрунтя для вдосконалення нормативно-законодавчої бази для розвитку сфери курортної економіка (реабілітаційний напрям).	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України	19.09.2024	Будуть використані державними та профільними інституціями для вдосконалення нормативно-законодавчої бази
5	Доповідна записка: "Інструменти інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємницьких структур" (О.А.Єрмакова)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Запропонована система інструментів інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємницьких структур є основою для розробки законодавчих пропозицій задля їх запровадження на	Департамент стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України	23.09.2024	Результати досліджень стануть у нагоді у поточній роботі Департаменту у рамках підготовки інформаційно-аналітичних, прогнозних матеріалів та програмних

					засадах резильєнтного розвитку економіки			документів, а також вироблення рішень економічної політики.
6	Доповідна записка: "Законодавчі пропозиції щодо покращення інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємницьких структур в Україні" (О.А.Єрмакова)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Підвищення ефективності інноваційної діяльності підприємницьких структур в національній економіці на системних засадах кумулятивної моделі	Департамент стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України	23.09.2024	Використання пропозицій до проекту Стратегії розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року
7	Науково-аналітична записка: "Інституціональне та організаційно-економічне забезпечення нівелювання негативних структурних диспропорцій в агропідприємницькому секторі України" (Л.Є.Купінець ; О.М.Шершун)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Визначено національні відмінності стратегування, політики та управління стосовно розвитку агропідприємницького сектору з подальшою пропозицією в контексті сучасної доктрини розвитку держави шляхів, можливостей та інструментарію усунення виявлених дисбалансів.	Міністерство економіки України	16.10.2024	Використання в роботі щодо вдосконалення інституційної бази розвитку стратегічного планування як підґрунтя усунення диспропорційності розвитку аграрного сектору та адаптації до вимог регламентів САП ЄС.
8	Науково-аналітична записка: "Шляхи та заходи подолання структурних диспропорцій у підприємницькому секторі аграрного комплексу України в контексті стратегічних завдань та світового досвіду"	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Визначено найкращі світові практики подолання структурних диспропорцій у підприємницькому секторі аграрного комплексу та розроблено рекомендації щодо імплементації таких	Міністерство економіки України	16.10.2024	Збільшення кількості кооперативних утворень в агросекторі України, вирішення проблеми кадрового забезпечення агросектору та

	(Л.Є.Купінець ; О.М.Шершун)				практик в агропродовольчому секторі в Україні.			активізації інноваційної діяльності
9	Аналітична записка: "Науково-методичне забезпечення впровадження екологічних принципів підприємницької діяльності у сфері водокористування" (Н.С.Магац ; член-кор. НАН України Н.І.Хумарова)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Розробка науково-методичних підходів, які враховують інтеграцію економічних, екологічних, технічних і соціальних аспектів у підприємницьку діяльність у сфері водокористування.	Міністерство економіки України; Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської ОДА; Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	07.10.2024 24.10.2024 16.10.2024	Запропонований комплексний підхід для оцінки ступеня екологізації підприємств водного сектора в подальшому призведе до зменшення негативного впливу на довкілля та раціонального використання водних ресурсів.
10	Доповідна записка: "Механізм державного регулювання розвитком та структурної трансформації переробної промисловості" (акад. НАН України Б.В.Буркинський ; В.С.Левіт ; О.І.Лайко ; В.Ф.Горячук ; Н.Л.Шлафман ; З.В.Чехович)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Визначено спеціальні функції механізму державного регулювання розвитком переробної промисловості України	Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської ОДА	30.08.2024	Подальший розвиток та удосконалення механізму державного регулювання розвитком та структурної трансформації переробної промисловості та використання при розробці промислової України
11	Доповідна записка: "Система інструментів державного	Для органів державної влади та місцевого	II. Програмно-цільова та	0,000	Визначено комплекс інструментів реалізації спеціальних функцій	Департамент економічної	30.08.2024	Розвиток системи інструментів реалізації

	регулювання розвитком переробної промисловості" (акад. НАН України Б.В.Буркинський ; В.С.Левіт ; О.І.Лайко ; В.Ф.Горячук ; Н.Л.Шлафман ; З.В.Чехович)	самоврядування різних рівнів	конкурсна тематика НАН України		механізму державного регулювання розвитком переробної промисловості України	політики та стратегічного планування Одеської ОДА		спеціальних функцій механізму державного регулювання розвитком переробної промисловості України
12	Доповідна записка: "Розробка пропозицій щодо вдосконалення нормативно-законодавчих актів спрямованих на створення умов для стимулювання інноваційно-виробничого підприємництва" (акад. НАН України Б.В.Буркинський ; Н.Л.Шлафман ; Г.В.Карпінська)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Пропозиції щодо вдосконалення нормативно-законодавчих актів, спрямованих на створення умов для стимулювання інноваційно-виробничого підприємництва	Український союз промисловців і підприємців	16.12.2024	Можуть бути використані при ініціюванні удосконалення нормативно-законодавчих актів для забезпечення розвитку та підтримки промислових підприємств регіонів України та їх повоєнного відновлення на інноваційних засадах
13	Доповідна записка: "Організаційно-економічний механізм реалізації стратегії структурної трансформації підприємницького сектору України" (акад. НАН України Б.В.Буркинський ; Н.Л.Шлафман ; В.Ф.Горячук ; О.І.Лайко ; член-кор. НАН України	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Запропоновано комплекс організаційно-інституціональних та економічних механізмів, інструментів і заходів для реалізації Стратегії структурної трансформації підприємницького сектору України	Український союз промисловців і підприємців	16.12.2024	Результати досліджень та пропозиції будуть враховані у подальшій роботі УСПП при розробленні планів структурної трансформації та відновлення національної економіки

	С.І.Князєв ; Т.В.Уманець ; О.В.Бондаренко)							
14	Доповідна записка: "Організаційно-економічні інструменти стимулювання розвитку підприємницького сектору регіону в умовах сучасних викликів" (М.І.Мельник ; І.З.Сторонянська)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Розроблено пропозиції щодо удосконалення та оптимізації організаційно-економічних інструментів і механізмів стимулювання розвитку підприємницького сектору, враховуючи національний, регіональний та локальний рівні	Департамент економічної політики Львівської обласної державної адміністрації	09.07.2024	Посилення стійкості підприємницького середовища в секторальному розрізі
15	Доповідна записка: "Фіскальні механізми регулювання економічної діяльності в контексті забезпечення стійкості територіальних громад" (М.І.Мельник ; І.З.Сторонянська)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Рекомендації щодо підвищення ефективності фіскальних механізмів стимулювання економічної діяльності на локальному рівні	Департамент економічної політики Львівської обласної державної адміністрації	14.10.2024	Розробка рекомендацій щодо вдосконалення системи місцевих податків і зборів
16	Доповідна записка: "Пропозиції щодо удосконалення інституціонального забезпечення сприятливих умов розвитку підприємництва в Україні з урахуванням міжнародних трендів, воєнного стану та шляхів повоєнного відновлення" (В.І.Ляшенко ; І.Ю.Підоричева)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Розроблено комплекс пропозицій щодо запровадження інституціональних механізмів кластеризації української економіки	Міністерство економіки України	20.06.2024	Будуть враховані у ході розробки та доопрацювання проєктів законодавчих актів

17	Науково-доповідна записка: Інституціональний базис гармонізації державної статистики у сфері інновацій з вимогами європейських стандартів як умова забезпечення резильєнтності економіки України (В.І.Ляшенко ; І.Ю.Підоричева)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Викладено результати аналізу відповідності національної статистичної методології у сфері оцінки інноваційної діяльності підприємств регламентам і рекомендаціям ЄС	Міністерство економіки України	08.05.2024	Практична реалізація наведених пропозицій дозволить підвищити якість інституціонального середовища розвитку кластерів та індустріальних парків, збільшити їх внесок у відновлення та забезпечення резильєнтності економіки України та її підприємницького сектору
18	Науково-аналітична записка: "Зауваження та пропозиції до проекту документу «стратегія відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого та середнього підприємництва на період до 2027 року" (В.І.Ляшенко ; І.Ю.Підоричева)	Для органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів	II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	0,000	Обґрунтовано зауваження та пропозиції до проекту Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого та середнього підприємництва на період до 2027 року, що спрямовані на вдосконалення його концептуальних і техніко-організаційних положень, операційного плану реалізації та узгодження з національними пріоритетами забезпечення резильєнтності та	Міністерство економіки України Донецька торгово-промислова палата	27.03.2024 04.04.2024	Стимулювання співпраці та обміну знаннями між МСП, науковими установами та ключовими гравцями у відповідних сферах та збільшення конкурентоспроможності МСП через доступ до інновацій, нових технологій та ринків.

					відновлення підприємницького сектору економіки у контексті воєнних і повоєнних реалій.			
--	--	--	--	--	--	--	--	--

ФОРМА IV-3

Дані про досягнення результативних показників за бюджетною програмою
6541230 у 2024 році

№ з/п	Показники	Кількість	Обсяг фінансування тис.грн.
	I. Затрат		
1!	Кількість виконуваних пріоритетних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок науковими підрозділами категорії А (перший напрям використання коштів за бюджетною програмою), всього, у т.ч.:	1	3375,000
1.1	фундаментальні наукові дослідження	-	-
1.2	прикладні наукові дослідження	1	3375,000
	II. Продукту		
1	Кількість публікацій з новими важливими результатами, які відповідають міжнародним стандартам високого рівня, в наукових виданнях, всього, у т.ч.:	34	X
1.1	в іноземних наукових виданнях	2	X
2	Кількість завершених науковими підрозділами категорії А пріоритетних наукових досліджень і науково-технічних(експериментальних) розробок, всього, у т.ч.:	1	3375,000
2.1	результати яких перевищують кращі світові аналоги	1	3375,000
3	Кількість завершених завдань за спільними міжнародними проектами	-	-
4	Кількість створеної новітньої науково-технічної продукції (нових видів виробів, технологій, матеріалів, сортів рослин, методів, теорій та інше), всього, у т.ч. зокрема за пріоритетними напрямками:	24	X
4.1	національна безпека і оборона	24	X
4.8	при виконанні наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок науковими підрозділами категорії А	24	X
5	Кількість впровадженої новітньої науково-технічної продукції (нових видів виробів, технологій, матеріалів, сортів рослин, методів, теорій та інше) всього, у т.ч. зокрема за пріоритетними напрямками:	26	X
5.1	національна безпека і оборона	26	X
5.8	при виконанні наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок науковими підрозділами категорії А	26	X
6	Кількість заявок на видачу охоронних документів, поданих до патентних відомств:	-	X

V. Координація наукової діяльності

Інститут є провідною установою академічної науки півдня України з питань обґрунтування стратегічних пріоритетів і тактичних завдань розвитку національної та регіональної економіки в контексті глобалізації та європейської інтеграції України, впровадження стратегій сталого розвитку в умовах викликів та загроз воєнного часу та повоєнного відновлення України для її економіко-

екологічної збалансованості та конкурентоспроможності. Координація наукових напрацювань та практичне втілення наукових результатів займає вагомe місце у нашій діяльності, зокрема сприяє забезпеченню синергії зусиль вчених наукових установ НАН України, закладів вищої освіти МОН України, бізнесу та громадських організацій.

Провідні науковці Інституту (акад. НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В. та член-кор. НАН України, д.е.н., проф. Хумарова Н.І.) є членами трьох робочих (переговорних) груп щодо підготовки переговорних позицій України під час переговорів з ЄС щодо укладання Угоди про вступ України до ЄС з питань науки та досліджень, питань економічних критеріїв, з питань свободи підприємництва та надання послуг (доручення Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України від 09.11.2024 № 36698/01-24).

Науковці Інституту продовжували роботу у складі робочої групи «Наука» команди Міністерства освіти і науки України з розробки проекту Стратегії розвитку науки і освіти до 2030 року (д.е.н., проф. Лайко О.І., д.е.н., проф. Хумарова Н.І.).

Згідно Постанови Президії НАН України від 13.12.2023 №435 «Про наукову раду НАН України з проблем навколишнього середовища і сталого розвитку» було оновлено її структуру та персональний склад. Директор ДУ «ІРЕЕД НАН України», акад. НАН України Б.В. Буркинський очолив секцію «Економічні проблеми сталого розвитку», та разом з науковцями нашого Інституту та установ Відділення економіки НАН України співпрацюють за напрямками: інвестиції та інновації для сталого розвитку; відновлення інфраструктури в контексті сталого розвитку; економіка сталого розвитку в безпековому вимірі; сталий і збалансований розвиток регіональних економічних систем; залучення природно-ресурсного потенціалу в економіки відновлення для сталого розвитку. У звітному році проведено 3 засідання та підготовлено Звіт про науково-організаційну роботу секції, який направлено до Президії НАН України.

Згідно з Постановою Президії НАН України № 58 від 21.02.2024р., у НАН України створено Координаційну наукову Раду з питань штучного інтелекту, до складу якої включено представника ДУ «ІРЕЕД НАН України» заступника директора з наукової роботи д.е.н., проф. Лайка О.І. Відповідно, наказом Голови Південного наукового центру НАН України і МОН України від 20.04.2024р. №5 було створено Південний координаційний науковий центр з питань дослідження штучного інтелекту.

На виконання розпорядження Президії НАН України №442 від 08.08.2024 «Про організацію проведення комплексного прогностно-аналітичного дослідження з метою уточнення актуальних напрямів наукового пошуку»

співробітники Інституту (член-кор. НАН України, д.е.н., проф. Хумарова Н.І., д.е.н., проф. Лайко О.І., д.е.н., проф. Єрмакова О.А.) прийняли участь у проєкті «Український науково-технологічний форсайт» та виступили експертами за напрямом «Розвиток людини, соціогуманітарні, економічні та суспільні трансформації, новітні суспільні відносини та їх правове забезпечення».

Розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 14.10.2024 №971/А-2024 співробітники Інституту увійшли до складу обласної науково-технічної ради з питань охорони навколишнього природного середовища при Одеській обласній державній адміністрації (акад. НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В.).

Співробітники Інституту (чл.-кор. НАН України, д.е.н., проф. Хумарова Н.І., д.е.н., проф. Лайко О.І.) виступили експертами конкурсу проєктів наукових та науково-технічних робіт, який проводиться Міністерством освіти і науки України, відповідно до наказу МОН від 12.07.2024 №982. Також провідні фахівці Інституту були залучені до експертизи заявок, поданих на виконання проєктів, що фінансуються Національним фондом досліджень України.

За запрошенням Міністерства розвитку громад та територій України від 02.05.2024р. науковцями Інституту (Лайко О.І., Шатненко К.О., Циналевська І.А., Фадєєв В.А.) в 2024 році здійснювалось експертне оцінювання та надання пропозицій, приймали участь в експертній нараді з обговорення результатів вдосконалення Реєстру співробітництва територіальних громад в Україні.

У звітному році співробітники Інституту проводили консультування Визирської ТГ Одеського району Одеської області щодо впровадження стратегій соціально-економічного розвитку з врахуванням сучасних вимог повоєнного відновлення та формування економічного базису для допомоги у відбудові найбільш постраждалих від бойових дій регіонів України. Врахування підсумків та розробка подальших перспектив процесу децентралізації управління економічним розвитком та забезпечення конкурентних та ефективних умов для територіальних громад (Осипов В.М., Лайко О.І., Циналевська І.А., Фадєєв В.А., Кукош М.С., Ковалевська О.С.).

Надані пропозиції до Комплексного плану просторового розвитку Визирської сільської територіальної громади, пропозиції щодо актуалізації стратегії розвитку Визирської територіальної громади до 2030 року, а також розроблено проєкт Концепції формування індустріального парку на території Визирської громади (Договір від 08.04.2024 № 25).

Співробітники Інституту прийняли участь у експертній роботі у проєкті «Мери за економічне зростання», що реалізується за Програмою розвитку ООН (UNDP), фінансується ЄС та підтримується проєктом «Фонд інновацій», зокрема «Blue Summit: стратегічне відновлення Миколаєва через сталий

розвиток та блакитну економіку» за підтримки UNDP. Режим доступу: <https://maritimeukraine.com/blue-summit/>: 14.05.2024 р.; «Mykolaiv Blue & Green Economy» за підтримки UNDP. Режим доступу: <https://blueplatform.info/events>: 17.06.2024 р. (д.е.н., проф. Петрушенко М.М.).

У 2024 році ДУ «ІРЕЕД НАН України» було підписано 5 договорів / меморандуми про співробітництво, а саме з: Інститутом кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України, Державною установою «Одеське регіональне відділення Центру розвитку і реконструкції економіки при Кабінеті Міністрів України», Державним університетом інтелектуальних технологій і зв'язку МОН України, Уманським національним університетом садівництва МОН України, Одеським Ліцеєм №6 Одеської міської ради.

Координацію наукових досліджень Інститут здійснює з:

- державними структурами національного рівня, міністерствами та відомствами: Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій; Комітетом Верховної Ради України з питань економічного розвитку; Комітетом Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування; Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України; Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України; Міністерством економіки України; Міністерством освіти і науки України, Державним агентством розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм, Державним агентством розвитку туризму України, Державною екологічною інспекцією, Державною службою статистики України та ін.;

- регіональними владними структурами: Одеської та Миколаївської обласними військовими (державними) адміністраціями; Одеською обласною радою; зі структурами Одеської обласної державної адміністрації: Департаментом екології та природних ресурсів, Управлінням аграрної політики, регіонального розвитку Одеської області; Лиманською районною радою Одеської області, Визирською сільською територіальною громадою; Одеською міською радою, зокрема Департамент міського господарства, Департамент екології та розвитку рекреаційних зон, Департамент культури та туризму; Одеським регіональним відділення Асоціації міст України та громад;

- з науково-дослідними інститутами та установами України: ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»; ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього НАН України»; Інститутом економіки промисловості НАН України; Інститутом кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України, Інститутом кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України, Міжвідомчою координаційною радою Південного наукового центру НАН України і МОН України; Дунайським біосферним заповідником НАН

України; Національним інститутом стратегічних досліджень (м. Київ), НДУ «УкрНЦЕМ» (м. Одеса); ДУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України»;

- підприємствами регіону: ТДВ «Первомайськдизельмаш»; ТОВ «ОДЕМАРА», ТОВ «Охорона-сервіс», ТОВ «Мірател», ТОВ «Ресенс», ТОВ «Колумбус Інтернешнл», ТОВ «Одеський осетринницький комплекс», ГО «Наука. Освіта. Бізнес»

- неурядовими та громадськими організаціями: Союзом підприємців Одеського економічного регіону; Федерацією професійних спілок України; Спілкою журналістів України; Одеською регіональною торгово-промисловою палатою; Асоціацією портів України «УКРПОРТ»; Українським Союзом промисловців і підприємців; агротуристичним кластером «Фрумушика-Нова»;

- міжнародними неурядовими організаціями: Організацією економічного співробітництва і розвитку; Інститутом Зуккова (Грюнвальд, Німеччина), Асоціацією сталого розвитку (Молдова), Литовським інститутом аграрної економіки (Литва), Сільськогосподарським університетом – Пловдив (Болгарія), Інститутом аграрної економіки Румунської академії наук (Румунія), Національним інститутом економічних досліджень Грузії (Грузія), Батумським університетом навігації (Грузія), Мережею рішень для сталого розвитку ООН (США, Франція), Чорноморська молодіжна філія ООН, Середземноморська молодіжна філія ООН, Ягелонським університетом (Краків, Польща), Інтегрованою пан'європейською мультидисциплінарною дослідницькою інфраструктурою в галузі вивчення прибережних морських систем (JERICO-RI, Франція); Європейською багатопрофільною обсерваторією морського дна та водної товщі (EMSO ERIC); AcademiaNet - європейська база даних висококваліфікованих жінок-науковиць.

- **ЗВО м. Одеси:** Одеським національним економічним університетом, Державним університетом інтелектуальних технологій і зв'язку, НУ «Одеська політехніка», Одеським національним університетом ім. І.І. Мечникова, Національним університетом «Одеська морська академія», Одеським національним морським університетом, Одеським національним технологічним університетом; **та ЗВО інших міст України:** Національним університетом біоресурсів і природокористування України, (м. Київ), Волинським національним університетом ім. Лесі Українки (м. Луцьк), НУ «Львівська політехніка» (м. Львів), Національним університетом кораблебудування ім. адмірала Макарова (м. Миколаїв), НУ «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка» (м. Полтава), Хмельницьким національним університетом (м. Хмельницький) та ін. **ЗВО Європи:** Міланський університет Бікокка (Мілан, Італія), Вища економічна школа в Білостоці (Білосток,

Польща), Національна академія прикладних наук імені о. Броніслава Маркевича в Ярославі (Ярослав, Польща), Університет Арістотеля (Салоніки, Греція).

Протягом звітнього року проводилась наукова та науково-організаційна робота в межах спільних з вищими навчальними закладами 5 науково-учбових комплексах: «Економічна освіта і наука» спільно з Одеським національним економічним університетом (ОНЕУ, працює з 2004 р.); «Економічна наука і освіта» спільно з Одеським національним технологічним університетом (ОНТУ, працює з 2007 р.); «Інноватика у сучасній економічній освіті та науці» спільно з ДУ «Одеська політехніка» (ДУ «ОП», працює з 2007 р.); «Екологічна економіка: освіта і наука» спільно з Одеським державним екологічним університетом (ОДЕКУ, працює з 2007р. та оновлено у 2023 р.); «Прогресивні технології та інструменти економічної науки і освіти» спільно з Національним університетом кораблебудування імені адмірала Макарова (НУК ім. Макарова, м. Миколаїв, 2008 р.).

На базі науково-навчального комплексу «Інноватика у сучасній економічній освіті та науці» (ДУ «ОП») ДУ «ІРЕЕД НАН України» з 2009 року функціонує Спеціальний структурний підрозділ «Віртуальний бізнес-інкубатор «ІННОВАТИКА». Також на базі Інституту діє 9 філій кафедр з економічних дисциплін: «Економіка промисловості» спільно з ОНТУ (2007 р.); «Міжнародні економічні відносини» спільно з ОНЕУ (2007 р.); «Економіка підприємства і підприємництва» спільно з ОНМУ (2007 р.); «Менеджмент і економіка морського транспорту» спільно з НУ «ОМА» (2007р.); «Економіка природокористування» та «Менеджмент природоохоронної діяльності» спільно з ОДЕКУ (2008 р.); «Облік, аналіз і аудит» (2007 р.), «Економіка підприємства» та «Економічні системи та маркетинг» спільно з ДУ «ОП» (2010 р.).

Науково-учбовий комплекс «Економічна освіта і наука» спільно з Одеським національним економічним університетом:

- проведено виробничу практику студентів 4-6 курсів спеціальності «Міжнародні економічні відносини»;
- керування магістерськими та бакалаврськими дипломними роботами, підготовлено рецензії на наукові студентські статті;
- керівництво науковою роботою студентів з підготовки наукових статей, доповідей на конференції;
- проведено лекції та семінарські заняття з таких дисциплін, як «Міжнародні стратегії економічного розвитку», «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств (організацій)»;

• науковці Інституту входять до групи розробників ОП «Міжнародні економічні відносини», прийняла участь на співбесідах з експертами по акредитації, кафедра міжнародних економічних відносин Одеського національного економічного університету.

Одеський національний технологічний університет:

В рамках розвитку співробітництва надано більше 20 рецензій на бакалаврські та магістерські дипломні роботи; науковці Інституту входили до складу експертного комітету ОНТУ з проведення конкурсу «Від start-up до реального проєкту: бачення наукової молоді» (д.е.н., проф. Єрмакова О.А.).

Науковці Інституту прийняли участь у підготовці *одного навчального посібника*: Історія економіки та економічної думки : навчальний посібник / Тетяна Небога, Анатолій Вдовиченко. - Вид. 2-ге. - Одеса : Астропринт, 2024. - 140 с. ISBN 978–617–8381–52–3.

У звітному році здійснювалось *співробітництво із Радами молодих вчених (РМВ)* різних рівнів: Радою молодих вчених при Одеській обласній державній адміністрації, Радою молодих вчених Відділення економіки Національної академії наук України, Радою молодих учених при Міністерстві освіти і науки України.

Молодими науковцями Інституту у 2024 році проваджувались такі заходи:

- здійснювався науковий проєкт «Методологічні засади посилення ролі молодих вчених у формуванні концепції розвитку вищої освіти України» (керівник к.г.н., Докус А.О.), що виконується за грантом для науково-дослідних робіт молодих учених НАН України на 2023-2024 рр.

- подано заявку на виконання наукового проєкту «Розробка програмних заходів підтримки економічної безпеки Українського Причорномор'я в контексті відновлення у воєнний та повоєнний періоди» за конкурсом Грантів НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки 2025-2026 рр. (КПКВК 6541230) (д.е.н., проф. Єрмакова О.А.).

- реалізовувались науково-просвітницькі проєкти: при Інституті започатковано постійно діючий кіноклуб «Соціально-економічна сінемалогія».

З метою популяризації результатів наукових досліджень науковцями Інституту було прийнято участь та проведено таких заходів:

- Творча зустріч із молодими вченими Одеської області «Жінки в науці в період війни», 23 лютого 2024;

- День відкритих дверей РМВ Інституту для студентів фахових коледжів та ЗВО до Дня науки (23 травня 2024);

- Виступ із презентацією РМВ Інституту на обласному семінарі для спеціалістів управлінь (відділів) освіти міських, сільських, селищних об'єднаних територіальних громад, відповідальних працівників за роботу з обдарованою молоддю Одеської області (26 вересня 2024);

- Захід для учнівської молоді до Міжнародного дня Чорного моря (31 жовтня 2024).

В рамках виконання договорів та угод про співробітництво, роботи науково-учбових комплексів та філій кафедр проводились спільні наукові заходи: семінари, конференції, круглі столи тощо. Серед них варто відмітити участь та проведення таких заходів:

- Міжнародній науково-практичній конференції “Сталий розвиток та цифрові інновації: сьогодні і майбутнє”, 17 травня 2024 р., м. Одеса, співорганізатор: Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку;

- IX міжнародна науково-практична конференція «Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи», 23-24 вересня 2023 р., м. Одеса, співорганізатор: Одеський національний економічний університет;

- Науково-практична конференція «Штучний інтелект. Наука. Бізнес», 22 жовтня 2024 р., м. Одеса, співорганізатори: Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України та Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України;

- I Міжнародна науково-практична конференція «Природні лікувальні активи, реабілітація та курорти», 14-15 листопада 2024р., м. Одеса, співорганізатори: Державна установа «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України» та за комунікаційної підтримки Чорноморської філії Мережі рішень зі сталого розвитку ООН та Чорноморської молодіжної філії Мережі рішень зі сталого розвитку ООН.

До складу спеціалізованих вчених рад Інституту із захисту дисертацій входять такі співробітники Інституту:

Д 41.177.02 - акад. НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В., д.е.н. проф. Степанов В.М., д.е.н., проф. Лисюк В.М., д.е.н., проф. Лайко О.І., д.е.н., проф. Осипов В.М., д.е.н., проф. Єрмакова О.А., д.е.н., с.н.с. Нікішина О.В., д.е.н., проф. Уманець Т.В., д.е.н., проф. Хумарова Н.І., д.е.н., проф. Горячук В.Ф., д.е.н., проф. Шлафман Н.Л., д.е.н., проф. Петрушенко М.М.

Д 41.177.01 - акад. НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В., д.е.н., проф. Андреева Н.М., д.е.н., проф. Губанова О.Р., д.е.н., проф. Купінець Л.Є., д.е.н., проф. Осипов В.М., д.е.н. проф. Рубель О.Є., д.е.н., проф. Хумарова Н.І., д.е.н., проф. Шлафман Н.Л., д.е.н., доц. Янковий В.О., к.е.н., с.н.с. Карпінська Г.В.

ІД 4717 - д.е.н., проф. Уманець Т.В., д.е.н., проф. Шлафман Н.Л.

Також в звітному році науковці Інституту були залучені до участі у засіданнях спеціалізованих вчених рад інших наукових та освітніх установ як запрошені фахівці. д.е.н., проф. Лайко О.І. є членом Спеціалізованої вченої ради Д 41.052.10 Національний університет «Одеська політехніка».

Значна група вчених Інституту за сумісництвом працюють на посадах професорів та доцентів ЗВО м. Одеси (Одеського національного технологічного університету, Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова, Одеського національного економічного університету, Одеського національного морського університету, Одеського державного екологічного університету, НУ «Одеська політехніка»), де викладають авторські та програмні курси з економічних дисциплін, проводять практичні заняття, керують практикою і виконанням курсових і дипломних проєктів.

Фахівці Інституту активно приймають участь в удосконаленні системи підготовки спеціалістів та очолюють Державні екзаменаційні та експертні комісії закладів вищої освіти, що сприяє залученню талановитої молоді до наукової роботи та вступу до аспірантури Інституту, зокрема:

- у Одеському національному економічному університеті (д.е.н., проф. Єрмакова О.А., член-кор. НАН України, д.е.н., проф. Хумарова Н.І., д.е.н., проф. Лайко О.І.);

- у Одеському національному технологічному університеті (д.е.н., проф. Лайко О.І., к.е.н., с.н.с. Карпінська Г.В.);

- у Одеській державній академії будівництва та архітектури (член-кор. НАН України, д.е.н., проф. Хумарова Н.І.);

- у Національному університеті «Одеська юридична академія» (к.е.н., доц. Клевцевич Н.А.);

- у Національному університеті «Одеська політехніка» (д.е.н., проф. Шлафман Н.Л.).

Протягом звітнього року співробітники працювали в складі груп по забезпеченню освітньо-наукових програм з підготовки докторів філософії в Інституті за спеціальностями 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент». Спеціальність 051 є акредитованою, в рамках її виконання фахівцями разом із гарантом проводиться робота щодо модернізації та розвитку науково-освітніх компонент програми. До викладання дисциплін за програмами 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» були запрошені викладачі ЗВО регіону: Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» - к.пед.н., доц. Вереїтіна І.А., к.п.н., доц. Репнова Т.П.; Одеський національний економічний університет - чл.-кор. НАН України, д.е.н., проф. Зверяков М.І.

Активною формою координації наукової діяльності з ЗВО є участь провідних вчених Інституту в роботі редакційних колегій наукових журналів і систематичних збірників наукових праць м. Одеси: «Економічні інновації», електронний журнал «Економіка. Екологія. Соціум» (Web of Science), «Економіка харчової промисловості», «Вісник Одеського державного екологічного університету», «Науковий вісник Одеського національного економічного університету», «Вісник економічної науки України», «Наука та інновації» (м. Київ), а також зарубіжних видань: "Evropský časopis ekonomiky a managementu" (Чехія), «Environmental protection and ecology» (Греція), «Innovative Economics and Management» (Грузія).

Вчені Інституту залучені як опоненти для рецензування дисертаційних робіт на здобуття учених ступенів кандидата і доктора наук. Ними було надано **10** відгуків на автореферати завершених кандидатських і докторських дисертаційних досліджень, підготовлених у установах України різної підпорядкованості.

Співробітники Інституту:

– д.е.н., проф. Буркинський Б.В. є академіком Національної академії наук України, дійсним членом Академії економічних наук України, Екологічної академії наук.

• Членами громадської організації «Академії економічних наук України» є : академіками: д.е.н., проф. Уманець Т.В.; член-кореспондентами: д.е.н., проф. Лайко О.І.; д.е.н., проф. Андрєєва Н.М.; к.е.н., доц. Топалова І.А.;

– д.е.н., проф. Степанов В.М. - дійсний член Української екологічної академії наук (УЕАН); голова Чорноморського регіонального відділення УЕАН;

– д.е.н., проф. Рубель О.Є. – вчений секретар Чорноморського відділення Української Екологічної Академії наук; Член Балканської Енвайроментальної Асоціації; Голова Чорноморської Мережі громадських організацій; Член наукової ради Українського Центру Екології Моря;

– д.е.н., проф. Лайко О.І. – член Співки журналістів України;

– д.е.н., проф. Осипов В.М. – член-кореспондент Української Екологічної Академії наук.

Директор Інституту, академік НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В. є позаштатним консультантом Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, а також входить до складу:

- робочої групи НАН України щодо співпраці з ЮНЕСКО, Міжвідомчої координаційної ради з питань морських досліджень МОН та НАН України;

- Наукової ради НАН України з проблем навколишнього середовища і сталого розвитку (секція «Економічні проблеми сталого розвитку»), регіональної ради

реформ в Одеській області при Одеській обласній державній адміністрації, Науково-технічної ради з питань охорони навколишнього природного середовища, моніторингу довкілля, реалізації регіональних програм області та сталого розвитку регіону при Одеській облдержадміністрації, згідно розпорядження голови Одеської обласної державної адміністрації є членом ради Регіональної координаційної ради з питань сприяння розвитку громадянського суспільства при голові Одеської ОДА (Розпорядження Одеської ОДА від 27.10.2021 № 1086/од-2021). Співголова обласної науково-експертної ради при ОДА (Розпорядження Одеської ОДА від 26.05.2021 № 557/од-2021.), голова Одеського обласного осередку Спілки економістів України.

Як представник НАН України є членом: робочих (переговорних) груп щодо підготовки переговорних позицій України під час переговорів з ЄС щодо укладання Угоди про вступ України до ЄС з питань економічних критеріїв та свободи підприємництва і надання послуг; Координаційного центру з провадження діяльності, пов'язаної з участю України в реалізації Стратегії ЄС для Дунайського регіону; Міжвідомчої координаційної ради Міндовкілля з питань реалізації в Україні Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (ЕСПОО).

Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

(назва установи НАН України)

Окремі чисельні показники співпраці
із закладами вищої освіти і установами
Міністерства освіти і науки України (МОН)

1.	Кількість договорів про співробітництво, які були укладені між науковою установою та закладами вищої освіти:	
	загальна кількість на 31.12.2024	28
	укладених у звітному році	4
<p><u>1. Меморандум про співробітництво між ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» та Одеським ліцеєм №6 Одеської міської ради</u></p> <p><u>2. Договір про співпрацю між ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» та Державним університетом інтелектуальних технологій і зв'язку МОН України</u></p> <p><u>3. Договір на підвищення кваліфікації викладачів Одеського державного екологічного університету</u></p> <p><u>4. Договір про співпрацю між ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» та Уманським національним університетом садівництва МОН України</u></p> <p>(назва договору (-ів), які укладені у звітному році)</p>		
2.	Кількість створених спільно з закладами вищої освіти:	
	<i>філій кафедр</i>	
	загальна кількість на 31.12.2024	9
	створених у звітному році	
	<i>інших спільних структур (інститутів, центрів, осередків тощо)</i>	
	загальна кількість на 31.12.2024	5
<p>створених у звітному році</p> <p>_____</p> <p>(назва закладу вищої освіти та спільної структури, створеної у звітному році)</p>		
3.	Кількість студентів закладів вищої освіти, які у 2023/2024 навчальному році проходили магістерську підготовку у спільних науково-навчальних структурах, що функціонують на базі наукової установи та зазначені у п. 2 цієї таблиці	9
	Кількість студентів закладів вищої освіти, які у 2024/2025 навчальному році проходять магістерську підготовку у спільних науково-навчальних структурах, що функціонують на базі наукової установи та зазначені у п. 2 цієї таблиці (додатково на окремих аркушах вказати назви спеціальностей та спеціалізацій, з яких здійснювалася підготовка магістрів)	8
4.	Кількість наукових тем і проєктів, які у звітному році розроблялись спільно з вченими-освітянами	0
5.	Кількість вчених наукової установи, які у звітному році працювали викладачами в системі освіти, всього	3
	у тому числі: академіків НАН України	
	членів-кореспондентів НАН України	
очолюють: кафедри		

факультети		
6.	Кількість вчених-освітян, які у звітному році входили до складу спеціалізованої вченої ради при науковій установі	7
7.	Кількість вчених наукової установи, які у звітному році входили до спеціалізованих рад при закладах вищої освіти	5
8.	Кількість студентів, які у звітному році виконували в науковій установі дипломні роботи	8
9.	Кількість студентів, які у звітному році проходили практику в науковій установі	9
10.	Кількість фахівців з повною вищою освітою, які прийняті на роботу у звітному році :	2
	з них у шкільні роки займалися в гуртках Малої академії наук учнівської молоді	-
11.	Кількість опублікованих спільно з освітянами у звітному році монографій	2
12.	Кількість опублікованих у звітному році :	
	підручників для вищої та середньої школи	1
	навчальних посібників для вищої та середньої школи	
13.	Кількість наукових співробітників і викладачів закладів вищої освіти і установ МОН, які у звітному році підвищували кваліфікацію у науковій установі	12
14.	Кількість дисертаційних робіт науковців-освітян, захищених у звітному році на спеціалізованій вченій раді при науковій установі, всього	1
	у тому числі: на здобуття ступеня доктора наук	1
	на здобуття ступеня кандидата наук	-
	на здобуття ступеня доктора філософії	-

VI. Конференції, семінари, з'їзди тощо

У 2024р. під егідою Інституту організовано проведення 3 науково-практичних конференцій, зокрема:

- ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» спільно з Державною установою «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України» та за комунікаційної підтримки Чорноморської філії Мережі рішень зі сталого розвитку ООН та Чорноморської молодіжної філії Мережі рішень зі сталого розвитку ООН, 14-15 листопада 2024 р. була проведена I Міжнародна науково-практична конференція «Природні лікувальні активи, реабілітація та курорти».

- Інститутом спільно з Державним університетом інтелектуальних технологій і зв'язку МОН України 17 травня 2024 р. було організовано і прийнято участь у Міжнародній науково-практичній конференції “Сталий розвиток та цифрові інновації: сьогодення і майбутнє”.

- ДУ «ІРЕЕД НАН України» спільно з Інститутом кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України та Інститутом кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України 22 жовтня 2024 р. було організовано і прийнято участь у Науково-практичній конференції «Штучний інтелект. Наука. Бізнес».

Також Інститут був співорганізатором проведення 6 конференцій, 7 семінарів, круглих столів, відкритих лекцій тощо. Данні по проведених заходах представлено у таблиці.

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з-за кордону)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
Міжнародна науково-практична конференція “Сталий розвиток та цифрові інновації: сьогодення і майбутнє”	Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку, м. Одеса Mycolas Romeris University, м. Вільнюс, Литва Global Compact Network in Ukraine (м. Київ). Департамент освіти і науки Одеської міської ради. Телекомунікаційна компанія-Інтернет-провайдер	17 травня 2024 р.	м. Одеса	75	Основні напрями роботи конференції: СЕКЦІЯ 1. Цифрові технології і сталий розвиток Інновації в електронних комунікаціях та радіотехніці. Інформаційні загрози сталому розвитку. Застосування штучного інтелекту для вирішення суспільних потреб. СЕКЦІЯ 2. Цифрова Економіка І Партнерство Інновації та інфраструктура для розвитку регіональних екосистем. Освіта, наука і

	«Westelecom», (м.Одеса). Агенція Європейських Інновацій (м. Львів). Одеське регіональне відділення Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» (м.Одеса). ІТ-компанія «Waste Ukraine Analytics» (м. Київ).				бізнес для сталого зростання ІТ-індустрії в Україні. Цифрові інновації в розумних містах і громадах. Циркулярна економіка для сталого розвитку. СЕКЦІЯ 3. Практики інноваційних цифрових рішень в проєктах сприяння сталому розвитку. Цифрові технології та проєкти забезпечення продовольчої безпеки. Інноваційні рішення в боротьбі з відходами. Інклюзивні освітні технології. Інновації в галузі охорони здоров'я. Цифрові інновації в сільському господарстві. <i>Результат: видано друкований варіант збірника наукових праць за матеріалами конференції, електронний варіант збірника та сертифікат учасника з підвищенням кваліфікації за темою конференції.</i> https://www.srci.com.ua/uk/about/ https://www.srci.com.ua/uk/materials-2/
VI Міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритетні напрями розвитку наукової думки в XXI столітті»	ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» Одеський інститут Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі (Республіка Польща)	17 травня 2024 р	м. Одеса	75	Тематичні напрями конференції: Секція 1 – Місце і роль соціально-гуманітарних наук у розвитку суспільства. Освіта в XXI столітті. Секція 2 – Дослідження проблем сучасного управління, ринку, економіки та екології. <i>Результат: видано збірник тез</i> https://odessa.maup.com.ua/about-institute/naukova-robota/17052024r-vi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferencija-do-dnja-nauki-ukraini-prioritetni-napryami-/
XII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Актуальні проблеми теорії	Національний університет «Одеська політехніка», ОНУ імені І.І.Мечникова, ОНЕУ, Національний університет	24 травня 2024 р.	м. Одеса	65	Проблематика конференції: ● Сучасні тенденції розвитку теорії та практики менеджменту; ● Інноваційні методи управління в економічних системах різного ієрархічного рівня;

та практики менеджменту»	«Львівська політехніка», Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова, Державний університет «Люблінська політехніка» (Польща), Міжнародна академія менеджменту та технологій Intamt (ФРН)				<ul style="list-style-type: none"> ● Прикладні аспекти менеджменту в реальному, фінансовому, інфраструктурному та інших секторах економіки; ● Моделі формування та організації новітніх економічних систем в умовах трансформаційних перетворень; ● Управління змінами як нова реальність менеджменту; ● Антикризовий менеджмент: моделі, механізми, інструменти <p><i>Результат: видано збірник тез</i> https://economics.opu.ua/conf-m</p>
Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний менеджмент економічних систем в координатах парадигми сталого розвитку»	Національний університет «Одеська політехніка», Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, ОНЕУ Національний університет «Львівська Політехніка», Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Державний університет «Люблінська Політехніка» (Польща), Міжнародна академія менеджменту та технологій Intamt (Дюссельдорф, Німеччина)	18 вересня 2024 р	м. Одеса	63	<p>Проблематика конференції:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Актуальні питання сучасної економічної теорії: екологічний аспект; ▪ Спеціальні економічні зони в системі розвитку економіки; ▪ Актуальні проблеми розвитку зеленої економіки; ▪ Проблеми конкурентоздатності на мікро- та макрорівнях економіки; ▪ Інтеграційні процеси сучасного глобалізованого світу: проблеми і перспективи; ▪ Україна в контексті сталого економічного розвитку; ▪ Управління фінансами підприємницьких структур. <p><i>Результат: видано збірник тез; Опубліковано на сайті</i> https://economics.opu.ua/suchasnyy_menedzhment</p>
X Міжнародна науково-практична конференція «Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи»	Одеський національний економічний університет ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Академія прикладних наук, Конін, Польща Економічний університет – Варна, Болгарія Варненський вільний	04-05 жовтня 2024 р.	м. Одеса	65	<p>Тематичні напрями роботи конференції:</p> <p>Секція 1. Механізми управління економікою на галузевому, міжгалузевому та регіональному рівнях.</p> <p>Секція 2. Планування та прогнозування розвитку бізнес-середовища.</p> <p>Секція 3. Правові аспекти розвитку підприємницького середовища в Україні.</p> <p><i>Результат: видано збірник тез</i></p>

	університет, Болгарія				http://oneu.edu.ua/h-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-ekonomiko-pravovi-aspekti-gospodaryuvannya-suchasniy-stan-efektivnist-ta-perspektivi/
Науково-практична конференція «Штучний інтелект. Наука. Бізнес»	НААН України Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України	22 жовтня 2024р.	м. Одеса	45	Тематика конференції: 1) Штучний інтелект як технологія; 2) Види штучного інтелекту (дискримінантний, алгоритмічний, генеративний і т.д.); 3) Особливості розробки технологій штучного інтелекту в аграрній науці; 4) Приклади науково-практичного застосування штучного інтелекту в сфері економіки, в різних галузях сільського господарства та промисловості. https://impeer.org.ua/2024/10/23/науково-практичний-семінар-штучний/
IV Міжнародна науково-практична конференція науково-педагогічних працівників та молодих науковців «Актуальні аспекти розвитку науки і освіти»	Одеський державний аграрний університет Інститут модернізації змісту освіти Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова» Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» Університет Finra, м. Тузла, Боснія і Герцеговина Університет св. Кирила і Мефодія, м. Скоп'є, Північна Македонія Університет прикладних наук «Лавослав Ружичка», м. Вуковар, Хорватія Університет природничих наук,	24 – 25 жовтня 2024 р.	м. Одеса	75	Тематичні напрями конференції: Секція 1. Ветеринарна медицина. Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза. Секція 2. Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Секція 3. Агроінженерія. Секція 4. Геодезія та землеустрій. Секція 5. Агрономія. Захист і карантин рослин. Садівництво та виноградарство. Секція 6. Економіка. Облік і оподаткування. Менеджмент. <i>Результат: видано збірник тез</i> https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/Zbirnyk-materialiv-24-25.10.24.pdf

	м. Ясси, Румунія Кутаїський Університет, м. Кутаїсі, Грузія				
VIII Міжнародної науково- практичної конференції «Сучасні управлінські та соціально- економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господаруванн я в умовах трансформації публічного управління - 2024»	Національний університет «Одеська політехніка», Бухарестський університет «ARTIFEX», Одеський національний технологічний університет, Національний університет «Львівська політехніка», Національний інститут наукових досліджень у галузі праці та соціального захисту (Румунія), Університету “Штефан чел Маре” (Румунія), Комратський державний університет (Молдова), Scientific-Technical Union of Mechanical Engineering, (Болгарія)	14 листопад а 2024 р.	м. Одеса	75	Тематичні напрями конференції: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Сучасні управлінські аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання. ▪ Сучасні соціальні та економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання. ▪ Актуальні проблеми державного управління та місцевого самоврядування. ▪ Актуальні проблеми національної безпеки держави. ▪ Сталий розвиток виробничої сфери в умовах глобальних продовольчих, екологічних та фінансово-економічних викликів. ▪ Соціально-економічна та інвестиційна політика держави в умовах трансформації публічного управління. ▪ Сучасні комунікації та електронне урядування в умовах розвитку інформаційного суспільства. <p><i>Результат: видано збірник тез; Опубліковано на сайті https://economics.opu.ua/publ</i></p>
I Міжнародна науково- практична конференція “Природні лікувальні активи, реабілітація та курорти”	ДУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України» координаційна рада Південного наукового центру МОН України і НАН України Департамент екології та природних ресурсів Одеської ОДА The State University Of Technology And Economics In	14 -15 листопад а 2024 р.	м. Одеса	75	Тематичні напрями конференції: <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні відносини та курортно-рекреаційний потенціал регіонів України 2 Інноваційні та безпекові рішення в сфері реабілітації та курортів 3 Інвестиційне забезпечення відновлення та стійкого розвитку реабілітації та курортів 4 Туризм, рекреація, готельно- ресторанний бізнес, транспортні послуги та інші супутні галузі та види діяльності 5 Найкращі практики та наукові аспекти використання

	<p>Jaroslaw (Poland) Вища економічна школа в Білостоці (Польща) Одеський національний економічний університет За комунікаційної підтримки: Чорноморська філія мережі рішень зі сталого розвитку ООН Чорноморська молодіжна філія мережі рішень зі сталого розвитку ООН</p>				<p>природних лікувальних факторів в реабілітації та курортології 6 Відкрита секція (інші питання, що не увійшли до попередніх секцій). <i>Результат: видано збірник тез.</i> <i>Опубліковано на сайті https://impeer.org.ua/2024/11/15/i-міжнародна-науково-практична-конфе/</i></p>
Круглі столи, семінари та інші заходи					
<p>Науково-прикладні аспекти розвитку та впровадження засобів штучного інтелекту</p>	<p>Південний координаційний науковий центр з питань штучного інтелекту Одеський національний технологічний університет Національний контактний пункт з програми Horizon проєкт REGINNA 4.0 DEEP TECH PARTNERHIP</p>	<p>21 серпня 2024 р.</p>	<p>м. Одеса</p>	<p>42</p>	<p>Тематичні напрями 1. науково-прикладні аспекти розвитку та впровадження засобів штучного інтелекту сферах економіки, будівництва, транспорту, зв'язку, в різних видах промислового виробництва, біології, медицині, в педагогічній, правоохоронній діяльності, в сферах безпеки і оборони. 2. актуальні питання залучення грантового, конкурсного фінансування в сферу досліджень штучного інтелекту 3. вивчення штучного інтелекту та поширення знань про особливості провадження засобів ШІ в галузях економіки. https://impeer.org.ua/2024/08/21/z-acidannya-pivdennoho-koordinacijnogo/</p>
<p>Відкрита лекція «Нариси з історії Одеси кінця XVIII – першої половини XIX»</p>	<p>-</p>	<p>2 вересня 2024 р.</p>	<p>м. Одеса</p>	<p>35</p>	<p>Тематика лекції: нариси зі становлення та розвитку Одеси кінця XVIII – першої половини XIX</p>

<p>День відкритих дверей для учнівської молоді до Міжнародного дня Чорного моря</p>	<p>МАН України Заклади освіти регіону</p>	<p>31 жовтня 2024р.</p>	<p>м. Одеса</p>	<p>45</p>	<p>Ознайомлено із науковою діяльністю Інституту та Ради молодих вчених, міжнародними проектами, зокрема RESPONSE та STURNET, спрямованими на покращення екологічного стану Чорного моря, проведено дискусію щодо екологічної освіти у школах, зроблено доповідь «Українське Причорномор'я в контексті Цілей сталого розвитку ООН», проведено вікторину із призами https://impeer.org.ua/2024/10/31/3-апрошуємо-на-день-відкритих-дверей-д/</p>
<p>Інформаційний семінар «Програма ЄС «Горизонт Європа»: можливості для українських науковців»</p>	<p>МОН України НКП Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» «Європейська інноваційна рада та Європейські інноваційні екосистеми» Національний фонд досліджень України Офіс «Горизонт Європа в Україні»</p>	<p>12 листопада 2024р.</p>	<p>м. Київ</p>	<p>85</p>	<p>Тематика семінару: Секція 1. Загальні умови участі в рамковій програмі ЄС «Горизонт Європа» Секція 2. Окремі напрями програми «Горизонт Європа» та шляхи успішної участі https://www.nas.gov.ua/storage/editor/files/poperednya-programa_1730294558.pdf</p>
<p>Європейська інноваційна рада та європейські інноваційні екосистеми: можливості фінансування співробітництва науки та бізнесу в сфері досліджень та інновацій</p>	<p>МОН України НКП Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» «Європейська інноваційна рада та Європейські інноваційні екосистеми» Національний фонд досліджень України Офіс «Горизонт Європа в Україні»</p>	<p>27 листопада 2024р.</p>	<p>м. Київ</p>	<p>70</p>	<p>Тематика круглого столу: обговорення кроків до більш повного використання інструментів фінансування ЄС для розвитку досліджень та інновацій установами НАН України, МОН України та бізнес-сектором https://impeer.org.ua/2024/11/20/національний-контактний-пункт-рамко/</p>

Інформаційний брокерський захід «Європейська Інноваційна рада» як інструмент взаємодії науки та бізнесу	Міністерством освіти і науки України Центр підтримки підприємців Дія.Бізнес в Одесі Південний координаційний науковий центр з питань штучного інтелекту НКП Рамкової програми Європейського Союзу «Горизонт-Європа» «Європейська інноваційна рада та Європейські інноваційні екосистеми»	11 грудня 2024 р.	м. Одеса	70	Тематика заходу: визначення візії бізнесу, підприємців та інноваторів щодо співробітництва у сфері досліджень та інновацій в умовах Європейської інтеграції України https://impeer.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/Програма_Брокерський_захід_11_12_24_draft.pdf
---	---	-------------------	----------	----	--

В рамках міжнародних програм Спільної операційної програми «Басейн Чорного моря 2014-2020» та Європейського фонду мореплавства, рибальства та аквакультури (EMFAF) реалізовувались 2 міжнародних проекти, за якими співробітники Інституту приймали участь та організували понад 14 робочих зустрічей, конференцій семінарів, воркшопів тощо.

На 2025 рік Інститутом заплановано проведення наступних заходів:

Назва	Дата проведення	Місце проведення	Перелік співорганізаторів	Посилання на веб-сайт інституту або конференції
Міжнародна конференція «Економіка сільського господарства та дослідження сільського розвитку» (річна) «Agricultural economics and rural development research» (annual)	грудень 2025	Бухарест, Румунія	Румунська академія – Інститут економіки сільського господарства Romanian Academy – Institute of Agricultural Economics	-
XIV Міжнародна науково-практична конференція «Наслідки військових дій та економічні трансформації для повоєнного відродження»	вересень 2025	Одеса	Херсонським національним технічним університетом Kherson National Technical University	-
Науково-практична конференція «Європейські інноваційні	25-27 листопада 2025 р.	Одеса	МОН України Офіс програми «Горизонт Європа»	-

екосистеми» в Україні			
-----------------------	--	--	--

VII. Створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності

В 2024 році права інтелектуальної власності було отримано за фундаментальними та прикладними дослідженнями Інституту, що поглиблюють теоретико-методичне забезпечення адаптивного управління бізнес-процесами в умовах цифровізації економіки України, а також механізми та інструменти регулювання розвитку імпортозамінних виробництв на товарних ринках у контексті забезпечення національної продовольчої безпеки. Зокрема, отримано 9 свідоцтв про реєстрацію авторського права на науковий твір (за КПКВК 6541030).

ФОРМА VII-1

Результати винахідницької роботи, створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності у 2024 р.

№№ п/п	Назва показників	Одиниця	Кількість			Примітка
			Всього	КПКВК 6541030	КПКВК6 541230	
1.	Подано заявок на реєстрацію винаходів, корисних моделей, промислових зразків, всього, у т.ч. до:	заявка				
10 ¹	Кількість створених в науковій установі наступних ОПВ, на які є чинні майнові права		32	29	3	0
	- комп'ютерні програми		0	0	0	0
	- бази даних		0	0	0	0
	- інші об'єкти авторського права		32	29	3	0
	- комерційні таємниці		0	0	0	0
	- ноу-хау		0	0	0	0
12	Кількість наукових та інженерно-технічних працівників	особа	67			
13	Кількість працівників підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності	особа	1			
	П.і.п. виконавця, посада, № телефону, електронна пошта		Голікова О.С., учений секретар, тел. 066 408 6735, olga.iprei@gmail.com			

ФОРМА VII-3

Заявки на реєстрацію об'єктів права інтелектуальної власності

№№ п/п	Вид об'єкта права інтелектуальної власності	Номер, дата заявки	Заявник (и)	Примітки
1.	Інший об'єкт авторського права Аналітична доповідь «Інституціональне забезпечення стійкості функціонування ринку комбікормової продукції в умовах нестабільності»	№ с202400371 19.01.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	

2.	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Методичні засади оцінювання стійкості відтворювального розвитку агропродовольчих ринків»	№ с202400384 22.01.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	
3.	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Оцінка тенденцій ресурсовикористання секторами економіки України в координатах екологічної стійкості»	№ с202400385 22.01.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	
4.	Інший об'єкт авторського права Монографія «Інституційно-економічні механізми селективного імпортозаміщення на ринках плодово-ягідної та виноробної продукції»	№ с202408382 10.10.2024.	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	-
5.	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Аналіз імпортозалежності та інституційне забезпечення селективного імпортозаміщення на агропродовольчих ринках України в умовах нестабільності»	№ с202406703 30.07. 2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	-
6.	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Тенденції розвитку українського ринку комбікормової продукції в умовах нестабільності»	№ с202405644 01.07.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	-
7.	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Компетентнісний потенціал живої праці як домінанта адаптації управління бізнес-процесами під впливом кіберфізичних систем»	№ с202401054 12.02.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	
8.	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Методологічні основи оцінки залежності рефлексивно-активного середовища взаємодії та координації бізнес-процесів від їх компетентнісного потенціалу управління»	№ с202407515 10.09.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	
9.	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Структурна модель оцінки рівня мотивації працівника підприємства переробної промисловості до	№ с202405899 08.07.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44,	

ефективного використання його компетентнісного потенціалу в умовах цифровізації»		б.Французький, 29	
--	--	-------------------	--

ФОРМА VII-4

Державна реєстрація об'єктів права інтелектуальної власності

№ № п/п	Вид об'єкта права інтелектуальної власності	Дата державної реєстрації (публікації відомостей про державну реєстрацію), номер патенту (свідоцтва)	Заявник(и)	Примітки
1	Інший об'єкт авторського права Аналітична доповідь «Інституціональне забезпечення стійкості функціонування ринку комбікормової продукції в умовах нестабільності»	№ с202400371 19.01.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	
2	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Методичні засади оцінювання стійкості відтворювального розвитку агропродовольчих ринків»	№ с202400384 22.01.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	
3	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Оцінка тенденцій ресурсвикористання секторами економіки України в координатах екологічної стійкості»	№ с202400385 22.01.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	
4	Інший об'єкт авторського права Монографія «Інституційно-економічні механізми селективного імпортозаміщення на ринках плодово-ягідної та виноробної продукції»	№ с202408382 10.10.2024.	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	-
5	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Аналіз імпортозалежності та інституційне забезпечення селективного імпортозаміщення на агропродовольчих ринках України в умовах нестабільності»	№ с202406703 30.07. 2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	-
6	Інший об'єкт авторського права Літературний письмовий твір наукового характеру «Тенденції розвитку українського ринку комбікормової продукції в умовах	№ с202405644 01.07.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	-

	нестабільності»			
7	Інший об'єкт авторського права Наукова доповідь «Компетентнісний потенціал живої праці як домінанта адаптації управління бізнес-процесами під впливом кіберфізичних систем»	№ с202401054 12.02.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко- екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	
8	Інший об'єкт авторського права Наукова доповідь «Методологічні основи оцінки залежності рефлексивно-активного середовища взаємодії та координації бізнес-процесів від їх компетентнісного потенціалу управління»	№ с202407515 10.09.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко- екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	
9	Інший об'єкт авторського права Науково-аналітична доповідь «Структурна модель оцінки рівня мотивації працівника підприємства переробної промисловості до ефективного використання його компетентнісного потенціалу в умовах цифровізації»	№ с202405899 08.07.2024	Державна установа "Інститут ринку і економіко- екологічних досліджень НАН України", 01209765, 65044, м.Одеса44, б.Французький, 29	

**Працівники підрозділу з питань трансферу
технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності**

№ № п/п	П.І.П	Посада	Примітки
1.	Голікова Ольга Сергіївна (відповідальна особа за внесення даних на Підсистему ведення реєстру ОПІВ НАН України)	Учений секретар	тел.: 066 408 6735 e-mail: olga.iprei@gmail.com

VIII. Видавнича діяльність

В звітному періоді співробітниками Інституту підготовлено **15** монографій, загальним обсягом 309,45 ум.друк.арк., **28** розділів у колективних монографіях (з них **2** – у зарубіжних виданнях), 1 збірник «Найбільш вагомні фундаментальні та прикладні досягнення науковців регіону» (Серія «Наука в Південному регіоні України»), обсягом 23,8 ум. друк. арк., 4 випуски збірнику «Економічні інновації», 4 випуски журналу «Економіка харчової промисловості», 4 випуски електронного журналу «Економіка. Екологія. Соціум», 4 випуски наукового вісника Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент», 1 збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції та **106** статей в наукових журналах і збірниках (в т.ч. **95** – у наукових фахових виданнях України, **9** статей - у наукових журналах і збірниках, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science, 1 – у науковому зарубіжному виданні, 1 – у науково-популярному виданні). Загальний обсяг публікацій склав **530,74** ум.друк. арк., зокрема:

За бюджетною програмою **КПКВК 6541030** підготовлено **13** монографій, загальним обсягом 233,42 ум.друк.арк., **1** збірник «Найбільш вагомі фундаментальні та прикладні досягнення науковців регіону» (Серія «Наука в Південному регіоні України»), обсягом 23,8 ум. друк. арк., **1** збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, **25** розділи у колективних монографіях (з них – **2** у зарубіжних виданнях), **95** стаття в наукових журналах і збірниках, з них **84** – у наукових фахових виданнях України, **1** стаття у закордонних наукових журналах і збірниках, **1** – у науково-популярному виданні, **9** статей, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science, **185** тез доповідей. Загальний обсяг публікацій склав **492,01** ум.друк.арк.

За бюджетною програмою **КПКВК 6541230**: **2** монографії, загальним обсягом 33,73 ум.друк.арк., **3** розділи до колективних монографій, **11** статей в наукових фахових виданнях України, **18** тез міжнародних науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій склав майже **38,73** ум.др.арк.

У 2024 р. за бюджетною програмою **КПКВК 6541030** підготовлено 13 монографій:

1. *Економіка*. Буркинський Б.В., Нікішина О.В., Тараканов М.Л. та ін.; **Методичне та інституціональне забезпечення селективного регулювання товарних ринків**. - / НАН України, ДУ «Ін-т ринку і екон.-екол. дослідж. НАН України»/. – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 365 с. (20,6 ум. друк. арк.). - 100прим. - ISBN 978-617-14-0224-9.

У монографії висвітлено методичні та інституціональні засади селективного регулювання товарних ринків в умовах нестабільності. Обґрунтовано теретико-методичний підхід та рекомендації до комплексного оцінювання функціонування й регулювання розвитку товарних ринків на засадах стійкості, як методичне підґрунтя для селективного регулювання стратегічних ринків України. Досліджено особливості інституціонального забезпечення товарних ринків (на прикладі агропродовольчих) у довоєнний і воєнний періоди, що дозволило розробити комплекс узгоджених заходів і пропозицій щодо формування сприятливого інституціонального середовища для відбудови ринкових систем. Розроблено адаптивні інституціонально-економічні механізми селективного регулювання агропродовольчих ринків України та їх інфраструктури в умовах нестабільності. Досліджено світовий досвід регулювання товарних ринків на основі селективного підходу, визначено шляхи імплементації міжнародних регуляторних практик у діяльність суб'єктів вітчизняних ринків.

Монографія розрахована на фахівців органів влади різних рівнів, представників профільних інституцій, підприємців, учених, викладачів,

аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, усіх зацікавлених питаннями селективного регулювання розвитку товарних ринків.

2. *Економіка*. Нікішина О.В., Соколюк К.Ю., Щербак А.В.; **Інституційно-економічні механізми селективного імпортозаміщення на ринках плодово-ягідної та виноробної продукції**. - / НАН України, ДУ «Ін-т ринку і екон.-екол. дослідж. НАН України»/. – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 133 с. (6,44 ум.друк. арк.). - 100 прим. - ISBN 978-617-14-0257-7.

Монографія містить результати досліджень, що присвячені обґрунтуванню інституційно-економічних механізмів селективного імпортозаміщення на ринках плодово-ягідної та виноробної продукції України в умовах нестабільності. Проведено комплексний аналіз індикаторів імпортозалежності вітчизняних агропродовольчих ринків у контексті безпекового підходу, визначено тенденції імпортоспоживання. Розроблено базисні характеристики концепції селективного імпортозаміщення на агропродовольчих ринках України. Встановлено сучасні тенденції та економічні проблеми функціонування вітчизняних ринків винограду та плодово-ягідних культур, логістичні та інституційні чинники відродження ринків в умовах нестабільності. Обґрунтовано пріоритетні напрями та інституційно-економічні механізми селективного імпортозаміщення на ринку плодово-ягідної продукції в контексті реалізації стратегічних завдань повоєнного відновлення України. Визначено сучасні тренди розвитку світового та українського ринків виноробної продукції, головні чинники імпортозаміщення в умовах нестабільності. На основі міжнародного досвіду розроблено пропозиції щодо вдосконалення інституційних механізмів селективного імпортозаміщення на українському ринку виноградного вина з урахуванням сучасних викликів.

Монографія розрахована на фахівців органів влади різних рівнів, представників профільних інституцій, підприємців, учених, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, усіх зацікавлених питаннями селективного імпортозаміщення на агропродовольчих ринках.

3. *Економіка*. Черчик Л.М., Хумарова Н.І.; **Управління зеленою інфраструктурою урбоєкосистем: теорія, методологія, практика та перспективи розвитку**. - / ДУ «Ін-т ринку і екон.-екол. дослідж. НАН України» /. – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 328 с. (18,3 ум. др. арк.). – 100 прим. – ISBN 978-617-14-0276-8

У монографії висвітлено теоретико-методологічні аспекти управління зеленою інфраструктурою урбоєкосистем відповідно до наукових засад економіки природокористування та сталого розвитку і досвіду впровадження кращих міжнародних практик. Автори визначають зелену інфраструктуру як

складову урбоекосистеми, яка об'єднує сукупність природних об'єктів, що виконують економічну, екологічну, безпекову, естетичну, культурну, рекреаційну функції та забезпечує формування сприятливого життєвого простору усіх елементів міських територій. На основі комплексного підходу в роботі визначено стратегічні напрями розвитку зеленої інфраструктури у формуванні міського простору, реалізація яких дозволить отримати агреговані результати щодо зменшення негативного впливу на довкілля та покращення якості життя населення. Розроблено авторські методологічні підходи щодо оцінювання та обліку об'єктів зеленої інфраструктури урбоекосистем, а також в контексті реформування системи державного екологічного моніторингу, обґрунтовано сутність та складові моніторингу зеленої інфраструктури.

Дослідження розраховано на фахівців, які займаються теоретичною та практичною діяльністю у сфері державного та регіонального управління, підприємців, учених, викладачів, аспірантів, студентів, осіб, які цікавляться сучасними проблемами економіки сталого розвитку.

4. *Економіка*. Хумарова Н.І. та ін.; **Економіка вражень і природокористування: принципи інклюзивності та сталості**: вид. 2-ге, доповн. / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» /. - Київ. Академперіодика, 2024. — 388 с. (27,78 ум. др. арк.). - 100 прим. - ISBN 978-966-02-9838-5

В монографії висвітлено наріжні питання розвитку інклюзивної економіки вражень у природокористуванні через розв'язання соціально-економічних та економіко-екологічних протиріч і встановлення концептуального взаємозв'язку з економікою добробуту. Представлено науковий підхід до визначення трансформаційного потенціалу сфери «економіка вражень — інклюзивний розвиток — природокористування». Розвинуто теоретичні засади інституційного забезпечення розвитку інклюзивної економіки вражень у природокористуванні, що ґрунтуються на положеннях нової інституційної економіки. Запропоновано практичний інструментарій розвитку послуг вражень у сфері рекреаційної діяльності в умовах цифровізації.

Монографія адресована широкому колу фахівців з економіки, соціального розвитку, менеджменту, екології, природоохоронної діяльності, моделювання, управління, може бути корисною викладачам і студентам економіко-екологічних, менеджерських і соціальних спеціальностей.

5. *Економіка*. Вернігорова Н.В.; **Розвиток міських парків: соціально-орієнтований та екосистемний підходи**. - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» /. – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 303 с. (17,8 ум. др. арк.). - 100 прим. - ISBN 978-617-14-0309-3

Монографія присвячена науковому обґрунтуванню теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо сталого розвитку міських парків, з врахуванням їх природоохоронних, соціальних та економічних ефектів. В роботі визначено інституціональні засади функціонування міських парків та вдосконалено організаційно-економічний інструментарій забезпечення їх розвитку у контексті соціальної значущості та екосистемних функцій, який базується на адміністративному регулюванні, узгодженому з різновидами екосистемних послуг та суспільними потребами. Це дозволяє підвищувати ефективність використання властивостей і функцій екосистем міських парків для користі громадян і розвитку міста.

Монографія адресована широкому колу фахівців в галузі економіки, соціального розвитку, менеджменту, екології, природоохоронної діяльності, моделювання, управління та паркознавства. Монографія може бути корисною професорсько-викладацькому складу, студентам економіко-екологічних, менеджерських та соціальних спеціальностей, аспірантам і здобувачам.

6. *Економіка*. Уманець Т.В. та ін.; **Актуалізація управління бізнес-процесами за умов цифровізації економіки України**. - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» /. – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. - 550с. (35 ум. друк.арк.). – 100 прим. - ISBN 978-617-14-0350-5.

У монографії представлено теоретико-методологічні засади адаптивного управління бізнес-процесами в контексті сучасних концепцій управління та використання можливостей цифрових технологій за такими основними напрямками, як: теоретичне підґрунтя адаптації управління бізнес-процесами на засадах використання можливостей цифровізації, теоретико-методологічні засади ідентифікації та оцінки домінантів і імперативів адаптації управління бізнес-процесами в умовах впливу кіберфізичних систем; теоретико-методичне забезпечення адаптивного управління бізнес-процесами в контексті застосування сучасних управлінських моделей та цифрових технологій.

Рекомендується студентам, аспірантам, викладачам економічних навчальних закладів, науковцям, підприємцям, широкому колу осіб, що цікавляться адаптацією управління бізнес-процесами до умов цифровізації економіки.

7. *Економіка*. Уманець Т.В. та ін.; **Домінанти та імперативи адаптації управління бізнес-процесами в умовах цифрової трансформації**. - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» / – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. - 397с. (23,5 ум. друк.арк.). – 100 прим. - ISBN 978-617-14-0242-3.

У монографії представлено теоретико-методологічні засади ідентифікації та оцінки домінантів і імперативів адаптації управління бізнес- процесами в умовах впливу кіберфізичних систем за такими напрямками, як: розробка

методологічних засад оцінки залежності рефлексивно-активного середовища взаємодії та координації бізнес-процесів від їх компетентнісного потенціалу управління; визначення закономірностей взаємозв'язку між домінантами, імперативами адаптації управління бізнес-процесами та їх результативністю на мікро- та мезорівнях шляхом оцінювання домінантів і імперативів компетентнісного потенціалу управління бізнес-процесами і рефлексивно-активного середовища бізнес-процесів взаємодії та координації в умовах цифровізації.

Рекомендується студентам, аспірантам, викладачам економічних навчальних закладів, науковцям, підприємцям, широкому колу осіб, що цікавляться адаптацією управління бізнес-процесами до умов цифровізації економіки.

8. *Економіка*. Топалова І.А.; **Формування і розвиток ресурсного потенціалу соціально-економічної системи регіону.** - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» / – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. - 464 с.(25 ум. друк. арк.)– 100 прим. - ISBN 978-617-14-0266-9

У монографії висвітлено теоретико-методичні, методологічні та прикладні засади формування ланцюгів ресурсного забезпечення економічного саморозвитку регіону в умовах техноглобалізму. Обґрунтовано розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, що дозволяє здійснювати потужний вплив на якість управління бізнес-процесами в соціально-економічній системі вітчизняного регіону, трансформуючи усталені моделі підприємницької діяльності на території і формуючи підходи до її саморозвитку. Розвиток соціально-економічної системи регіону можна забезпечити лише на основі синтезу потенціалу окреслених технологій та механізму створення ланцюгів ресурсного забезпечення її саморозвитку, що вимагає розробки нового науково-методологічного базису функціонування зазначеної системи та поглиблення прикладних положень її розвитку. Обґрунтовано інституціональні механізми регулювання ланцюгів ресурсного забезпечення соціально-економічної системи регіону на засадах інноваційного розвитку.

Монографія розрахована на фахівців органів влади різних рівнів, представників профільних інституцій, підприємців, учених, викладачів, аспірантів, студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, усіх зацікавлених питаннями регіональної економіки, ресурсного забезпечення, інноваційного вектору розвитку.

9. *Економіка*. Шершун О.М., Купінець Л.Є.; **Інформаційне забезпечення національного еколого-економічного розвитку.** - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» / – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. - 246 с. (9,5 ум. др. арк.) – 100 прим. - ISBN 978-617-14-0260-7.

Монографію присвячено науковим і прикладним проблемам структурної побудови та впровадження комплексної цифровізованої системи екологічної інформації як важливої складової державних інформаційних ресурсів, що створює достовірне аналітичне підґрунтя для прийняття владними структурами ефективних управлінських та організаційних рішень щодо стратегії еколого-економічного розвитку, удосконалення відповідних законодавчих ініціатив та побудови комунікаційного середовища в інтересах взаємодії влади, бізнесу та громадськості на засадах використання ресурсу оновленої екоінформаційної системи.

10. *Економіка*. Шершун О.М., Купінець Л.Є.; **Ринок водних біоресурсів в контексті інституціональних змін.** - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» / – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. - 186 с. (7,3 ум. др. арк.). – 100 прим. - ISBN 978-617-14-0349-9.

Монографію присвячено аналізу системи простежуваності водних біоресурсів та/або продукції, виробленої з водних біоресурсів, яка наразі формується в Україні на вимогу адаптації національного законодавчого базису до законодавства ЄС. Розглянуто сутність та складові системи простежуваності в рибній галузі, вимоги до її функціонування, та інституціональне забезпечення, як основа прозорості ринку риби та запровадження безпечності рибних харчових продуктів. Досліджено досвід функціонування системи простежуваності в харчовій галузі окремих країн світу та надані рекомендації органам виконавчої влади та операторам ринку харчових продуктів щодо вдосконалення національних підходів до забезпечення безпечності рибних харчових продуктів для внутрішнього споживання та експорту.

11. *Економіка*. Буркинський Б.В., Лайко О.І. та ін.; **Політика згуртованості регіональних економічних систем: теорія та практика.** - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» / – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 512с. (37,97 ум. др. арк.). – 100 прим. - ISBN 978-966-02-9839-2.

У монографії розглядаються питання розробки механізмів, інструментів, концептуально-методичного забезпечення, заходів і пропозицій щодо реалізації основної цілі сучасної регіональної політики – згуртованості та стабільності розвитку економічних систем обласного, районного та базового рівнів в Україні в умовах повоєнного відновлення та євроінтеграції. Науково-прикладні розробки, інституціональні рішення ключових задач регіональної політики України, спрямовані на підвищення згуртованості регіональних економічних систем, формують основу для забезпечення відновлення і поступального розвитку в економічних системах базового, районного, обласного рівнів, підвищення стабільності економічного розвитку громад, впорядкування

інституціонального, концептуально-методологічного та методичного, інформаційного забезпечення процесу реалізації політики згуртованості в економічному, соціальному та інших вимірах на всіх рівнях врядування. Сформовані в роботі аналітичні матеріали мають привернути увагу управлінців державного, регіонального та місцевого рівнів до необхідності першочергової розбудови потужного економічного базису для ефективного використання потенціалу регіонів і громад і забезпечення внутрішньої спроможності та зовнішньої конкурентоспроможності регіональних систем та їхніх підсистем як в економічній, так і в соціальній, фінансовій, бюджетній та інших сферах суспільного життя.

Дана монографія рекомендується для керівників державних і місцевих органів влади й управління, представників громадських організацій, наукових співробітників академічної, галузевої науки, ЗВО, керівників та спеціалістів підприємств.

12. *Економіка*. Буркинський Б.В., Назаренко О.А., Лайко О.І., Хаджирадева С.К. та ін.; **Сталий розвиток і цифрові інновації**. - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» /. – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 543 с. (31,5 ум.друк.арк.). – 300 прим. - ISBN 978-617-14-0253-9

У колективній монографії представлені результати наукових досліджень та інноваційних цифрових рішень в проектах сприяння сталому розвитку вітчизняних і зарубіжних науковців та представників ІТ-компаній України. В ній представлені розробки та практики використання цифрових інновацій та інформаційних технологій в різних сферах нашого життя, впровадження яких в діяльність територіальних громад, закладів освіти, охорони здоров'я, сільське господарство та інші сектори національного господарства слугуватиме певною запорукою стійкого майбутнього.

Монографія призначена для працівників закладів освіти і науки, керівників малого та середнього бізнесу, працівників сільського господарства, природоохоронних організацій та органів публічної влади, діяльність яких спрямована на цифрові інновації для сталого розвитку. Даний матеріал також може бути використаний студентами та аспірантами вищих навчальних закладів, пересічними громадянами для покращення поінформованості щодо сталого розвитку, його цілей та ролі цифрових інновацій і технологій для їх досягнення.

13. *Економіка*. Єрмакова О.А. та ін.; **Перспективи екологоорієнтованого розвитку ринку аквакультури в Україні: організаційно-економічний аспект**. - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» /. – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 350с. (15 ум.друк.арк.). – 300 прим. - ISBN 978-617-14-0354-3.

В монографії запропоновано кумулятивну модель розвитку ринкового потенціалу аквакультури, логіка якої є такою: розвиток вітчизняного виробництва аквакультури – задоволення внутрішнього попиту на рибу та рибну продукцію, збільшення експорту – отримання ресурсів для розширеного відтворення в секторі, залучення іноземних інвестицій – підвищення продуктивності, рентабельності, конкурентоспроможності виробників аквакультури – подальший розвиток вітчизняного виробництва аквакультури. Впровадження даної моделі сприятиме насиченню внутрішнього ринку вітчизняною продукцією аквакультури, зростанню її експорту, імпортозаміщенню. Науково обґрунтовано шляхи та напрямки повоєнного відновлення та прискореного розвитку вітчизняного сектору аквакультури як нової системи інноваційної перебудови рибогосподарського комплексу країни, а також невідкладна необхідність запровадження програмно-цільового підходу до розвитку аквакультури на державному рівні, орієнтованого на комплексне використання багатогресурсного потенціалу Українського Причорномор'я, який розглядається як стратегічний ресурс розвитку економіки та забезпечення національної продовольчої безпеки України на етапі виживання.

Результати запропонованого дослідження представляють собою науково-аналітичне підґрунтя розробки стратегій та програм розвитку рибного господарства та аквакультури як на регіональному рівні, так і на національному.

Для фахівців у сфері економіки рибного господарства, розвиток продуктивних сил, економіки природокористування, представників центральних та місцевих органів державної виконавчої влади, бізнесу, студентів, аспірантів і викладачів економічних вузів.

За КПКВК 6541230 опубліковано 1 монографію:

1. *Економіка*. Буркинський Б.В., Андрєєва Н.М., Нікішина О.В. та ін.; **Імперативи соціально відповідального бізнесу на засадах екологізації економіки.** - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» / – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 396 с. (19,98 ум.друк.арк.). – 100 прим. - ISBN 978-617-14-0272-0

Монографія присвячена науковому обґрунтуванню імперативів соціально відповідального бізнесу на засадах екологізації економіки у контексті найкращих світових практик. Розроблено механізми та теоретико-методичне забезпечення інституціональної й економічної політики екологізації соціально відповідального бізнесу, яка базується на впровадженні сучасної моделі його розвитку та передбачає, з одного боку, імплементацію інноваційної концепції Green Deal, з іншого, дотримання Цілей сталого розвитку з урахуванням потреб повоєнного відновлення України. Запропоновано методичні рекомендації до

комплексної оцінки соціально відповідального споживання та виробництва на засадах концепцій стійкості, сталого розвитку та принципів Green Deal. Використовуючи розроблені методичні рекомендації, проведено комплексну оцінку стану соціально відповідального споживання та виробництва в Україні у мирний час та визначено очікувані тенденції його розвитку у воєнний і повоєнний періоди. На основі результатів комплексної оцінки обґрунтовано напрями стійкого розвитку соціально відповідального бізнесу в секторальному розрізі в умовах відновлення національної економіки.

Монографія розрахована на фахівців органів влади різних рівнів, представників профільних інституцій, підприємців, учених, викладачів, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, усіх зацікавлених питаннями розвитку соціально відповідального бізнесу.

2. *Економіка*. Купінець Л.Є., Шершун О.М.; **Стратегічний вектор розвитку агропідприємницького сектору: реалії та європейські орієнтири.** - / ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України» /. – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 340 с. (13,75 ум.друк.арк.). – 100 прим. - ISBN 978-617-14-0351-2

В роботі визначено структурні диспропорції у функціонуванні національного агропідприємницького сектору. На основі запропонованої методики проведено кількісно-якісний аналіз диспропорцій на рівні секторів економічної діяльності (за обсягами виробництва, інноваційної діяльності, капітальних інвестицій, зайнятості та підготовки кадрів); на рівні різних сфер агропродовольчого комплексу (за обсягами зовнішньої торгівлі, капітальних інвестицій, за станом фонду продуктивних земель), а також у регіональному контексті (за обсягами валового продукту, створеного в агросекторі регіонів, інноваційної та інвестиційної активності). Досліджено відмінність української аграрної політики від оновленої спільної аграрної політики ЄС (САП ЄС). Шляхом аналізу існуючого законодавчого поля визначено особливості національного стратегічного планування на державному, регіональному рівнях, в агросекторі та його підсекторах з метою наближення до САП ЄС. Оцінено практику дотацій в національному агрокомплексі та країнах-членах ЄС. Визначено вектори подолання структурних диспропорцій у підприємницькому секторі аграрного комплексу України. Надано рекомендації щодо повоєнного нівелювання диспропорційності в агросекторі України на засадах резильєнтного розвитку. Досліджено кращі світові практики подолання диспропорційності в агросекторі та надано рекомендації щодо імплементації в українські реалії досвіду кооперативного руху Бразилії, досвіду США в подоланні кадрового дефіциту та розвитку наукових досліджень, досвіду Нідерландів в активізації інвестицій в агроінновації.

У 2024 році підготовлено для друку **1** збірник «Наука в Південному регіоні України» та **1** збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції:

1. Економіка. Найбільш вагомні фундаментальні та прикладні досягнення науковців регіону у 2023 році. - / НАН України, ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж»/. – Одеса. ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. – 400 с. (Ум. друк. арк. 23,8). – ISBN 978-617-14-0039-09 (серія *Наука в Південному регіоні України*). ISBN 978-617-14-0156-3.

Видання підготовлено на основі матеріалів, які надані науковими установами, закладами освіти та галузевими установами (організаціями) Південного регіону України за результатами 2023 року. Представлено аналіз сучасного наукового потенціалу Південного регіону України, закладів вищої освіти, галузевих наукових підприємств Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, їх наукові досягнення у воєнний період.

Видання призначено для наукових співробітників, керівників органів управління південних областей, м. Одеси, ради директорів підприємств регіону, центрів з інвестицій та розвитку, викладачів та студентів.

2. Економіка. Буркинський Б. В., Бабов К. Д. (ред.); **Природні лікувальні активи, реабілітація та курорти** : матер. Першої Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 14-15 листопада 2024 р.). - / ДУ «Ін-т ринку і екон.-екол. дослідж. НАН України», ДУ «Укр. наук.-дослід. ін-т медичної реабілітації та курортології МОЗ України» /. – Одеса : ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. - 160 с. (11,57 ум.друк.арк)

У збірнику подано тези доповідей та виступів учасників Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої удосконаленню та розвитку теоретичних, методичних та прикладних аспектів розвитку природних лікувальних активів в сфері реабілітації та курортної справи.

В звітному році вийшло **4** збірника наукових праць «Економічні інновації». Видання має власну веб-сторінку <http://ei-journal.com/index.php/journal>. З 2020 року «Економічні інновації» індексуються в міжнародній наукометричній базі даних ERIH PLUS, з 2021- в базі DOAJ. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ №25369-15309 ПР. Внесено у реєстр суб'єктів у сфері медіа Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення рішенням від 30.05.2024 за № R30-04300.

В звітному році вийшло **4** номери електронного журналу «**Економіка. Екологія. Соціум**». У 2022 році електронний міжнародний науково-практичний журнал «Економіка. Екологія. Соціум» індексується у міжнародній наукометричній базі Web of Science. На власній веб-сторінці видання <https://ees-journal.com/index.php/journal> розміщено архів журналу.

У 2024 році видано **чотири** випуски щоквартального наукового журналу «**Економіка харчової промисловості**» спільно з Одеським національним технологічним університетом МОН України (<https://fie.ontu.edu.ua/uk/site/page/journal>, свідоцтво: серія КВ No.25375-15315ПР від 26.12.2022, ідентифікатор медіа R30-04056): том 16, випуски **1-4**.

ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» є також співзасновником серії: «**Економіка і менеджмент**» **Наукового вісника Міжнародного гуманітарного університету** (<http://www.vestnik-ekonom.mgu.od.ua/journal/2024/58-2024/1.pdf>, КВ № 20001-9801ПР від 25.06.2013р., ідентифікатор медіа: R30-04397). У 2023 році видано **4** випуски Наукового вісника МГУ: 58/2024-61/2024.

ІХ. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

Інститут розвиває науковий діалог з зарубіжними партнерами шляхом участі в міжнародних програмах Сьомої Рамкової Програми ЄС, Спільної операційної програми транскордонного співробітництва «Басейн Чорного моря 2014-2020pp.», Дунайської транснаціональної програми INTERREG, European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund, «Горизонт Європа», «Ерасмус+», зокрема приймає участь у реалізації таких міжнародних проєктів:

1. **«Створення рамок реагування на існуючі та нові виклики забруднення морського середовища в Чорному морі»** (“Building Response Frameworks under existing and new Marine Pollution Challenges in the Black Sea” - RESPONSE) за програмою Європейського фонду мореплавства, рибальства та аквакультури (EMFAF), термін виконання 01.10.2023-30.09.2026р.

2. **«Мережа для збереження осетрових та стійкості екосистеми басейну Чорного моря»** («Network for the Preservation of Sturgeon and for the Sustainability of the Black Sea Basin Ecosystem») – SturNet BSB00172, MDLPA 176757/27.8.2024 , за програмою Interreg NEXT Black Sea Basin, 30.08.2024 – 27.02.2027 рр.

На стадії обговорення змісту та складових проєкт **«Збереження наших морів – зниження небезпеки боєприпасів, що скинуті в європейські моря»** PPPA-2024-MUNITIONS за програмою «Horizon Europe», партнери: Нідерланди, Латвія, Болгарія, Україна

В рамках реалізації 2 міжнародних проєктів, проведено понад 14 робочих зустрічей, конференцій, семінарів, нарад, skype-meeting тощо.

Наказом МОН України від 13.06.2024 № 838 створено Національний контактний пункт (НКП) Рамкової програми Європейського Союзу «Горизонт-Європа» за напрямом «Європейська інноваційна рада та європейські

інноваційні екосистеми» при Інституті. Також в рамках діяльності НКП було проведено низку заходів, зокрема:

– Інформаційна зустріч в рамках створення НКП при ДУ «ІРЕЕД НАН України», 09.08.2024р.;

– Інформаційний захід «Грантові можливості Національного фонду досліджень України та інструменти підтримки в рамках Програми «Горизонт Європа» в Одесі, готель «Чорне Море», 3-5.09.2024р.;

– Круглий стіл «Європейська інноваційна рада та європейські інноваційні екосистеми: можливості фінансування співробітництва науки та бізнесу в сфері досліджень та інновацій», 27.11.2024р., м. Київ, НАН України;

– Інформаційний брокерський захід «Європейська Інноваційна рада» як інструмент взаємодії науки та бізнесу, 11.12.2024, м. Одеса, Центр підтримки підприємців Дія. Бізнес в Одесі.

В Інституті підготовлено **2 заявки на виконання грантових проєктів** за Програмою Транскордонного співробітництва «Чорне море NEXT 2020- 2027» та Програмою Horizon Europe.

Співробітники Інституту прийняли участь у експертній роботі за проєктом «Мери за економічне зростання», що реалізується за Програмою розвитку ООН (UNDP), фінансується ЄС та підтримується проєктом «Фонд інновацій», зокрема «Blue Summit: стратегічне відновлення Миколаєва через сталий розвиток та блакитну економіку» за підтримки UNDP. Режим доступу: <https://maritimeukraine.com/blue-summit/>: 14.05.2024 р.; «Mykolaiv Blue & Green Economy» за підтримки UNDP. Режим доступу: <https://blueplatform.info/events>: 17.06.2024 р. (д.е.н., проф. Петрушенко М.М.)

Інститутом розпочато співробітництво з європейськими дослідницькими інфраструктурами в галузі морських досліджень:

- JERICO RI - інтегрована пан'європейська мультидисциплінарна та багатоплатформена дослідницька інфраструктура, присвячена цілісній оцінці змін прибережної морської системи: проведено ряд міжнародних зустрічей, Інститут запрошено до членства в організації.

- EMSO ERIC - Європейська багатопрофільна обсерваторія морського дна та водної товщі: проведено ряд міжнародних зустрічей, досягнуто домовленість про підготовку та підписання Меморандуму про співробітництво між Інститутом та EMSO.

Оформлено і подано заявку (16.06.2024р.) в консорціумі (EIT Community RIS Hub) з представництвом Європейського інституту інновацій і технологій (European Institute of Innovation and Technology, EIT), за програмою EIT InfraBooster – Згідно пропозиції Міністерства освіти і науки України (лист

№25/49-24 від 11.06.2024), на участь в розбудові спільної науково-дослідної інфраструктури.

Співробітники Інституту проходили стажування в країнах ЄС:

- Міланський університет «Бікокка»(University of Milano-Bicocca), магістратура за спеціальністю «Executive Masters in Management of Research Infrastructures» (2022-2024 pp.) (Fellowship Programme for Ukrainian Research Infrastructure Leaders under the H2020 Grant no. 871972). Виїзди за кордон на сесії (д.е.н., проф. Єрмакова О.А.):

- Module 9 «Business Development and Innovation in the RI context» (17-19.01.2024) (д.е.н., проф. Єрмакова О.А.);

- захист дипломної роботи, здобуття ступеня магістра (Executive Master) зі спеціальності «Management of Research Infrastructures», диплом №906809 від 10.05.2024, реєстр. №01467/2024(08-10.05.2024) (д.е.н., проф. Єрмакова О.А.);

-- 23.09.2024 – 27.10.2024р. – Online program «Leadership Essentials» IMD Business School, Lausanne, Switzerland (д.е.н., проф. Єрмакова О.А.);

- 01.06-11.08.2024 р. – Micro degree: Leading Organizational Change in the Conditions of War, Estonian Business School, Таллін, Естонія (к.е.н. Тютюнник Г.О.);

- 12.02.2024 р. – прийнято участь у міжнародному підвищенні кваліфікації наукових, науково-педагогічних працівників та працівників закладів освіти «Трансфер освітніх технологій в країнах Європейського Союзу та Україні», IBRLPNT (m. Lublin) ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян», 1,5 ECTS (45 годин): д.е.н., проф. Шлафман Н.Л., к.е.н. Лозова Т.П.

- 13.07.2024 - прийнято участь у Міжнародному дистанційному науково-педагогічному стажуванні на тему: «Цифрова та психосоціальна безпека у закладах вищої освіти: міжнародний досвід». Організатори Національний інженерний університет Перу (Ліма, Перу) та Міжнародна фундація науковців та освітян – IESF. 6 кредитів (180 годин). Сертифікат ES№ 20537 від 13.07.2024 р. (к.е.н. Лозова Т.П.)

- 31.05.2024 - міжнародне стажування за темою «Digital Future: Blendet Learning», DigIn.Net 2 Deutsch-Ukrainisches Netzwerk Digitaler Innovationen-2, Supported by DAAD German Academic Exchange Service DigIn.Net 2 Project. Онлайн. Сертифікат DN 202405261 DN 202405300 від 31.05.2024, 180 акад год. (к.е.н. Небога Т.В., к.е.н., доц. Кузнєцова М.А., к.е.н. Лозова Т.П.);

- 10.05.2024 - здійснено академічну мобільність до Університету прикладних наук ім. Лавослава Ружички (VEVU, м. Вуковар, Хорватія) за міжнародною програмою VEVU ERASMUS+ INTERNATIONAL STAFF WEEK 2024. Сертифікат б/н від 10.05.2024. (к.е.н. Небога Т.В.).

В Інституті продовжує видаватися електронний міжнародний науково-практичний журнал «Економіка. Екологія. Соціум». (<https://ees-journal.com/index.php/journal>) (в рамках реалізації трьохсторонньої угоди з Ярославською Державною Вищою Технічно-Економічною Школою ім. о. Б.Маркевича (Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. W. Markiewicza w Jarosławiu) та Одеським торговельно-економічним інститутом Київського національного торговельно-економічного університету), категорія Б. Індексується у наукометричній базі Web of Science.

Молоді вчені Інституту у звітному році приймали участь у міжнародному співробітництві із Чорноморською та Середземноморською філіями Мережі рішень зі сталого розвитку ООН, зокрема:

- запрошено представника SDSN Харіса Ставрідіса для участі у міжнародній науково-практичній конференції Інституту «Природні лікувальні активи, реабілітація та курорти» (14-15.11.2024);

- розпочато прийом заявок на BLACK SEA YOUTH SOLUTIONS REPORT - міжнародна ініціатива, яка реалізується Радою молодих вчених ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» разом з Чорноморською молодіжною філією Мережі рішень зі сталого розвитку ООН, яка ставить за мету продемонструвати інноваційні рішення молоді, спрямовані на впровадження Цілей сталого розвитку у Чорноморському регіоні.

Співробітники Інституту є членами багатьох міжнародних організацій, серед яких:

- акад. НАН України, д.е.н., проф. Буркинський Б.В. – посол доброї волі та міжурядовий радник Міжнародної комісії ООН по правах людини;

- д.е.н., проф. Осипов В.М. - член Болгаро-Української господарської палати;

- д.е.н., проф. Єрмакова О.А. - член редакційної колегії міжнародного наукового журналу «Asian Online Journal of Business and Management» та науково-практичного журналу «Innovative Economics and Management» (Грузія), входить до європейської бази даних висококваліфікованих жінок-науковиць AcademiaNet;

- д.е.н., проф. Петрушенко М.М. – Game Theory Society, Тільбург, Нідерланди; International Society for Ecological Economics, Бостон, США;

- д.е.н., проф. Рубель О.Є. – член Дунайської академії наук; Оглядач Міжнародної Комісії з Захисту ріки Дунай (м. Відень); Оглядач Чорноморської Комісії (Міжнародна Конвенція із захисту Чорного Моря); Голова Міжнародної Екологічної Мережі (м. Варна, Болгарія);

- д.е.н., проф. Степанов В.М. – член редколегії міжнародного наукового збірника наукових праць грецького журналу «Environmental protection and ecology» (Greece) (видання Scopus);

- д.е.н., проф. Шлафман Н.Л. та д-р філос. Голікова О.С. – експерт Інституту економічних досліджень «Інститут ІФО», Німеччина;

- д.е.н., проф. Андрєєва Н.М. – член редколегії міжнародного наукового збірника наукових праць чеського журналу «Evropský časopis ekonomiky ta managementu» («Європейський журнал економіки та менеджменту»);

- к.г.н. Докус А.О. – фахівець по роботі з громадськістю проекту «MARMAPS» BSB – 1013. (Interreg VI-B) NEXT Black Sea Basin Programme.

Вчені Інституту, аспіранти та здобувачі за звітній період прийняли участь у роботі **116** Міжнародних конференцій, семінарів, нарад та робочих зустрічей на території України та **15** Міжнародних конференцій, семінарів, нарад та робочих зустрічей за кордоном (Австрія, Болгарія, Греція, Італія, Ізраїль, Латвія, Литва, Польща, Румунія, Словенія тощо) серед яких:

– VIII Міжнародна науково-практична конференція «Globalization of scientific knowledge: international cooperation and integration of sciences», 29 листопада 2024 р., Відень, Австрія.

– 5th International Conference on Sustainable Futures: environmental, technological, social and economic matters. May 21-24, 2024. Kryvyi Rih.

– Міжнародна науково-практична конференція в рамках виконання проекту Модуль Жан Моне програми ЄС Еразмус+ на тему «Впровадження механізмів ЄС для протидії сучасним викликам і загрозам» (101085700 – IMEU – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCHRSCH) (2022-2025). 28-29 лютого 2024 р. м. Суми.

– Міжнародна конференція: "Development of science in the conditions of deepening European integration processes", 15 липня 2024 р., гібридний формат, Рим, Італія;

– Міжнародна конференція: «International Scientific Conference Transformation processes of the economic system in the context of modern challenge», 02 лютого 2024 р., Клайпеда, Литва;

– 4th International Conference on Environmental Sustainability in Natural Resources Management 2024 (ISCES 2024), 31 жовтня 2024 р., Вільнюс, Литва;

– 5th International Conference Strategies toward Green Deal Implementation: Water, Raw Materials & Energy in Green Transition, 27-29 листопада 2024р, Краків, Польща;

– International Conference on Ensuring sustainable economic development in the conditions, 1 листопада 2024 р., Кельце, Польща;

■ VIII International Scientific and Theoretical Conference «Formation of

ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

innovative potential of world science», 06 грудня 2024 р., Тель-Авів, Ізраїль.

Форма ІХ-1

Статистичні дані щодо міжнародного співробітництва
ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Проводила роботу по темах		Виїзди за кордон		Прийнято закордонних вчених та спеціалістів	Прямі зв'язки з закордонними партнерами (кількість)			Участь у роботі міжнародних конференцій, симпозіумів, семінарів тощо		Участь у роботі міжнародних організацій комісій, редакцій тощо		Лекційна діяльність за кордоном	Міжнародні відзнаки українських учених
Загальна кількість	Почато в 2024 р.	Загальна кількість виїзлів	Загальна кількість осіб		Угоди	Спільні лабораторії	Спільні групи	За кордоном	В Україні	Загальна кількість	Загальна кількість		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2	1	5	5	2	2	0	2	12	118	9	0	1	

ФОРМА ІХ-2

Відомості про гранти міжнародних та зарубіжних організацій

Подано в 2024 році					
Джерело фінансування (назва конкурсу та програми українською та англійською мовами відповідно до оригінальної мови)	Назва заявки	Керівник проекту від установи	Керівник проекту від іншої установи (якщо є), в тому числі зарубіжний	Установи-партнери, в тому числі зарубіжні	Тривалість проекту (роки, місяці)
Програма Транскордонного співробітництва «Чорне море NEXТ 2020-2027» Interreg Next Black Sea Basin 2020- 2027	«Sturgeon aquaculture innovation cluster formation in the Black Sea region (SturgeNET)»	Д.е.н., проф. Єрмакова О.А.	Mr Hilmi Sezai Irmak, Edirne Chamber of Commerce and Industry (Turkey)	1) Edirne Chamber of Commerce and Industry (Turkey), 2) Association "Promotion of employment" (Bulgaria); 3) International Centre for Social Research and Policy Analysis (Georgia)	2025-2026 рр.
Horizon Europe	Збереження наших морів – зниження небезпеки боєприпасів, що скинуті в європейські моря Saving our Seas – Reducing the	Д.е.н., проф. Борис Буркинській		Нідерланди, Латвія, Болгарія	36 місяців

	danger of munitions dumped in European seas						
Виконується							
Джерело фінансування (назва українською та англійською мовами)	Назва проєкту (українською та англійською мовами), його тривалість (роки, місяці)	Керівник проєкту від установи	Координатор проєкту	Установи-партнери, в тому числі зарубіжні	Загальна сума фінансування (у відповідній валюті) для установи	Сума фінансування в 2024 році (грн)	Конкретні результати
Європейський фонд мореплавства, рибальства та аквакультури European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund	«Створення рамок реагування на існуючі та нові виклики забруднення морського середовища в Чорному морі» “Building Response Frameworks under existing and new Marine Pollution Challenges in the Black Sea”, термін виконання	Д.е.н., проф. Лайко О.І.	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis (AUTH)	1. Blackseangonetworkasociation (BSNN) Bulgaria, 2. Chornomorske /Odeske/ rehionalneviddilennia ukrainskoiekolohichnoia kademiinauk (BSB UEAS) Ukraine, 3. Institutul nationaldecercetaredezvoltaremarinagrigoantipa (INCDM - NIMRD) Romania, 4. The greensmovementofgeorgia-friendsoftheearth-Georgia (GMG/FOE-GE) Georgia	49 648 Євро	-	Прийнято участь в 5-ти воркшопах по проєкту. На основі досліджень соціо-економіко-екологічних наслідків мілітаристських забруднень та засмічень на морські екосистеми, розроблено пропозиції щодо швидкого реагування та ліквідації негативного впливу воєнних дій, які мають стати науково-практичним дороговказом для екологічних регуляторних служб як в Україні так в і дружніх країнах Чорноморського регіону (Румунії, Болгарії, Грузії, Греції)

ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

	01.10.2023-30.09.2026р.						
Interreg NEXT Black Sea Basin, (Interreg VI-B) Програма басейну Чорного моря NEXТ	«Мережа для збереження осетрових та стійкості екосистеми басейну Чорного моря» («Network for the Preservation of Sturgeon and for the Sustainability of the Black Sea Basin Ecosystem») – SturNet, термін виконання 30.08.2024 – 27.02.2027 рр.	Борис Буркинський Директор Інституту	Ольга Карпенко Менеджер проєкту	Болгарія, Вірменія, Грузія, Молдова, Румунія, Туреччина	169 744,80 Євро	2 071 397	Проєкт реалізується за підтримки Європейської Комісії та спрямований на вирішення екологічних проблем шляхом міжнародної співпраці. Аналітична записка щодо збереження осетрових у басейні Чорного моря

ФОРМА ІХ-3

Дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами

Країна-партнер (за алфавітом)	Установа-партнер	Установа НАН України	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії (роки, місяці)
Румунія	Інститут аграрної економіки Румунської академії наук (Бухарест)	ДУ «ІРЕЕД НАН України»	Спільні дослідження в сфері просторового розвитку	Угода про співробітництво
Угорщина	IFKA Public Benefit Nonprofit Ltd. for the Development of the Industry	ДУ «ІРЕЕД НАН України»	Спільні дослідження в сфері підприємства другого шансу та соціально-активного підприємництва	Угода про співробітництво в рамках проєктів DanubeChance2.0 -(EU Subsidy Contract DTP2-012-1.2) та Finance4SocialChange-Leveraging Finance 4 positive Social Change - (EU Subsidy Contract DTP2-011-1.2)
Болгарія, Вірменія, Грузія, Молдова, Румунія, Туреччина	Фонд "Захист біорізноманіття в Болгарії" Foundation "Protection of Biodiversity in Bulgaria"	ДУ «ІРЕЕД НАН України»	Розвиток і посилення дослідницького та інноваційного потенціалу та впровадження передових технологій	Програма 2021 - 2027 Interreg VI-B NEXT Чорноморський басейн Programme 2021 - 2027 Interreg VI-B NEXT Black Sea Basin SturNet BSB00172, MDLPA176757/27.8.2024 (30.08.2024 – 27.02.2027 рр.).
Болгарія Греція Грузія Румунія	Aristotle University of Thessaloniki (AUnTh)	ДУ «ІРЕЕД НАН України»	Спільні дослідження в сфері боротьби з морським засміченням в Чорному морі	Угода про співробітництво в рамках проєкту (Project: 101124661 — RESPONSE — EMFAF-2023-PIA-FLAGSHIP)

ФОРМА ІХ-4

Відомості про чинні угоди (договори) з іноземними партнерами

№	Країна	Установа НАН України	Установа - партнер	Назва документа	Термін дії	Результати
---	--------	----------------------	--------------------	-----------------	------------	------------

1	Греція	ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»	Мережа рішень зі сталого розвитку ООН (The UN Sustainable Development Solutions Network – SDSN), зокрема тематичні групи SDSN Black Sea, SDSN Youth	Меморандум про членство ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» в Мережі рішень зі сталого розвитку ООН з березня 2022 року	Термін дії - на постійній основі	Науковці Інституту мають привілейований доступ до онлайн-комунікаційної платформи SDSN Mobilize, яка дає змогу віднайти та спілкуватися з іншими експертами зі сталого розвитку, обмінюватись інформацією про заходи та події, відкривати нові перспективи для фінансування та наукової співпраці. Також відкриваються можливості для співробітництва науковців в рамках SDG Academy, SDSN Youth, SDGs Today та SDSN TRenDS, для участі у щорічних заходах SDSN - Міжнародній конференції з проблем сталого розвитку (ICSD) та Форумі глобальних рішень (Global Solutions Forum, GSF), та у престижних міжнародних заходах – Генеральній Асамблеї ООН, Конференції сторін з питань зміни клімату (COP).
2	Греція	ДУ ІРЕЕД НАН України	Університет Арістотеля в Салоніках	Угода про співробітництво в рамках проєкту RESPONSE	Термін дії 01.09.2023 – 31.08.2026	Обговорення змін до навчальних програм з питань профілактики та боротьби з морським засміченням
3	Польща	ДУ ІРЕЕД НАН України	Ягеллонський університет Uniwersytet	Угода про наукове співробітництво між Радою молодих вчених ДУ	26.09.2022. Термін дії - 3 роки із автоматич	Наукове співробітництво між Радою молодих вчених ДУ «Інститут ринку і

			Jagielloński у Кракові	«Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» та Асоціацією аспірантів Ягеллонського університету	ною пролонгацією за згодою сторін	економіко-екологічних досліджень НАН України» та Асоціацією аспірантів Ягеллонського університету: проведено спільні онлайн-зустрічі, участь у конференціях
4	Румунія	ДУ ІРЕЕД НАН України	Інститут аграрної економіки Румунської академії наук (Бухарест)	Угода про співробітництво	3 2018 року, безстроков о	Щорічна спільна участь в конференціях, спільні публікації
5	Румунія	ДУ ІРЕЕД НАН України	Торгово-промисловою та сільськогосподарською палатою (м. Галац, Румунія)	Угода про співробітництво в сфері науки, бізнесу та соціальної політики між Інститутом (м. Одеса, Україна) та Торгово-промисловою та сільськогосподарською палатою (м. Галац, Румунія)	3 роки із автоматичною пролонгацією (дата підписання - 23.05. 2014)	Подача спільних заявок на участь у міжнародних грантах.
6	Латвія	ДУ ІРЕЕД НАН України	Компанія Earth Revival Technologies SIA	Договір про співпрацю у сфері наукових досліджень від 02.11.2021р.	Безстроковий	Консультації з питань зміни підприємницького середовища в Україні. Підготовка грантових заявок

X. Зовнішньоекономічна діяльність

Інформація у звітному році відсутня.

XI. Результати підприємницької діяльності

Інформація у звітному році відсутня.

XII. Діяльність дослідно-виробничої бази

Інформація у звітному році відсутня.

Показники діяльності ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Назва підприємства Код ЄДРПОУ	Середньо-спискова чисельність працівників	Кількість площ приміщень (кв.м.)			Вартість ОЗ (тис. грн.)			Факт. обсяг виконаних робіт (тис. грн.)			Чистий прибуток (збиток) тис. грн.	Заборгованість (тис. грн.)				Середня зарплата (тис. грн.)	
		загальна	в т.ч. зданих в оренду (кв.м.)	% від загальної	Первісна	Знос (тис. грн.)	% від первісної	у тому числі				Кредиторська			Дебіторська		
								Загальна сума	За замовленнями Інституту	Для сторонніх організацій		Загальна	Передбюджетом	За комун. послуги			З оплати праці
ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» 01209765	129	4709,2	636,7	15,3	63688	12467	19,6	29506,8	25807,8	3699,0	-	-	-	-	-	19,5	14,05

ХІІІ. Кадри

1. Станом на 31.12.2024 в Інституті працює 91 співробітників *за основним місцем*. На посадах наукових працівників працюють 57 науковців, з них: 17 – докторів наук, 31 – кандидатів наук / докторів філософії.

2. За звітний період було обрано членом-кореспондентом НАН України 1 особу – Хумарову Н.І.

3. План підготовки наукових кадрів в ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» на 2024 рік за Формою №1 – є.

План поповнення молодими фахівцями – випускниками аспірантури ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» на 2024 рік – є. Поповнення не заплановано.

У 2024 році 1 особа (Шершун О.М., 1994 року народження) захистила дисертацію на здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» (економіка).

4. У 2023 р. згідно Наказ МОН від 24.05.2023 № 182-л «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні» Інститут продовжував освітню діяльність у сфері вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні (доктор філософії).

5. В аспірантурі Інституту у 2024 році навчалися 18 аспірантів: 7 осіб – на бюджетній формі навчання, 11 осіб – на контрактній формі навчання (в т.ч. 2 особи – на заочній формі навчання). В академічній відпустці знаходяться 3 особи. 3 особи протягом року були відраховані з аспірантури (в т.ч. 2 - за власним бажанням).

У 2024 році:

- на бюджетне місце на денну форму навчання зараховано 1 аспіранта;
- на контрактну заочну форму навчання зараховано 3 аспіранти;
- закінчили навчання в аспірантурі 1 аспірант;
- прийнято на роботу до Інституту - 2 особи;
- відряджених у розпорядження інших установ державного сектору – немає;
- отримали вільне працевлаштування - 1 особа;
- іноземців на навчанні немає.

В докторантурі Інституту навчається 4 докторанти, у т.ч. на держбюджеті – 3 особи, за контрактною формою – 1 особа.

6. В Інституті функціонували 2 постійно діючих спеціалізованих вчених ради Д 41.177.02 та Д 41.177.01. У 2024 році захищена одна докторська дисертація зі спец. 08.00.05 - «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка». У 2024 році функціонувала 1 разова спеціалізована вчена рада за спеціальністю 051-Економіка: **ID 4717**. За звітний період спеціалізовані вчені

ради провели 7 засідань, зокрема: спеціалізована вчена рада Д 41.177.02 провела 6 засідань, ID 4717 – 1 засідання (захищена дисертація доктора філософії, Шершун О.М.).

7. Отримують стипендію Президента України для молодих учених 3 особи: провідний інженер Магац Н.С., науковий співробітник к.е.н. Кукош М.С., науковий співробітник д-р філос. Вернігорова Н.В.

Отримують стипендію НАН України для молодих учених 1 особа: старший науковий співробітник, к.е.н. Соколюк К.Ю.

8. У зв'язку з воєнними діями виїхали за кордон без звільнення з роботи 2 наукових працівника без збереження заробітної плати. Направлених на стажування в установи зарубіжних країн не має.

9. Дані про поповнення молодими кадрами, підготовку спеціалістів спільно з закладами вищої освіти:

- прийнято молодих фахівців у віці до 35 років - 5 осіб, в т. ч. за розподілом після закінчення денних відділень закладів вищої освіти та після закінчення аспірантури очної форми навчання – не має; звільнено в звітному році -3 особи

- Спільні науково-учбові комплекси з: Національним університетом «Одеська політехніка», Одеським державним екологічним університетом, Одеським національним технологічним університетом, Одеським національним економічним університетом, Національним університетом кораблебудування ім. Макарова (м. Миколаїв) та двосторонніх договорів з Одеським національним університетом ім.І.І. Мечникова, є осередком планової підготовки та поповнення молодими кадрами та спеціалістами, згідно з постановою Президії НАН України від 03.11.2004 №301.

- діють договори про співробітництво з НУ «Одеська політехніка», Одеським державним екологічним університетом, Національним університетом кораблебудування ім. Макарова (м. Миколаїв) та двосторонніх договорів з Одеським національним університетом ім. І.І. Мечникова, Київським національним торговельно-економічним університетом, Херсонським національним технічним університетом;

- в Інституті проходили практику 9 студентів Одеського національного економічного університету: переддипломну – 8, та виробничу - 1.

Прийнятих випускників 2024 року – не було.

10. Кількість працівників, які працюють за сумісництвом - 10 осіб (за посадами: головний науковий співробітник -1, старший науковий співробітник - 8, науковий співробітник -1).

11. Згідно з постановою Президії НАН України від 14.04.2021 № 135 в Інституті сформовано резерв керівних кадрів на посаду директора, а також завідувачів відділами.

12. У поточному році нагороджених співробітників Інституту орденами, присвоєння почесних звань, присудження Державних премій, премій імені видатних вчених України, призначення державних стипендій видатним діячам науки не було. Також у звітному році співробітники Інституту були відзначені нагородами інших рівнів:

Відзнакою Президії НАН України «За професійні здобутки»: д.е.н., с.н.с. Нікішина Оксана Володимирівна

Подякою Президії НАН України: д.е.н., проф. Уманець Т.В., член-кор. НАН України, д.е.н., проф. Хумарова Н.І.

Подякою Одеської обласної ради: д-р філос. з економіки Голікова О.С.

Почесною грамотою Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації: Лабунська О.Б.

Почесною грамотою Департаменту освіти і науки Одеської міської к.е.н., доц.. Гейко Л.М.

Додатки до звіту:

1. Довідка про чисельний і віковий склад наукових працівників установи (форма XIII-1)

2. Окремі чисельні показники, що характеризують стан роботи з молодими вченими (форма XIII-2)

3. Показники забезпечення установи молодими вченими (форма XIII-3).

4. Склад працівників за категоріями та освітньо-кваліфікаційним рівнем (форма XIII-4)

СПИСОК

співробітників, аспірантів, докторантів та здобувачів ДУ «ІРЕЕД НАН України», які захистили дисертації докторів філософії у 2024 році у разовій спеціалізованій вченій раді ID4717 та постійно діючій спеціалізованій вченій раді Д 41.177.02

№ п/п	Прізвище, ім'я по батькові	Рік народження	Дата захисту дисертації	Науковий ступінь, одержаний в результаті захисту дисертації, шифр спеціальності	Закінчив аспірантуру (з відривом чи без відриву, рік закінчення) або підготував дисертацію в особистому порядку
1	2	3	4	5	6
СПІВРОБІТНИКИ ІНСТИТУТУ					
АСПРАНТИ, ДОКТОРАНТИ ІНСТИТУТУ					
1	Шершун Ольга Миколаївна	1994	28.02.2024	Доктор філософії 051	У 2023 р. закінчила денну аспірантуру
СПІВРОБІТНИКИ ІНШИХ УСТАНОВ					
1	Безхлібна Анастасія Павлівна	1989	02.07.2024	Д.е.н. 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка	Дисертація підготовлена в особистому порядку

XIV. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

Обсяг закупівель у 2024 році наукових приладів, обладнання, персональних обчислювальних машин, комплектуючих, витратних матеріалів, програмних продуктів: загальний обсяг зазначених закупівель 423,604 тис. грн., в т.ч. за рахунок:

- загального фонду державного бюджету 5,5 тис. грн.;
- спеціального фонду державного бюджету 418,104 тис. грн.

XV. Стан інформаційного забезпечення

Інститут забезпечений комп'ютерними засобами у кількості – 100 од., з них 22 ноутбуки.

В поточному 2024 році частково оновлено комп'ютерне обладнання – за кошти спеціального фонду було придбано 10 ноутбуків з ліцензійним програмним забезпеченням на суму 180,990 тис грн, 1 багатофункціональний пристрій – 56,8 тис грн. В бібліотеці Інституту функціонує книжковий сканер вартістю 19,38 тис грн.

Інститут користується ліцензійним програмним забезпеченням, зокрема: Windows 10 Corporate, StrikePlagiarism. У звітному році Інститутом продовжено угоду із перевірки наукових робіт на плагіат, зокрема StrikePlagiarism.

Інститут має підключення до комп'ютерної мережі Internet – з Державним підприємством науково-телекомунікаційного центру «Українська академічна дослідницька мережа» Інституту фізики конденсованих систем НАН України. В Інституті створена та впроваджена локальна комп'ютерна мережа (згідно Розпорядження Президії НАН України №783 від 07.12.2007р. «Про перелік установ НАН України, які мають підключитися до академічної інформаційно-обчислювальної мережі у 2007 році»).

Діє електронна пошта та сайт Інституту. Інститут користується платним зовнішнім цифровим ресурсом для розміщення веб-сайтів Інституту та збірника наукових праць «Економічні інновації». Розроблена та ведеться сторінка в соціальній мережі Facebook. У 2024 році плідно працює, зареєстрований у попередній період, канал ДУ «ІРЕЕД НАН України» на сайті Youtube https://www.youtube.com/@IMEER_NAN_UA та спрямований на трансляцію конференцій, круглих столів, захистів дисертацій, інших наукових заходів.

Інститут має частковий (спрощений) доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus і Web of Science. Інститут долучений до Єдиної державної

електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО). Експлуатацією і супроводженням засобів інформатизації в Інституті зайняті 2 спеціалісти. За роботу в системі УкрІНТЕІ - <https://dir.ukrintei.ua/> щодо здійснення державної реєстрації та обліку дисертацій відповідає уповноважена від Інституту особа. В роботі Національної електронної науково-інформаційної системи "URIS" задіяно 3 спеціалісти.

Проблемні питання, що потребують вирішення, в Інституті відпрацьовуються в штатному режимі.

ФОРМА XV-1

Перелік

вітчизняних та зарубіжних наукових журналів, що передплачувались Державною установою «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» в 2024 році

№	Назва наукового журналу	Видавець	Кількість примірників, що передплачуються	Форма (паперова чи електронна)	Вартість річної передплати
1	2	3	4	5	6
1.	Вісник НАНУ	НАН України	1	паперова	1320,00
2.	Економіка України	Національна академія наук України, Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»	1	паперова	2280,00
3.	Фінанси України	ДННУ «Академія фінансового управління»	1	паперова	2460,00

XVI. Функціонування центрів колективного користування науковими приладами

Центрів колективного користування науковими приладами згідно з формою XVI в Інституті немає.

XVII. Робота з пропаганди наукових досягнень та висвітлення науково-дослідної діяльності в ЗМІ

З метою популяризації наукових досліджень та висвітлення науково-дослідної діяльності співробітниками Інституту проводилися наступні заходи, зокрема:

Офіційний	Веб-сайт Інституту: https://impeer.org.ua/
-----------	---

<p>вебсайт установи</p>	<p>Інформація на сайті Інституту оновлюється за наявності відповідних подій, але менше ніж раз на тиждень</p>
<p>Соціальні мережі</p>	<p>https://www.facebook.com/profile.php?id=100092983423547 https://www.youtube.com/@IMEER_NAN_UA</p>
<p>Науково-популярні публікації про наукові розробки та досягнення</p>	<p>Рада молодих вчених Державної установи «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» / О.А. Єрмакова // Ради молодих вчених України: 2023. Сила команд: інформація про РМВ закладів вищої освіти і наукових установ України. – Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. – 408 с. С. 89-98. https://mdpu.org.ua/opublikovana-knyga-rady-molodyh-vchenyh-2023-syla-komand/</p> <p>Буркинський, Б. В., & Лайко, О. І. Пріоритети управління розвитком регіональних економічних систем в Україні: курс відновлення та євроінтеграції. <i>Visnik Nacional Noi Akademii Nauk Ukrai Ni</i>, (11), 20–33. https://doi.org/10.15407/visn2024.11.020</p> <p>І Міжнародна науково-практична конференція “ПРИРОДНІ ЛІКУВАЛЬНІ АКТИВИ, РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА КУРОРТИ”, 14-15 листопада 2024, Одеса https://impeer.org.ua/2024/11/15/%D1%96-%D0%BC%D1%96%</p>
<p>Інтерв'ю, коментарі науковців у друкованих та інтернет-медіа</p>	<p>Наталія Шлафман, д.е.н., проф., зав.відділом Газета "Слово". Мінімальна зарплата чи Єдина тарифна сітка: що мотивує працівника краще? https://slovo.odessa.ua/news/56667-msnsmalna-zarplata-chs-yedsna-tarsfna-sitka-scho-motivuye-pracivnika-krasche.html</p> <p>Газета "Слово". Бідність яка душить: скорочення споживчого попиту та соціально-економічні виклики в Україні. https://slovo.odessa.ua/news/56811-bidnist-jaka-dushit-skorochennja-spozhivchogo-popitu-ta-socialno-ekonomichni-vikliki-v-ukrajini.html</p> <p>Олександр Лайко д.е.н., проф., зав.відділом Газета "Слово". Прикладна наука в медіа: чому важливо зробити її доступною для суспільства? https://slovo.odessa.ua/news/56445-prikladna-nauka-v-media-chomu-vazhливо-zrobiti-jiji-dostupnoju-dlja-suspilstva.html</p> <p>Газета "Слово". Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України: Наукові відкриття та виклики сьогодення https://slovo.odessa.ua/news/55653-institut-rinku-i-ekonomiko-ekologichnih-doslidzhen-nan-ukrajini-naukovi-vidkrittja-ta-vikliki-sogodennja.html</p>
<p>Інтерв'ю та інші виступи науковців на телебаченні</p>	<p>У 2024 році співробітниками Інституту було надано більш 50 інтерв'ю, найбільш значущі це: Микола Петрушенко д.е.н., проф., зав.відділом Виступ на Першому міському каналі міста Одеса «Екологічний договір для України: що потрібно знати». 2024, липень. https://www.youtube.com/watch?v=scdvxSM6-8M&t=659s&ab_channel=Першийміський.Одеса</p> <p>Олександр Лайко, д.е.н., проф., зав.відділом - Код Доступу. Верховна Рада прийняла закон про «клуб білого бізнесу». Що він передбачає</p>

Інтерв'ю доктора економічних наук Олександра Лайка на телеканалі "Перший міський" від 28.06.2024 р. <https://www.youtube.com/watch?v=mBQwMX0mOh8>
- Код Доступу. Податок на розкіш 2024: за що доведеться заплатити?

Інтерв'ю доктора економічних наук Олександра Лайка на телеканалі "Перший міський" від 15.02.2024 р. <https://www.youtube.com/watch?v=rHeYSYIiLI>
- Код Доступу. Підвищення мінімальної зарплати: чи стане легше жити українцям?

Інтерв'ю доктора економічних наук Олександра Лайка на телеканалі "Перший міський" від 16.01.2024 р.
<https://www.youtube.com/watch?v=nqwe9MpDjo&t=2872s>

Владислав Михайленко, PhD з екології

- Перший міський, Код доступу. Збитки довкіллю Одещини за два роки війни з рф, 29.02.2024. <https://www.youtube.com/watch?v=wpL4ApXjAZg&t=3>

- Перший міський. Вплив повномасштабного вторгнення на довкілля Одещини. 28.02.2024. <https://www.youtube.com/watch?v=hS3tG0IKXck&t=35s>

- Перший міський. Еколог про піски Сахари в Україні: пилових бур не буде. 02.04.2024. <https://www.youtube.com/watch?v=h3AoC-fnCqc>

- Перший міський. Скільки збитків завдала росія навколишньому середовищу Одещини за березень цього року? 13.04.2024. <https://www.youtube.com/watch?v=uVsRKPxl7eE>

- Перший міський. Червона межа. Енергетична ситуація на Одещині: як підготуватися до можливих блекаутів? 18.04.2024
<https://www.youtube.com/watch?v=ZEbiKq4DuNQ>

- Урса Медіа. Коментар стосовно ініціативи ВОЛЬВО відмовитися від дизельних двигунів. <https://ursamedia.com.ua/novyny/volvo-prypynyaye-vyrobnyctvo-dyzelnyh-avtomobiliv-yak-vplyne-na-dovkillya-ukrayiny/>

- Код Доступу. Зелена енергетика: як відбуватиметься «енергетичний перехід» в Україні. Вересень 2024 перший міський.
<https://www.youtube.com/watch?v=GJ6l7SK0aak&t=1852s>

- Телеканал ГРАД. Роздільний збір відходів. Екологічні рішення для Одеси. червень 2024. <https://www.youtube.com/watch?v=9GcNB1K6Sug>

- Телеканал ГРАД. Чому збільшується кількість сміття і що з ним робити, рекомендації еколога. Червень 2024.
<https://www.youtube.com/watch?v=mPErdx-6Sus&t=91s>

- Телеканал ГРАД. Як пластик отруює планету: Шокуючі факти та рішення. червень 2024. <https://www.youtube.com/watch?v=ok3ylVtDcMk&t=23s>

- Суспільне Одеса. Топ 10 небезпечних речей які таємно впливають на наше здоров'я. 16 липня 2024 року.
https://youtu.be/TGhDboh3OfE?si=486wQL_5HGDkBCnH

Оксана Молода, Олег Рубель, Владислав Михайленко:

- 7 канал. Березень - 10-й поспіль найспекотніший місяць. 10.04.2024.
<https://www.youtube.com/watch?v=mzWw5Z6ytB8>

Олег Рубель, Владислав Михайленко, Юлія Котельникова,

- 22 квітня 2024 р. Всеукраїнський день довкілля. https://youtu.be/y_-WGRV5dbA?si=1CI3ZLUoshBXOva

Олег Рубель, д.е.н., проф. зав. відділом:

- 23 січня 2024 р. – інтерв'ю на 7 каналі (м. Одеса). Передача- Live Studia

<p>Тема: СВІТОВА ЕКОНОМІКА ОСЛАБНЕ. ПРОГНОЗ НА 2024 РІК https://www.youtube.com/watch?v=WU0I9SzoWxg</p> <p>- 6 лютого 2024 р. – інтерв'ю на 7 каналі (м. Одеса). Передача- Live Studia</p> <p>Тема: ВАРТІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ ЗРОСТЕ НА 40%, - KSE https://www.youtube.com/watch?v=HZWgJonCynE&t=11s</p> <p>- 13 березня 2024 р. – інтерв'ю на 7 каналі (м. Одеса). Передача- Live Studia</p> <p>Тема: ЕНЕРГЕТИЧНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ: ЧИ ВИСТАЧИТЬ УКРАЇНІ ГАЗУ ВЛАСНОГО ВИДОБУТКУ? : https://www.youtube.com/watch?v=QL9V_TX9dN4</p> <p>- 26 березня 2024 р. – інтерв'ю на 7 каналі (м. Одеса). Передача- Live Studia</p> <p>Тема: В ЄС НЕМА ЗГОДИ ВЕРХНЬОЇ МЕЖІ БЕЗМИТА НА ЗЕРНО З УКРАЇНИ.: https://youtu.be/Nj3QRd1CS50?si=3rIWQ86mRoBf14PN</p> <p>- 28 травня 2024 р. – Перший міський. Одеса" Телеканал Передача: Код Доступу. Економічна ситуація в Україні: прогнози та нові випробування. https://www.youtube.com/watch?v=N9JPOXvtvyw</p> <p>- 4 квітня 2024 р. - Перший міський. Одеса" Телеканал Передача: Код Доступу. Як працюватиме програма кешбеку «Купуй українське»? https://www.youtube.com/watch?v=sJr3T1E8Mdo</p> <p>- 9 квітня 2024 р. – інтерв'ю на 7 каналі (м. Одеса). Передача- Live Studio РИНОК НОВИХ АВТО В УКРАЇНІ ЗРІС НА 50%, - МІНФІН. https://www.youtube.com/watch?v=o7nd5Atn0EQ</p> <p>- 6 червня 2024 р. – інтерв'ю на 7 каналі (м. Одеса). Тема: UKRAINE FACILITY: РАДА УХВАЛИЛА УГОДУ З ЄС НА €50 МЛРД. https://www.youtube.com/watch?v=oL2rw2IUB28&t=421s</p> <p>- 11 липня 2024 р. – інтерв'ю на 7 каналі (м. Одеса). Тема: ДЕФЦИТ КАДРІВ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЗАРПЛАТ - ПРОГНОЗ НБУ. https://www.youtube.com/watch?v=1B3Vb4dkFMI</p> <p>- 24 липня 2024 р. – "Перший міський. Одеса" Телеканал Передача: Код Доступу. Закон про соціальне підприємництво. Чому це важливо? https://www.youtube.com/watch?v=XM8_CJwoKz8</p> <p>- 8 серпня 2024 р. – інтерв'ю на 7 каналі (м. Одеса). Тема: 80% ЕЛЕКТРИКИ СВОГО ВИРОБНИЦТВА = ВІДСУТНІСТЬ ВИМКНЕНЬ. https://www.youtube.com/watch?v=_OaZjVEI8k</p> <p>- 14 жовтня 2024 р. – "Перший міський. Одеса" Телеканал Передача: Код Доступу. Оборона, податки та пенсії. Основні показники бюджету України на 2025 рік. https://www.youtube.com/watch?v=ojloDpUPgzE</p> <p>- 11 вересня 2024 р. – «Перший міський. Одеса» Телеканал Передача: Код Доступу. Енерговиклики, ціни на паливо та курс валют: якою буде осінь для економіки країни. https://www.youtube.com/watch?v=6FK3vFIMPeU</p> <p>- 6 листопада 2024 р. – "Перший міський. Одеса" Телеканал Передача: Код Доступу. Тема: Банківська таємниця та особисті дані українців — під загрозою. https://www.youtube.com/watch?v=kZQb-nDYnoA</p> <p>- 20 грудня 2024 р. - Виступ на тему Що відбувається з економікою України? Підсумки року 2024 "Перший міський. Одеса" Телеканал Передача: " інтерв'ю дня". https://www.youtube.com/watch?v=qdola082wok</p> <p>Сергій Сезоненко, PhD в галузі менеджменту, науковий співробітник</p> <p>- 06 жовтня 2024 року о 08:45 – прямиий ефір й коментарі національному</p>
--

	<p>телеканалу «Еспресо» в програмі "Інформаційний марафон" з Лесею Вакулюк та Андрієм Сайчуком https://espresso.tv/stream;</p> <p>- 10 жовтня 2024 р. о 15:50 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Суспільне» в програмі Інформаційний проєкт "Суспільне. Студія" https://suspilne.media/696574-suspilne-zapuskae-onovlenij-informacijnij-proekt-suspilne-studia/;</p> <p>- 16 жовтня 2024 р. о 07:35 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Еспресо» в програмі "Інформаційний марафон" з Лесею Вакулюк та Андрієм Сайчуком https://espresso.tv/stream;</p> <p>- 29 жовтня 2024 р. о 16:35 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Суспільне» Інформаційний проєкт "Суспільне. Студія" https://suspilne.media/696574-suspilne-zapuskae-onovlenij-informacijnij-proekt-suspilne-studia/;</p> <p>- 31 жовтня 2024 р. о 07:25 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Еспресо» в програмі "Інформаційний марафон" з Лесею Вакулюк та Андрієм Сайчуком https://espresso.tv/stream;</p> <p>- 01 листопада 2024 року о 16:20 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Суспільне» Інформаційний проєкт "Суспільне. Студія" https://suspilne.media/696574-suspilne-zapuskae-onovlenij-informacijnij-proekt-suspilne-studia/;</p> <p>- 09 листопада 2024 р. о 08:10 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Еспресо» в програмі "Інформаційний марафон" з Лесею Вакулюк та Андрієм Сайчуком https://espresso.tv/stream;</p> <p>- 18 листопада 2024 р. о 16:20 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Суспільне» Інформаційний проєкт "Суспільне. Студія" https://suspilne.media/696574-suspilne-zapuskae-onovlenij-informacijnij-proekt-suspilne-studia/;</p> <p>- 29 листопада 2024 р. о 14:40 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Суспільне» Інформаційний проєкт "Суспільне. Студія" https://suspilne.media/696574-suspilne-zapuskae-onovlenij-informacijnij-proekt-suspilne-studia/;</p> <p>- 29 листопада 2024 р. о 18:25 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Еспресо» в програмі "Великий ефір Василя Зими" https://espresso.tv/stream;</p> <p>- 12 грудня 2024 р. о 07:50 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Еспресо» в програмі "Інформаційний марафон" з Лесею Вакулюк та Андрієм Сайчуком https://espresso.tv/stream;</p> <p>- 23 грудня 2024 р. о 16:50 – прямий ефір й коментарі національному телеканалу «Суспільне» Інформаційний проєкт "Суспільне. Студія" https://suspilne.media/696574-suspilne-zapuskae-onovlenij-informacijnij-proekt-suspilne-studia/;</p>
<p>Науково-просвітницьк і проєкти (музейні, виставкові, фестивальні проєкти,</p>	<p>Ольга Єрмакова, д.е.н., проф., зав.відділом:</p> <p>- Виступ на творчій зустрічі із молодими вченими «Жінки в науці в період війни», організованій Радою молодих вчених при Одеській обласній державній адміністрації (23.02.2024).</p> <p>- Онлайн вебінар на тему: «Розробка учнівських проєктів (напрями: економіка, екологія, охорона довкілля, раціональне природокористування)». Захід проводився Радою молодих вчених ДУ «Інститут ринку і економіко-</p>

<p>лекторії, наукові кафе), що залучають широку громадськість до досягнень науки</p>	<p>екологічних досліджень НАН України» спільно із Одеським обласним гуманітарним центром позашкільної освіти та виховання в рамках Всеукраїнського фестивалю науки «День юного дослідника» (02.05.2024).</p> <ul style="list-style-type: none"> - День відкритих дверей РМВ Інституту для студентів фахових коледжів та ЗВО до Дня науки (23.05.2024). - Виступ із презентацією РМВ Інституту на обласному семінарі для спеціалістів управлінь (відділів) освіти міських, сільських, селищних об'єднаних територіальних громад, відповідальних працівників за роботу з обдарованою молоддю Одеської області (26.09.2024). - Виступ на V Всеукраїнському форумі Рад молодих вчених «Незламність» із доповіддю «Досвід співпраці РМВ ДУ "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України" із глобальною організацією Мережа рішень зі сталого розвитку ООН» (24.10.2024). - Захід для учнівської молоді до Міжнародного дня Чорного моря (31.10.2024). - Започатковано постійно діючий кіноклуб «Соціально-економічна сінемалогія» в рамках діяльності РМВ. <p>Національним контактним пунктом Рамкової програми Європейського Союзу «Горизонт-Європа» за напрямом «Європейська інноваційна рада та європейські інноваційні екосистеми» проведено низку інформаційних заходів, зокрема :</p> <ul style="list-style-type: none"> - інформаційна зустріч в рамках створення НКП, ДУ «ІРЕЕД НАН України» (9 серпня); - вечір нетворкінгу організованого KEY EVENT, Gagarin Plaza (24 серпня); - інформаційний захід «Грантові можливості Національного фонду досліджень України та інструменти підтримки в рамках Програми «Горизонт Європа» в Одесі, готель «Чорне Море» (3-5 вересня); - Odesa Revival Economic Forum, готель «Бристоль», UNION (12-13 вересня); - засідання правління Одеської міської організації роботодавців, ОНЕУ (24 вересня); - підписання Меморандуму НКП зі Спілкою об'єднань громадян «Об'єднання організацій роботодавців Одеської області», ДУ «ІРЕЕД НАН України» (11 жовтня); - круглий стіл «Європейська інноваційна рада та європейські інноваційні екосистеми: можливості фінансування співробітництва науки та бізнесу в сфері досліджень та інновацій» (27 листопада, м. Київ, НАН України); - інформаційний брокерський захід «Європейська Інноваційна рада» як інструмент взаємодії науки та бізнесу (11 грудня, м. Одеса, Центр підтримки підприємців Дія.Бізнес в Одесі). <p>Організовано Урочисте засідання Південного Наукового Центру НАН України та МОН України, присвячене Всесвітньому дню науки в ім'я миру та розвитку, що залучають широку громадськість до досягнень науки https://impeer.org.ua/2024/05/17/%D08/</p> <p>Проведено День відкритих дверей ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», присвячений Міжнародному дню</p>
--	--

	<p>Чорного моря, 31.10.2024р.</p> <p>Наталія Клевцевич, к.е.н. - Лекція на тему: «Цифрова трансформація бізнесу: тренди, інструменти та можливості для сучасних компаній України». м Одеса, НУ «Одеська юридична академія», 20.05.2024</p> <p>Ганна Карпінська, к.е.н. - Лекція на тему: «Креативне та інноваційне управління розвитком підприємництва та торгівлі з використанням ІКТ», м. Одеса, Одеський національний технологічний університет, 19.10.2024</p> <p>Наталія Вернігорова, PhD з економіки - Проведення всеукраїнського проєкту «Наукою вишиваємо Україну» (2022-2024рр.). https://oda.od.gov.ua/v-odesi-startuvav-vseukrayinskyj-proyekt-naukoyu-vyshyvayemo-ukrayinu/ - Організація онлайн вебінару на тему: «Розробка учнівських проєктів (напрями: економіка, екологія, охорона довкілля, раціональне природокористування)» від Ради молодих вчених ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» спільно із Одеським обласним гуманітарним центром позашкільної освіти та виховання в рамках Всеукраїнського фестивалю науки «День юного дослідника». https://impeer.org.ua/novyny-rady-molodykh-vchenykh/</p>
<p>Спеціальні (тематичні) онлайн-проєкти, проєкти в соціальних мережах, підкасти, проєкти блогерів</p>	<p>Національний контактний пункт (НКП) Рамкової програми Європейського Союзу «Горизонт-Європа» за напрямом «Європейська інноваційна рада та європейські інноваційні екосистеми» https://www.facebook.com/ncp.horizoneurope.innovations.ua https://www.instagram.com/ncp.horizoneurope.innovations ncp.horizoneurope.innovations.ua@gmail.com</p>

XVIII. Заключна частина

Добігає кінця третій рік повномасштабного вторгнення рф в Україну. Наукові установи Національної академії наук України попри ракетні обстріли, тривалі «блекаути» та хвилюючі тривоги продовжують працювати задля зміцнення наукоємності, обороноздатності та конкурентоспроможності національної економіки.

Структура Інституту затверджена Протоколом Бюро Відділення економіки НАН України № 6 від 29.12.2023 року.

В 2025 році наукова та науково-організаційна робота Інституту буде спрямована на реалізацію планової, і позапланової відомчої і конкурсної тематик,

госпрозрахунковим роботам на замовлення підприємств, органів влади, а також за грантовими міжнародними проектами тощо.

Відповідними рішеннями Бюро відділення економіки НАН України на 2025 рік у науковій діяльності Інституту визначено такі планові наукові дослідження, зокрема:

- *за фундаментальними темами:*

- Теоретичні основи формування концепції оцінювання потенціалу економічного розвитку регіону в умовах викликів і загроз воєнного та повоєнного часу в контексті цифрових трансформацій.

за прикладними темами:

- Аналіз передумов і тенденцій відновлення економіки курортів на основі природних лікувальних активів.

- Стратегічні орієнтири трансформації та методичне забезпечення оцінювання системи управління економічним розвитком територіальних утворень Південних регіонів України.

- Механізми економіко-екологічного стимулювання розвитку аквапродовольчої системи в контексті продовольчої безпеки і протидії воєнним викликам.

- Методичне та організаційно-економічне забезпечення розбудови систем агропромислових ринків на засадах розвитку секторів глибокої переробки сировини у воєнний і повоєнний періоди.

- Оцінка чинників організаційно-ресурсного забезпечення інноваційного розвитку освіти, науки та виробництва Південного регіону України.

- Організаційно-економічний механізм розвитку бізнес-середовища на морському транспорті України в їх структурній адаптації та економічному відновленні національного господарства.

У 2025 році планується виконання НДР «Консолідація ресурсів і підвищення ефективності їх використання в контексті зміцнення обороноздатності та повоєнного економічного відновлення» за I етапом «Концептуальні та методичні положення воєнно-повоєнної консолідації ресурсів і підвищення ефективності їх використання в контексті зміцнення обороноздатності, збільшення доданої вартості та розвитку внутрішнього ринку», що виконується за бюджетною програмою КПКВК 6541230.

Проводиться постійна робота по формуванню системи промоції результатів наукових досліджень серед широкого загалу зацікавлених осіб (науки, освіти, бізнесу та громадськості) та налагоджено співпрацю з Одеською обласною

організацією Національної спілки журналістів України. Так результати аналітичних, наукових та доповідних матеріалів підготовлені нашими науковцями періодично висвітлюються в газеті «Слово». Розширюються комунікаційні зв'язки та популяризація наукових досліджень Інституту через офіційний сайт та сторінки Інституту у соціальній мережі Facebook. Проводяться системні заходи, спрямовані на вдосконалення роботи локальної мережі Інституту, розвиток електронних інформаційних ресурсів, модернізацію матеріально-технічного забезпечення співробітників (комп'ютери, сканери, вихід в Інтернет, ксерокс), придбання економічної наукової літератури та періодичних видань для бібліотеки.

Головними завданнями Інституту на 2025 р. є проведення на високому науково-прикладному рівні досліджень щодо розвитку національної та регіональної економіки із урахуванням наслідків та викликів військових дій, а також для ефективного повоєнного відродження вітчизняної економіки, в тому числі:

- вдосконалювати роботу щодо впровадження в законодавчу та господарську практику доповідних, аналітичних матеріалів що підготовлені науковцями, зокрема до законодавчих ініціатив Уряду, Комітетів Верховної Ради України та виконавчих органів вищої державної влади;

- підтримувати актуалізацію, високу якість та сучасні методи наукових досліджень Інституту, які виконуються в рамках бюджетної та конкурсної тематики, міжнародних програм та грантів;

- розширяти мережу міжнародних наукових контактів Інституту, зокрема за результатами консультацій Інститутом підготовлено заявку на приєднання до консорціуму Інтегрованої пан'європейської мультидисциплінарної дослідницької інфраструктури в галузі вивчення прибережних морських систем (JERICO-RI, Франція) на включення до Європейського стратегічного форуму з дослідницьких інфраструктур (The European Strategy Forum on Research Infrastructures, ESFRI), який є стратегічним інструментом для розвитку європейської наукової інтеграції та зміцнення її міжнародних відносин.

В процесі підготовки до підписання меморандум між Інститутом та Європейською багатопрофільною обсерваторією морського дна та водної товщі (European Multidisciplinary Seafloor and water-column Observatory, EMSO ERIC), діяльність якої охоплює різноманітних і численних наукових партнерів, інститути та дослідницькі центри, що працюють у ключових місцях європейських морів, від північного сходу до Атлантики, через Середземне море, до Чорного моря.

У 2025 році передбачається продовжувати співробітництво із Мережею рішень зі сталого розвитку ООН (SDSN) та її груп SDSN Black Sea і SDSN Youth.

Науковці Інституту підтримують видання електронного науково-практичного журналу «Економіка. Екологія. Соціум», який індексується у міжнародній базі Web of Science (G 4). Інститутом подано заяву на входження до міжнародної наукометричної бази даних Scopus збірник наукових праць «Економічні інновації», редакційна політика якого спрямована на забезпечення високої якості наукових публікацій міжнародного рівня, але поки результату немає, проводиться його верифікація.

В 2024 році Інститутом було виділено службове житло, що є його власністю житлові приміщення - сім квартир (чотири – двокімнатні та три – однокімнатні), загальною площею 611,9 м² за адресою Французький бульвар 29А для науковців (кадрового потенціалу) нашої установи. Інститутом, що було зафіксовано у розпорядженні Приморської районної адміністрації Одеської міської ради №336 від 08.09.2022р.

На 2025 р. передплата періодичних видань буде організована за рахунок спонсорів, оскільки в бюджеті Інституту витрати на періоду не передбачені, та й передоплата заборонена.

В 2024 році на базі друкарського центру Інституту, який оснащено сучасним видавничо-копіювальним обладнанням було надруковано наукової продукції загальним обсягом 303,0 ум.-др. арк. В наступному році планується збільшити обсяги друкованої продукції відповідно до потреб Інституту.

В умовах воєнного часу Інститут здійснює усі можливі дії та заходи щодо консолідації та збереження високого наукового потенціалу та планує:

- збільшити кількість нових молодих наукових кадрів високої кваліфікації, що проходять підготовку в аспірантурі та докторантурі Інституту, для посилення наукового потенціалу структурних підрозділів установи;
- посилити роботу над підготовкою передпроектних документів для отримання грантів по міжнародним європейським програмам, які розвивають наукові взаємозв'язки з іншими країнами;
- підтримувати матеріально-технічне забезпечення для якісного виконання наукових досліджень (доступ до міжнародних баз даних, оновлення програмного забезпечення тощо);
- зміцнювати кадровий потенціал Інституту шляхом прийому до цільової докторантури та аспірантури науковців із інших установ та ЗВО;

- збільшувати надання платних науково-експертних та консультаційних послуг на госпрозрахунковій основі для зацікавлених осіб та підприємств відповідно до Статуту Інституту.
- продовжити роботу з залучення госпдоговірних робіт з метою формування спецфонду для розвитку матеріально-технічної бази Інституту, оплати комунальних та сервісних послуг.
- в періоди «блекаутів» забезпечувати роботу Інституту шляхом підключення Генератора та закупівлі палива для його обслуговування.

ДОДАТКИ

Д О В І Д К А

про чисельний і віковий склад наукових працівників

..ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

(назва установи)

№№ п/п	Найменування показників	Одиниця вимірю- вання	Всього по комплексу	У тому числі:	
				інститут	дослідно- виробнича база (ДЗ, ЕВ, НТЦ)
1	2	3	4	5	6
1.	Загальна чисельність працівників за основним місцем роботи (без сумісників) на 31.12.2024р. у т.ч. жінок	чол.	91/60		
2.	Чисельність наукових працівників (без сумісників) за контрольним списком на кінець року (у т.ч. жінок)	<u>чол.</u> % до п.1	57/36 62/60		
3.	Середній вік наукових працівників	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	<u>50,5</u> 2880/57		
	з них				
	а/. за ступенем:				
3.1	доктора наук (без членів НАН України)	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	<u>60,5</u> 1031/17		
3.2	кандидата наук/ доктора філософії	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	<u>43</u> 1358/31		
	б/. за посадами:				
3.3	науково-керівний склад	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	<u>50</u> 453/9		
	в т.ч. зав.відділами	<u>середн. вік</u> сума літ/чол	<u>51</u> 306/6		
3.4	головні наукові співробітники	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	<u>77</u> 283/4		
3.5	провідні наукові співробітники	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	--		
3.6	старші наукові співробітники	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	<u>52</u> 1159/22		
3.7	наукові співробітники	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	<u>44</u> 529/12		
3.8	молодші наукові співробітники	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	<u>44</u> 224/5		
3.9	інші наукові працівники (головні, провідні та інші професіонали)	<u>середн. вік</u> сума рік/чол	<u>46</u> 230/5		

Окремі чисельні показники,
що характеризують стан роботи з молодими вченими в
Державній установі «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН
України»
(назва установи НАН України)

1.	Кількість молодих вчених-стипендіатів станом на 31.12.2024 р.:	
	<i>Президента України для молодих вчених</i>	3
	<i>Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук</i>	0
	<i>НАН України для молодих вчених</i>	<u>1</u>
	<i>Імені академіка НАН України Б.С. Патона для молодих вчених НАН України – кандидатів наук (докторів філософії) і докторів наук</i>	<u>0</u>
	Форми підтримки для молодих вчених:	К-ть премій, грантів, стипендій, отриманих у звітному році
2.	Державні та академічні форми підтримки молодих вчених	
	<i>Проекти НДР для молодих учених НАН України</i>	1
3.	Премії чи стипендії імені видатних вчених – колишніх співробітників наукової установи	
	<i>(вказати назву премій або стипендій та їх розмір)</i>	
4.	Премії, стипендії, гранти для молодих вчених, які засновані обласними та міськими державними адміністраціями:	
	<i>Премія Київського міського голови за особливі досягнення молоді у розбудові столиці України – міста-героя Києва</i>	0
	<i>Премія обласної державної адміністрації та обласної ради для працівників наукових установ закладів вищої освіти Львівської області</i>	0
	<i>Премія Дніпропетровської обласної ради молодим громадянам області за досягнення в різних сферах суспільного життя, професійній діяльності, активну участь у розбудові регіону (за досягнення в науковій та педагогічній діяльності)</i>	0
	<i>(вказати назву форми адресної підтримки, її розмір, ким надана)</i>	
5.	Інші форми адресної підтримки молодих вчених (що не включалися до вищезазначених, у тому числі міжнародні)	
	<i>(вказати назву форми адресної підтримки, ким надана, країна)</i>	
6.	Кількість молодих вчених, яких направлено на стажування в установи чи організації (із зазначенням назви країни, а також назви установи (організації), яка профінансувала стажування):	

	Італія, м. Мілан, Міланський Університет Бікокка, здобуття ступеня магістра (Executive Master) зі спеціальності «Management of Research Infrastructures», диплом №906809 від 10.05.2024, реєстр. №01467/2024(08-10.05.2024)(Єрмакова О.А.). Направлено від ДУ «ІРЕЕД НАН України»	1
7.	Наявність у науковій установі ради молодих вчених і спеціалістів та постійно діючої комісії по роботі з молоддю при вченій раді	$\frac{\text{€}}{(\text{є/немає})}$ $\frac{\text{€}}{(\text{є/немає})}$
8.	Кількість проведених організаційних заходів, спрямованих на активізацію роботи з науковою молоддю в установі (<i>школи, конференції молодих вчених тощо</i>)	6
	<p><u>Розпочато прийом заявок на участь у конкурсі ініціативи BLACK SEA YOUTH SOLUTIONS REPORT</u></p> <p><u>Міжнародна науково-практична конференція Інституту «Природні лікувальні активи, реабілітація та курорти» (14-15.11.2024)</u></p> <p><u>Міжнародна науково-практична конференція “Сталий розвиток та цифрові інновації: сьогодення і майбутнє” (17.05.2024)</u></p> <p><u>Науково-практична конференція «Штучний інтелект. Наука. Бізнес» (22.10.2024)</u></p> <p><u>Круглий стіл «Європейська інноваційна рада та європейські інноваційні екосистеми: можливості фінансування співробітництва науки та бізнесу в сфері досліджень та інновацій», 27.11.2024р., м. Київ, НАН України;</u></p> <p><u>Реалізовувались науково-просвітницькі проєкти: постійно діючий кіноклуб «Соціально-економічна сінемалогія»</u></p> <p><u>Творча зустріч із молодими вченими Одеської області «Жінки в науці в період війни», 23 лютого 2024;</u></p> <p><u>День відкритих дверей РМВ Інституту для студентів фахових коледжів та ЗВО до Дня науки (23 травня 2024);</u></p> <p><u>Захід для учнівської молоді до Міжнародного дня Чорного моря (31 жовтня 2024)</u> <i>(вказати назви заходів)</i></p>	

ПОКАЗНИКИ**забезпечення молодими вченими** (за станом на 31.12.2024)(обов'язково заповнюється електронний примірник за посиланням: <https://forms.gle/BAkmRXpVXy9tcRjy8>)ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»*(назва установи НАН України)*

Законом України від 26.11.2015 № 848 «Про наукову і науково-технічну діяльність» визначено, що «молодий вчений – **вчений віком до 35 років включно**, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, або **вчений віком до 40 років включно**, який має науковий ступінь доктора наук».

Молоді вчені									Разом молодих вчених	З них		
Науково-керівний персонал	Головні наукові співробітники	Провідні наукові співробітники	Старші наукові співробітники	Наукові співробітники	Молодші наукові співробітники	Професіонали та фахівці, які провадять наукову діяльність	Аспіранти	Докторанти		докторів наук	кандидатів наук / докторів філософії	без ступеня
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	-	-	2	4	3	0	5	1	16	1	9	6

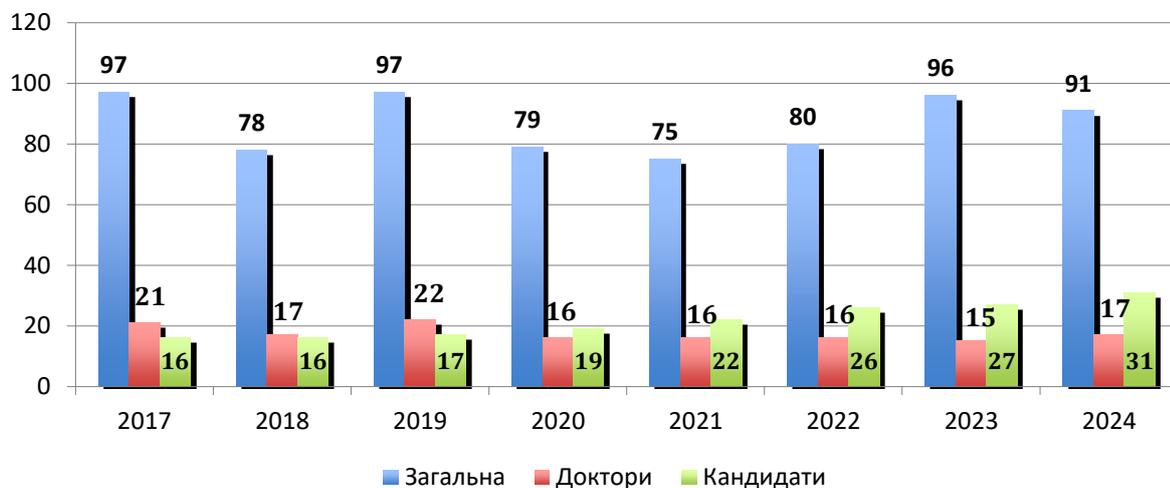
Список молодих вчених віком до 40 років включно, які мають науковий ступінь доктора наук

Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження (день/місяць/рік)	Науковий ступінь
<i>Єрмакова Ольга Анатоліївна</i>	<i>27.07.1985</i>	<i>Д.е.н</i>

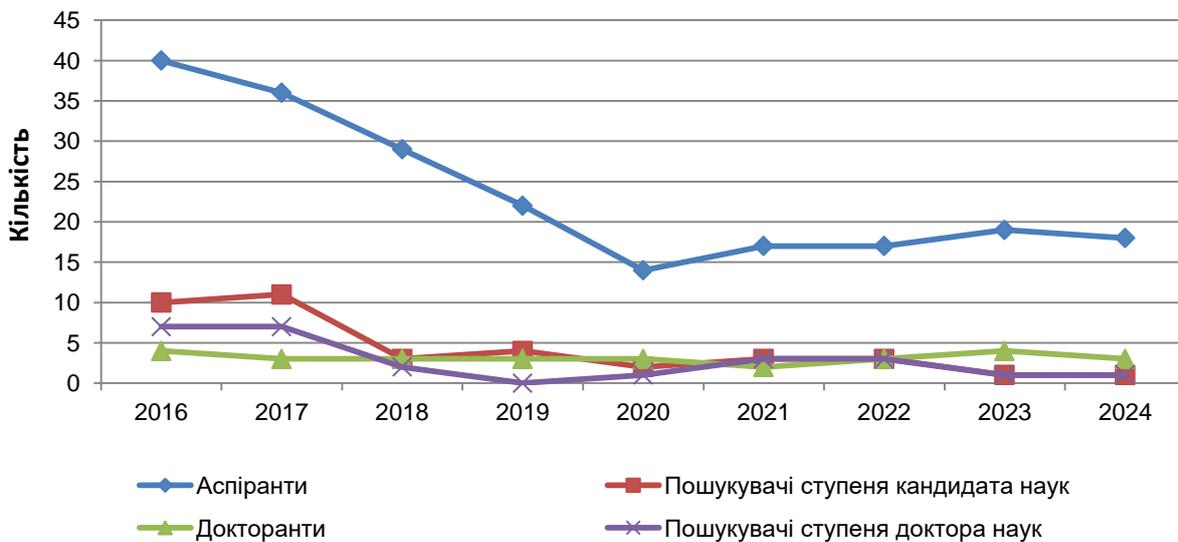
Склад працівниківДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»**за категоріями та освітньо-кваліфікаційним рівнем***назва установи*

Спискова чисельність працівників	З них										
	За категоріями						За освітньо-кваліфікаційним рівнем				
	керівники	професіонали	фахівці	технічні службовці	кваліфіковані робітники	робітники найпростіших професій	магістри	спеціалісти	бакалаври	молодші спеціалісти	кваліфіковані робітники
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
91	15	59	3	2	1	11	10	65	2	1	1

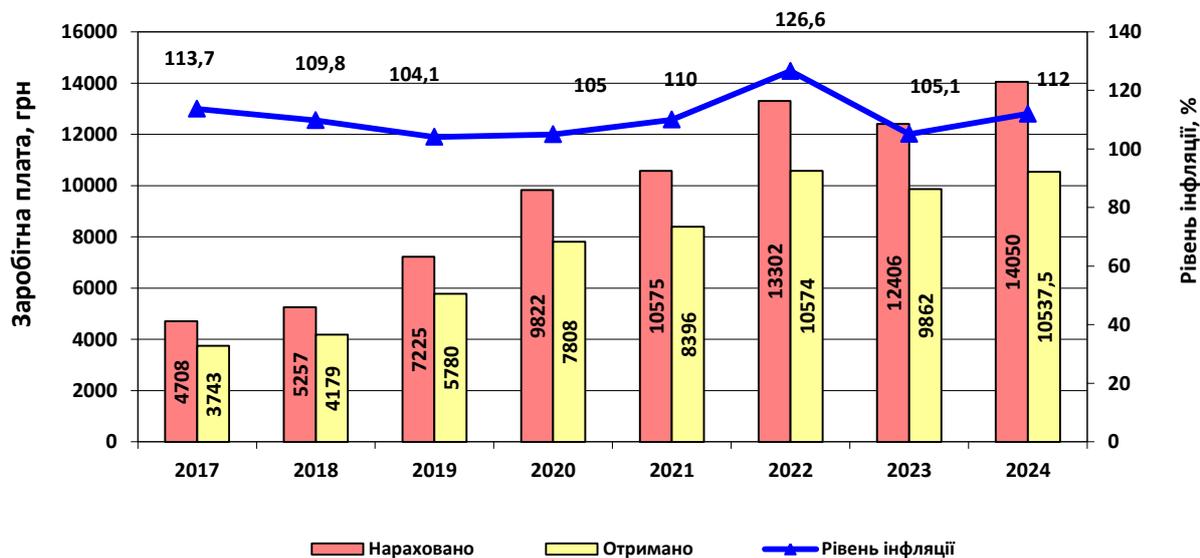
Динаміка кадрового потенціалу

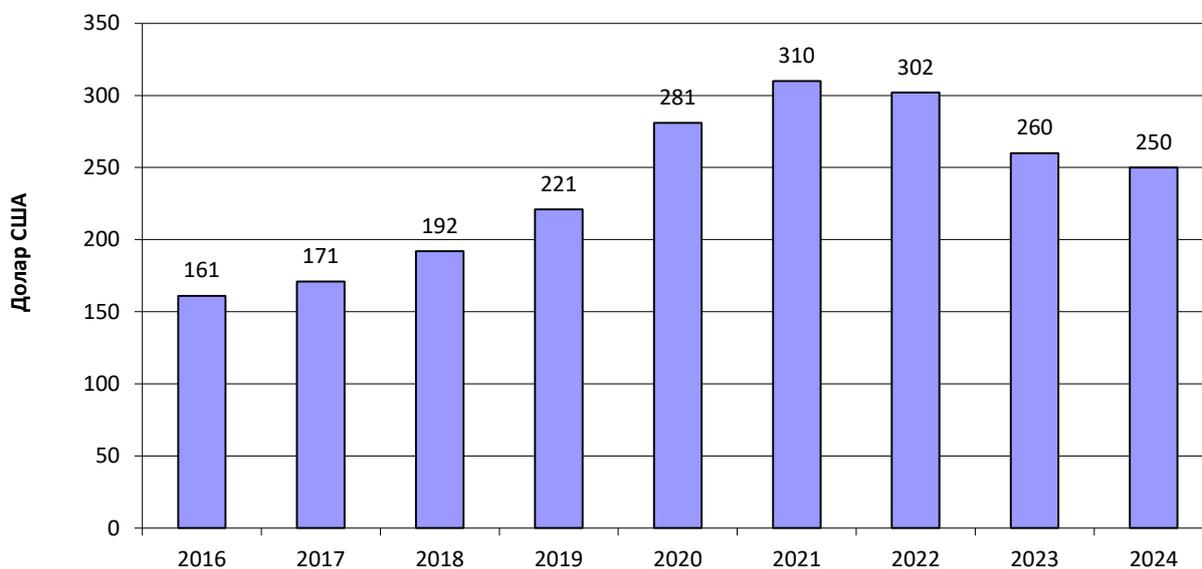
Навчання та підготовка кадрів

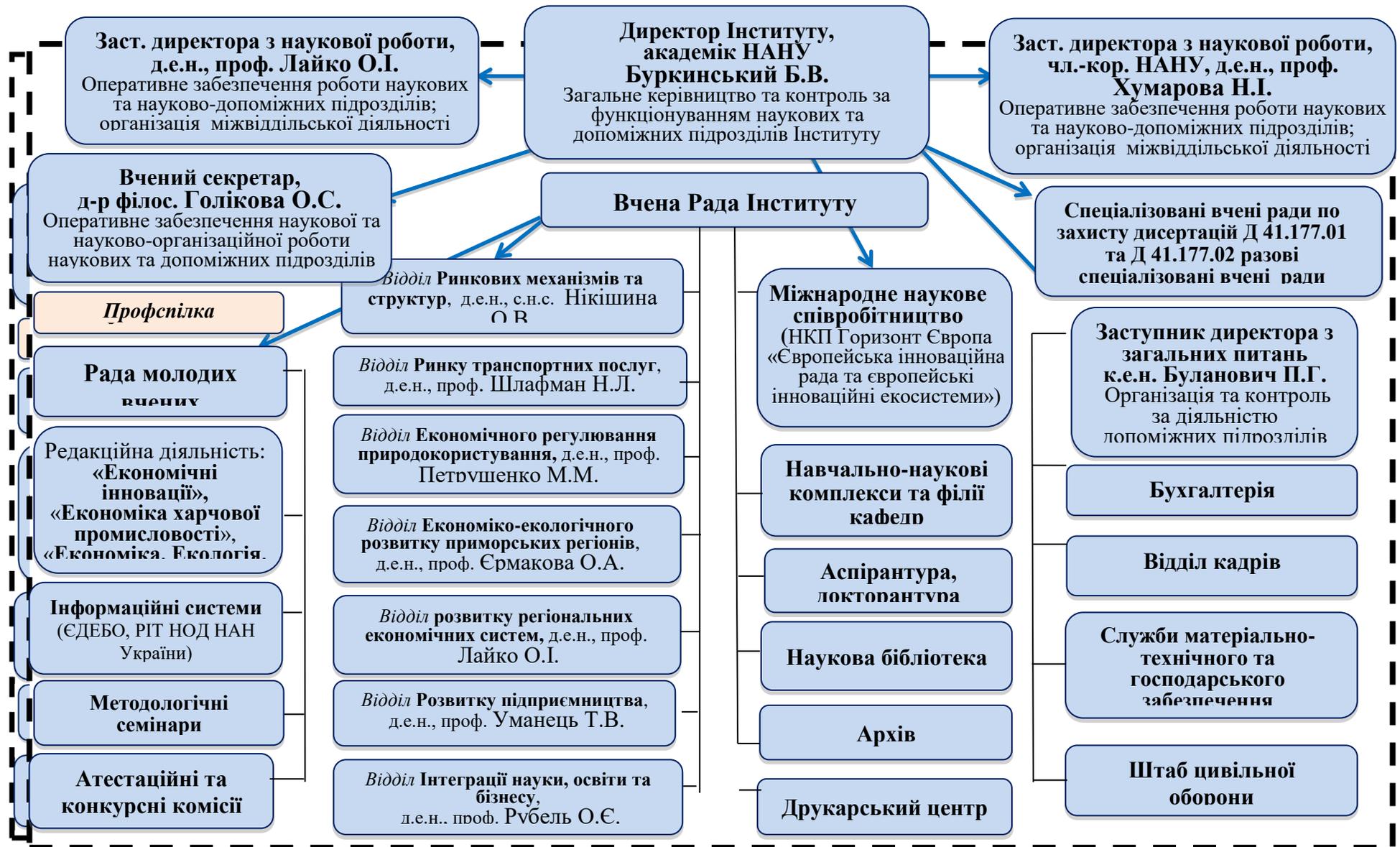
Динаміка росту середньої заробітної плати наукових працівників Інституту

Динаміка росту середньої заробітної плати наукових працівників Інституту у дол. екв.

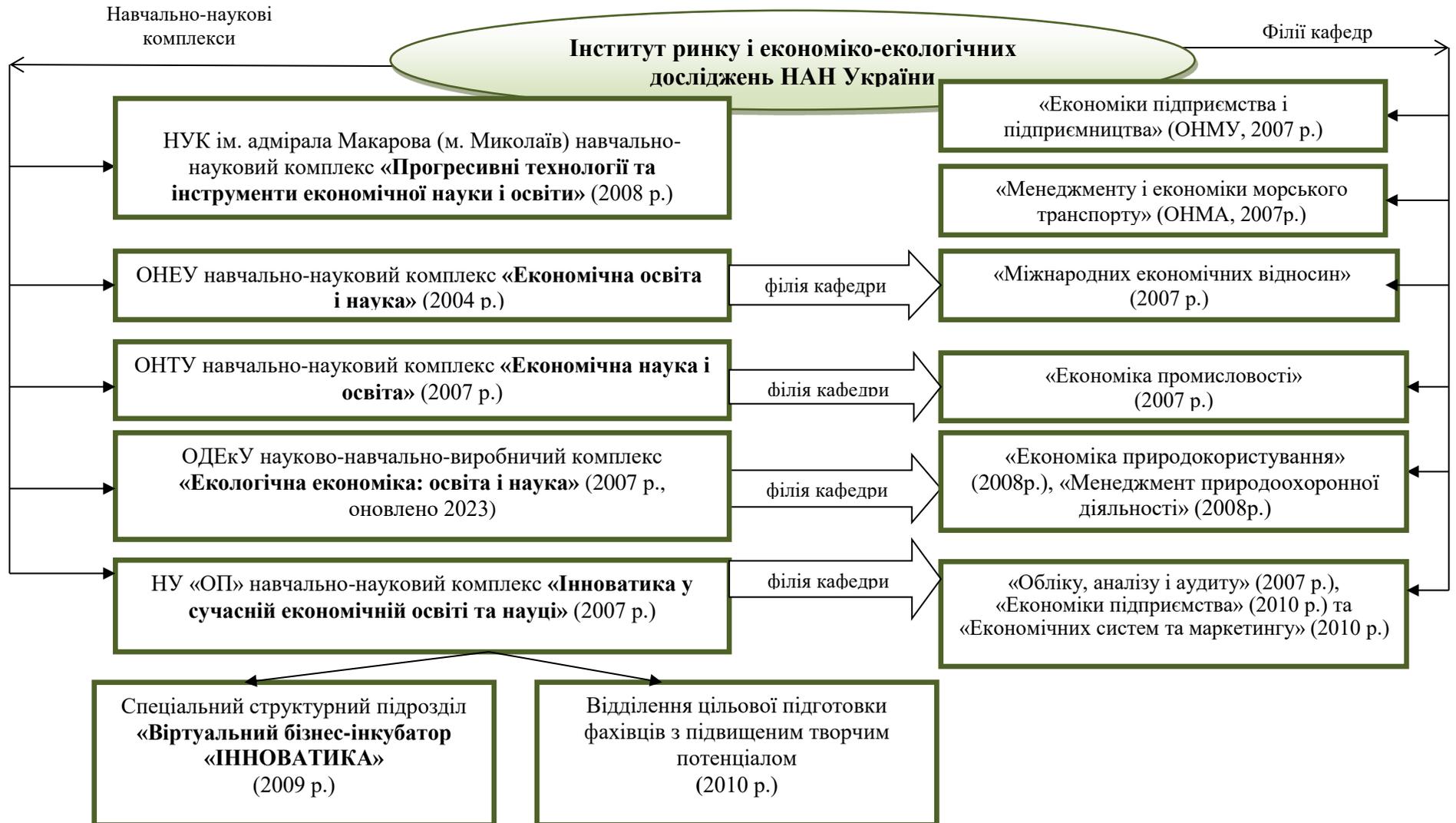

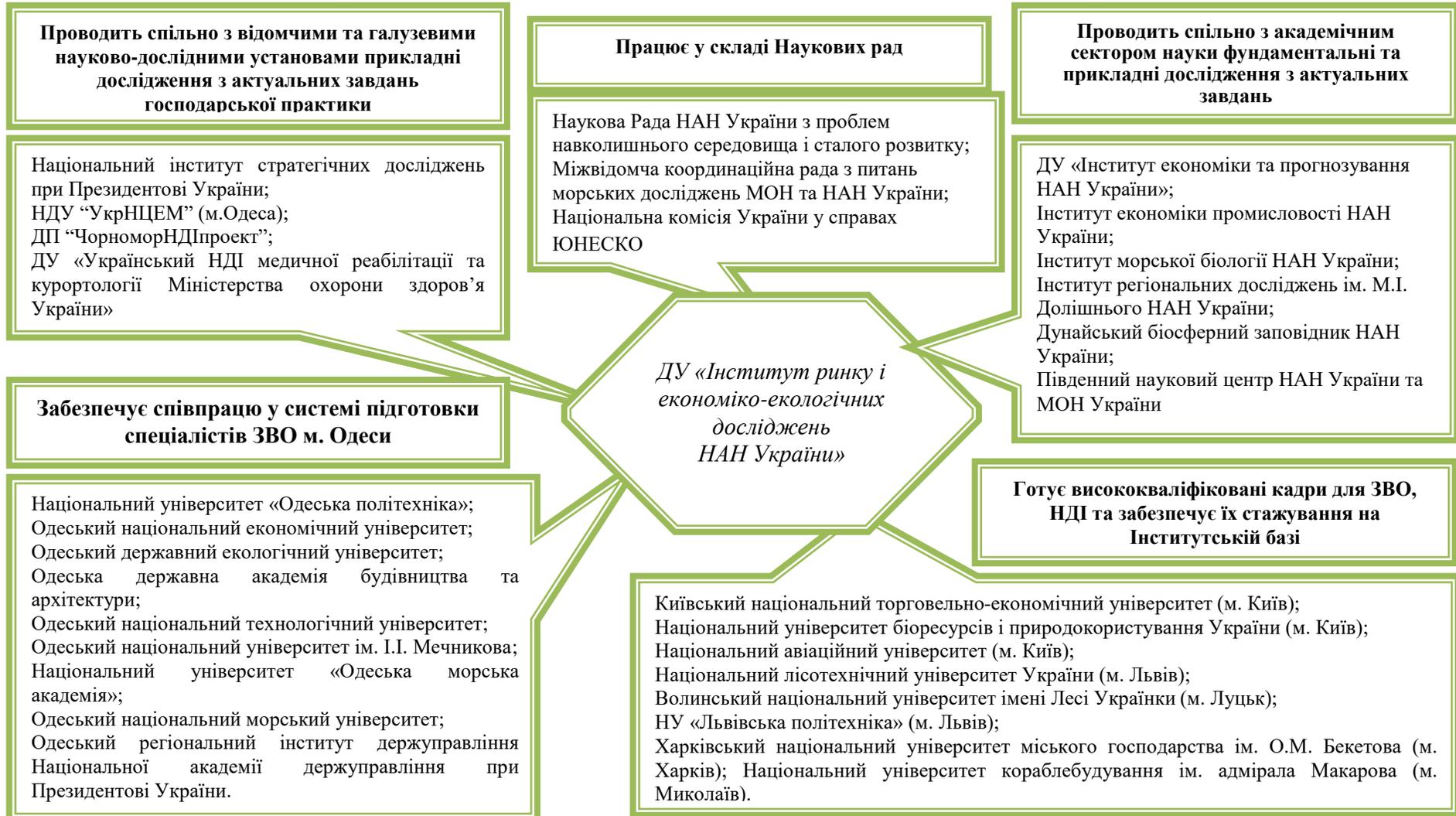

Структура ДУ «Інституту ринку і економіко - екологічних досліджень НАН України»

Форми співпраці Інституту з ЗВО України **Навчально-наукові комплекси та філії кафедр**

Координація наукової діяльності ДУ «ІРЕЕД НАН України»

Впровадження результатів наукових напрацювань ДУ «ІРЕЕД НАН України»

Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Інформаційне видання

**З В І Т
ПРО НАУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ
за 2024 рік**

Відповідальний за випуск Хумарова Н.І.
Верстування Голікова О.С., Первушина І.В.

Формат 60x84/16. Ум.-друк.арк.

Тираж 100 пр. Зам. №

Видавець та виготовлювач

ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»
Французький бульвар 29, м. Одеса-44, 65044, Україна
Тел.: (048) 722-29-05, 722-66-74, 725-40-25
e-mail: oss_iprei@ukr.net

Свідоцтво ДК №6782 від 29.05.2019 р.